

Posodobitve pouka v gimnazijski praksi

FRANCOŠČINA

Simona Cajhen
Zdravka Kante
Ines Vižin
Barbara Cergolj
Karmen Kaučič
Darja Premrl
mag. David Bizjak
Anne-Cécile Lamy
Lidija Kos - Ulčar
Liliane Strmčnik
Marie di Folco
Marija Vreček - Sajovic
Irena Rahotina
Simone Krامل
Jezerka Beškovnik

Posodobitve pouka v gimnazijski praksi

Francoščina

Uredili:	Simona Cajhen, Zdravka Kante
Avtorji:	Simona Cajhen, Zdravka Kante, Ines Vižin, Barbara Cergolj, Karmen Kaučič, Darja Premrl, mag. David Bizjak, Anne-Cécile Lamy, Lidija Kos - Ulčar, Liliane Strmčnik, Marie di Folco, Marija Vreček - Sajovic, Irena Rahotina, Simone Krampfl, Jezerka Beškovnik
Strokovni pregled:	doc. dr. Meta Lah, Mateja Špacapan
Jezikovni pregled:	
slovenski del besedila:	Tine Logar
francoski del besedila:	dr. Jacqueline Oven, Irena Čičmir Vestič
Izdal in založil:	Zavod RS za šolstvo
Predstavnik:	mag. Gregor Mohorčič
Urednica zbirke:	Alenka Štrukelj
Oblikovanje:	Irena Hlede
Postavitev in tisk:	Present d.o.o
Naklada:	300 izvodov
Prva izdaja, prvi natis	
Ljubljana, 2011	
Publikacija je brezplačna.	

Zbirka knjig Posodobitve pouka v gimnazijski praksi je nastala v okviru aktivnosti Razvoj didaktičnih gradiv projekta Posodobitev kurikularnega procesa v osnovni šoli in gimnaziji, ki sta jo vodili dr. Amalija Žakelj, vodja aktivnosti in mag. Marjeta Borstner, namestnica.

Izid publikacije sta sofinancirala Evropski socialni sklad Evropske unije in Ministrstvo za šolstvo in šport.

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

© Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2011

Vse pravice pridržane. Brez založnikovega pisnega dovoljenja gradiva ni dovoljeno reproducirati, kopirati ali drugače razširjati. Ta prepoved se nanaša tako na mehanske (fotokopiranje) kot na elektronske (snemanje in prepisovanje na karšen koli pomnilniški medij) oblike reprodukcije, razen delov, kjer je to posebej označeno.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

VSEBINA

PREDGOVOR (<i>Simona Cajhen</i>)	7
UVOD (<i>Simona Cajhen</i>)	9
1 NOVOSTI V POSODOBLJENEM UČNEM NAČRTU	11
1.1 Sodobni pristopi pri poučevanju francoščine (<i>Simona Cajhen</i>)	13
1.1.1 Uvod	13
1.1.2 Posodobljeni učni načrt za francoščino	13
1.1.3 Dejavnostno naravnani pristop (<i>Approche par les tâches</i>).....	14
1.1.4 Razvijanje sporazumevalne zmožnosti	15
1.1.5 Vloga učitelja	16
1.1.6 Sklep	17
1.1.7 Literatura in viri	17
2 PRIMERI VPELJEVANJA NOVOSTI V PRAKSI	19
2.1 Motivacija pri pouku francoščine (<i>Ines Vižin</i>)	21
2.2 Sporazumevalna zmožnost pri pouku francoščine (<i>Simona Cajhen</i>)	33
2.2.1 Francoska fonetika skozi branje slovenskih stavkov (<i>Lidija Kos - Ulčar</i>)	39
2.2.2 Intenzivno utrjevanje preteklika <i>passé composé</i> (<i>Simone Krampfl</i>)	43
2.3 Medkulturna zmožnost – uporaba avtentičnih dokumentov (<i>Barbara Cergolj, Karmen Kaučič</i>)	48
2.3.1 Tintin pri pouku francoščine (<i>Barbara Cergolj, Karmen Kaučič</i>)	52
2.3.2 Nasprotja se lahko tudi privlačijo (<i>Vive la mixité</i>) (<i>Darja Premrl</i>)	62
2.3.3 Članki iz črne kronike (<i>Darja Premrl</i>)	68
2.3.4 Medkulturnost znotraj Evropske unije (<i>David Bizjak</i>)	75
2.4 Književnost pri pouku francoščine (<i>Simona Cajhen</i>)	84
2.4.1 Obravnava književnega dela: <i>Le Clézio - La ronde</i> (<i>Zdravka Kante</i>).....	87
2.5 Uvajanje frankofonskih prvin na osnovi literarnih odlomkov (<i>David Bizjak</i>)	99
2.6 Medpredmetno povezovanje (<i>Karmen Kaučič</i>)	105
2.6.1 Francoščina in športna vzgoja: Balinanje – slovenska in francoska igra (<i>Karmen Kaučič</i>)	107
2.6.2 Francoščina in zgodovina/geografija/umetnost: Grška mitologija v francoščini (<i>Anne-Cécile Lamy, Zdravka Kante</i>)	116
2.6.3 Francoščina in zgodovina: Napoleon in Ilirske province (<i>Marija Vreček - Sajovic</i>)	122
2.6.4 Francoščina in zgodovina: Napoleon in sledi Ilirskih provinc na Slovenskem (<i>Marija Vreček - Sajovic, Irena Rahotina</i>)	127
2.6.5 Francoščina, nemščina in slovenščina: Spodbujanje večjezičnosti (<i>Lidija Kos - Ulčar</i>)	133
2.7 Uporaba sodobne tehnologije pri pouku francoščine (<i>Liliane Strmčnik, Jezerka Beškovnik</i>)	140

VSEBINA ZGOŠČENKE

- 1** Motivacija pri pouku francoščine (*Ines Vižin*)
Priloga 1: Voyage, voyage
Priloga 2: Pour un art poétique
Priloga 3: Les fables (učni list)
Priloga 4: Les fables (slikovno gradivo)
- 2** Intenzivno utrjevanje preteklika passé composé (*Simone Krامل*)
Primeri trakov za dvojice dijakov
Učni list za dijake: Transformation des phrases au Passé composé
- 3** Tintin pri pouku francoščine (*Barbara Cergolj, Karmen Kaučič*)
Učni list 1: Tintin pri pouku francoščine (prvi in drugi letnik)
Učni list 2: Tintin pri pouku francoščine (tretji in četrti letnik)
- 4** Nasprotja se lahko tudi privlačijo (Vive la mixité) (*Darja Premrl*)
Učni list: Vive la Mixité
- 5** Članki iz črne kronike (*Darja Premrl*)
Učni list za dijake: Berlin: la statue d'Hitler sera réparée
- 6** Medkulturnost znotraj Evropske unije (*David Bizjak*)
Učni listi: Medkulturnost znotraj Evropske unije
- 7** Obravnava književnega dela Le Clézio: La ronde (*Zdravka Kante*)
Učni list 1: Le Clézio: La ronde - Itinéraire de lecture
Učni list 2: Quelques activités proposées
- 8** Francoščina in športna vzgoja: Balinanje – slovenska in francoska igra (*Marie di Folco*)
Delovni list 1: Pravila francoskega taroka
Delovni list 2: Besedišče o francoskem taroku
Delovni list 3: Balinanje-pravila
Delovni list 4: Francoske igre (opis francoskih družabnih iger)
- 9** Francoščina in zgodovina/geografija/umetnost: Grška mitologija v francoščini (*Anne-Cécile Lamy, Zdravka Kante*)
Delovni list: La mythologie Grecque

10 Francoščina in zgodovina: Napoleon in Ilirske province*(Marija Vreček - Sajovic)*

Učni list 1: Napoléon/Sa journée-fiche du travail

Powerpoint predstavitev: Napoléon 1er – Bonaparte et Les Provinces Illyriennes

11 Francoščina in zgodovina: Napoleon in sledi Ilirskih provinc na Slovenskem *(Marija Vreček - Sajovic, Irena Rakotina)*

Scenarij za igro vlog na temo Ilirske province/timska ura

12 Francoščina, nemščina in slovenščina: Spodbujanje večjezičnosti *(Lidija Kos - Ulčar)*

Učni list: Internacionalizmi in večjezičnost

13 Uporaba sodobne tehnologije pri pouku francoščine*(Liliane Strmčnik, Jezerka Beškovnik)*

Gradivo za uporabo IKT pri pouku francoščine

Priloga A: Ostrivec in krativec

Priloga B: Vaje iz fonetike

Priloga C: Monsieur Malchance

Priloga D: Les feuilles mortes – besedilo pesmi

Priloga E: Les feuilles mortes – tabela

Priloga F: Les feuilles mortes – besedilo pesmi

Priloga G: Les feuilles mortes – Vrai ou Faux

Priloga H: Les feuilles mortes – Ustvarjajmo sami

Priloga K: Voyage, voyage – učni list

Priloga L: Voyage, voyage – besedilo pesmi

Priloga M: Les pays francophones

Priloga N: Cartes postales

Priloga O: Moda

LEGENDA:

Dovoljeno kopiranje in reproduciranje gradiv za potrebe pouka.

Gradivo je dostopno na priloženi zgoščenki.

Predgovor

Simona Cajhen

Publikacija z naslovom Posodobitve pouka francoščine v gimnazijski praksi, ki jo je oblikovala predmetna razvojna skupina za francoščino, je namenjena učiteljem francoščine na gimnazijah in drugih srednjih šolah ter učiteljem drugih tujih jezikov.

V poglavju z naslovom Sodobni pristopi pri poučevanju francoščine so podana in utemeljena ključna teoretična izhodišča za spremembe, ki so vključene v *Posodobljenem učnem načrtu za francoščino*¹ in jih učitelji uspešno uvajajo v svoj pouk.

Upoštevanje in vključevanje evropskih smernic je pri pouku tujega jezika prineslo številne nove didaktično-metodične pristope. Namen publikacije je spodbuditi učitelje tujih jezikov k sodobnim načinom poučevanja in hkrati s konkretnimi primeri iz učne prakse prikazati uspešnost gimnazijskih učiteljev francoščine pri uvajanju sodobnih didaktično-metodičnih in avtentičnih pristopov v pouk.

Publikacija je sestavljena iz primerov oziroma iz zgledov učne prakse, ki so dober prikaz procesa uresničevanja sprememb in uvajanja novosti na področju poučevanja francoščine in drugih tujih jezikov. Pri oblikovanju le-te so nam bila v veliko pomoč redna strokovna usposabljanja gimnazijskih učiteljev francoščine v šolskem letu 2008–2009, na katerih so gimnazijski učitelji francoščine predstavili svoje delo pri pouku in izmenjali izkušnje s svojimi kolegi. Učitelji so na usposabljanjih predstavili številne primere medpredmetnih povezav, dejavnosti za razvoj kompetenc, možnosti za vključevanje sodobne informacijske tehnologije v pouk francoščine itd. Učitelji uporabljajo različne oblike in metode dela, ki dijake usmerjajo in vodijo k bolj samostojnemu, kompleksnemu in kritičnemu mišljenju.

Treba je poudariti, da so nam bili pri izvedbi usposabljanj v veliko pomoč tudi mentor-ski učitelji francoščine, ki so v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo predstavljali svoje izkušnje pri vpeljevanju sprememb v pouk in usposabljali druge gimnazijske učitelje.

Že po prvem letu uvajanja Posodobljenega učnega načrta za francoščino ugotavljamo dobre rezultate pri pouku francoščine.

¹ Dostopno na: http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_francoscina_gimn.pdf

Uvod

Simona Cajhen

Novosti Posodobljenega učnega načrta za francoščino in smernice sodobnega pouka tujega jezika so v publikaciji predstavljene v samem uvodu, in sicer s pomočjo teoretičnih izhodišč, ki podajajo osnovne usmeritve, predvsem zaradi vpetosti v skupni evropski izobraževalni prostor. Predstavljene so tudi vsebine, ki so pomembne za učiteljevo strokovno rast, novejša spoznanja s področja učenja in poučevanja francoščine ter drugih tujih jezikov.

Uvodu sledijo primeri iz prakse, ki vsebujejo poleg opisa poteka učne ure ali učnega sklopa tudi gradiva in učne liste, ki jih učitelji francoščine lahko uporabijo pri pouku. Zadnje poglavje z naslovom Uporaba sodobne tehnologije pri pouku francoščine je precej bolj obširno kot ostala poglavja, saj zajema podrobna navodila za uporabo sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije v razredu, ki je ena ključnih komponent in prioritet izobraževalne politike v vseh razvitih državah. Treba pa se je zavedati, da sta razvoj in uporaba sodobnih informacijskih tehnologij na posameznih predmetnih področjih zelo neenakomerna.

Zaradi tega se je Predmetna razširjena skupina za francoščino odločila, da bo del gradiva vključila v zadnje poglavje publikacije, celotno gradivo z naslovom Uporaba sodobne tehnologije pri pouku francoščine, vključno z učnimi listi, pa bo učiteljem na voljo kot priloga na zgoščenki.

V razširjeni predmetni skupini za francoščino se je lansko leto oblikovala e-področna skupina učiteljev, ki razvija, spodbuja in širi uporabo teh znanj pri učiteljih francoščine.

Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije je učiteljem tujih jezikov v veliko pomoč pri oblikovanju dnevnih priprav, pri uspešnem izvajanju diferenciacije in individualizacije pouka, predstavljanju učne snovi itd. Poleg tega je tudi močan motivacijski element, ki dijake spodbuja k učenju.

Avtorji so pri oblikovanju publikacije upoštevali sodobne smernice na področju jezikov in izhajali predvsem iz potreb učiteljev francoščine. Ravno v tem je tudi prednost publikacij, namenjenih posameznim predmetnim področjem. Kljub temu da je publikacija uporabna tudi za druge učitelje tujih jezikov, pa poleg splošnih smernic učenja in poučevanja tujih jezikov upošteva še specialnodidaktične posebnosti predmeta, ki imajo svoje korenine v preteklosti in jih nikakor ne gre zanemariti.

Paleta didaktičnih priročnikov za posamezne jezike ponuja učiteljem tujih jezikov številne ideje za njihovo strokovno rast in delo v razredu.

Novosti v posodobljenem
učnem načrtu

1.1 Sodobni pristopi pri poučevanju francoščine

Simona Cajhen, Zavod RS za šolstvo

1.1.1 Uvod

Poučevanje in učenje francoščine kot tujega jezika na gimnazijah in drugih srednjih šolah sledi smernicam evropskih dokumentov, zlasti Skupnemu evropskemu jezikovnemu okviru za učenje, poučevanje in vrednotenje/ocenjevanje jezikovnega znanja² (krajše SEJO), ki je rezultat desetletnega znanstvenega dela in ima v zadnjem času vodilno vlogo pri učenju in poučevanju tujih jezikov. To je hkrati tudi temelj posodobljenega učnega načrta za francoščino, na temelju katerega so bili v učnem načrtu oblikovani tudi pričakovani dosežki.

Dokument je bil zasnovan na pobudo Sveta Evrope z namenom doseganja večje enotnosti doseženega znanja in mobilnosti posameznikov v državah članicah Evropske unije. Ta dokument omogoča jasno in primerljivo določanje stopenj pričakovanih dosežkov. Zmožnosti so umeščene v šest ravni, ki so sprejete kot evropski standard za opisovanje jezikovnega znanja. Namen tega dokumenta je zagotoviti večjo transparentnost in povezanost med različnimi evropskimi izobraževalnimi sistemi. Skupni evropski jezikovni okvir je odprt in dinamičen dokument, saj ne predpisuje pedagoških pristopov, temveč jih ponuja v razmislek in s tem daje učitelju vso potrebno avtonomijo pri delu v razredu.

Lahko bi rekli, da gre za precej naravno nadaljevanje in nadgradnjo komunikacijskega pristopa, vendar je sedaj še bolj kot prej poudarjena vloga dijaka kot uporabnika jezika v konkretnem socialnem okolju, saj samo jezikovna zmožnost posameznika ne zadošča za uspešno sporazumevanje (Skela, 2008: 182).

Osnovni cilj poučevanja tujih jezikov je razmeroma jasen. Pot za doseganje tega cilja pa je pogosto zahtevna. Po priporočilih Skupnega evropskega okvira za učenje in poučevanje naj bo poučevanje tujega jezika pri pouku usmerjeno tudi v razvijanje drugih zmožnosti in ne le v razvijanje slovnične ter leksikalne zmožnosti.

1.1.2 Posodobljeni učni načrt za francoščino

V posodobljenem učnem načrtu za francoščino,³ ki je bil potrjen na seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje v letu 2008, igrajo pomembno vlogo tudi diskurzivne in medkulturne zmožnosti, med sporazumevalnimi zmožnostmi pa zmožnost interakcije, mediacije in nebesedne komunikacije.

Podobno kot v SEJO je tudi v posodobljenem učnem načrtu poudarjena vloga po-

² Dostopno na naslovu <http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/documents/cadrecommun.pdf> (17. 12. 2009).

³ Dostopno na: http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_francoscina_gimn.pdf (17. 12. 2009).

učevanja na osnovi dejavnosti, tako imenovana »*apprentissage basé sur les tâches*«, saj se dijak oziroma tako imenovani uporabnik tujega jezika skozi realizacijo zastavljenih nalog tudi osebnostno razvija in aktivno deluje v nekem določenem družbenem okolju. Jezikovne naloge imajo pomen le pod pogojem, če so vgrajene v ustrezen kontekst. Zato je smiselno, da poskuša učitelj dejavnosti pri jezikovnem pouku čim bolj približati razmeram v resničnem življenju. Poznati mora potrebe dijakov ter osebne, družbene in profesionalne okoliščine, v katerih bodo le-ti ciljni jezik kasneje uporabljali. Zavedati se mora, da dijak ni le uporabnik tujega jezika, temveč tudi aktivni udeleženec pri številnih nalogah na različnih družbenih področjih in v različnih življenjskih situacijah.

Projektno delo že od nekdaj predstavlja primer akcijskega pristopa, v okviru katerega se povezujejo različni predmeti in uvaja medkulturnost (Springer, 2008: 25). Dijakom omogoča, da se hkrati ukvarjajo z jezikom in vsebinami. Je *na dijake osredinjen pristop*, ki spodbuja in razvija njihovo samostojnost ter avtonomijo (Žemva, 2008: 260).

Pomembno vprašanje, ki se zastavlja, je, kako smiselno načrtovati ter izpeljati pouk na osnovi dejavnosti ter tako osmisliti učno dejavnost. Temeljna značilnost takšnega pristopa je povezava znanja z učinkovito in ustvarjalno uporabo ter možnostjo stalnega izpopolnjevanja v vseh kasnejših poklicnih in življenjskih situacijah.

Uvajanje kompetenčnega pristopa v pouk tujega jezika razvija pri dijakih zmožnosti za uspešno komunikacijo, spodbuja samostojno učenje in odkrivanje, sprošča domišljijo in krepi ustvarjalnost.

Ključne kompetence za vseživljenjsko učenje⁴ se lahko razvijajo znotraj posameznega predmeta ali medpredmetno. Povezave lahko potekajo na ravni vsebin, dejavnosti, didaktičnih metod in postopkov, uporabe IKT-oročij, miselnih postopkov, veščin, navad in posameznih kompetenc.

V Posodobljenem učnem načrtu za francoščino so predstavljena tudi nova dognanja in usmeritve s področja vrednotenja in samovrednotenja, ki poudarjajo vlogo in odgovornost dijakov samih.

Jezikovni pouk poteka v komunikacijskem prostoru, kjer poteka interakcija med dvema ali več osebami, in temelji na tako imenovani didaktični pogodbi, ki vse udeležence zavezuje k odgovornemu ravnanju pri doseganju ciljev oziroma usvajanju spretnosti.

1.1.3 Dejavnostno naravnani pristop (*Approche par les tâches*)

Pri pouku tujega jezika je aktualen pristop, temelječ na dejavnostih. Učitelju so pri tem v veliko pomoč sodobni učbeniki in številni priročniki, ki temeljijo na sodobnih pristopih učenja in poučevanja francoščine kot tujega jezika.

⁴ *Priporočilo Evropskega parlamenta in sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje. Uradni list Evropske unije I. 39/10, 18. 12. 2006.*

Tujih jezikov se učimo z določenim ciljem, in sicer da bi se s pridobljenim znanjem lahko čim bolj uspešno vključili v neko drugo jezikovno sredino, v kateri bomo uspešno opravljali določene naloge: nakupovali, telefonirali zdravniku, izpolnjevali različne obrazce itd. Zato je dijake treba spodbujati, da bodo razvijali različne spretnosti in prirojene zmožnosti. Jezikovno učenje naj bi vključevalo tudi »reševanje problemov«, kar je značilnost številnih na dejavnostih temelječih aktivnosti (Skela, 2009: 35). Nekateri kritiki temu modelu poučevanja očitajo mehanističnost ter zapostavljanje družbenih in čustvenih dejavnikov učenja.

Skupni evropski jezikovni okvir ponuja v okviru posamezne zmožnosti in določene ravni znanja različne naloge in dejavnosti, ki naj bi jih dijak uspešno opravil. Razporejene so v dve različni kategoriji:

- naloge, ki so blizu realnemu kontekstu (rezervacija letalske vozovnice, branje navodil itd.),
- naloge, vezane na komunikacijo v razredu, v kateri dijak igra določeno družbeno vlogo.

V razredu je učitelj tisti, ki izbira naloge in dejavnosti glede na zastavljene učne cilje ter pri tem upošteva predznanje, sposobnosti in interese svojih dijakov.

Naloge za ustvarjalno pisanje, ki so sicer zelo koristne za razvijanje samozavesti pri dijakih in za popestritev pouka, predstavljajo dober primer takšnih pedagoških nalog. Dijaka spodbujajo k odkrivanju značilnosti tujega jezika, žal pa v realnih življenjskih situacijah niso vedno uporabne.

Učitelj je z uporabo komunikacijskega pristopa dijake pripravljaj na uspešno sporazumevanje v ciljnem jeziku, na primer za čas krajšega bivanja v tuji deželi, medtem ko danes v okviru akcijsko usmerjenega pristopa dijake vodi k še bolj aktivnemu vključevanju v evropske države, in sicer tako v vlogi govorca kot tudi aktivnega udeleženca v različnih družbenih situacijah.

1.1.4 Razvijanje sporazumevalne zmožnosti

Pouk tujega jezika je že po svoji naravi medkulturni pouk, saj med seboj povezuje različne kulture in pomeni dviganje jezikovne zavesti ter spodbujanje medkulturnega sporazumevanja.

Posodobljeni učni načrt za francoščino poudarja poleg jezikovnega znanja tudi pomen splošnih kompetenc, ki niso vezane izključno na jezik, jih pa dijaki pridobivajo in razvijajo z ustreznimi izbranimi nalogami in dejavnostmi tudi v razredu.

Kompetence lahko razumemo kot kognitivne sposobnosti in veščine, ki se uporabljajo pri obvladovanju zahtevnih nalog na različnih področjih, za pridobivanje vsebinskih in procesnih znanj in za doseganje učinkovitih rešitev. (Weinert, v Ivšek, 2001: 46) Delovna skupina v okviru Evropske komisije je za razvoj in doseganje cilja 1.2 Razvoj spretnosti za družbo znanja opredelila osem ključnih kompetenc, ki vsebujejo znanja, spretnosti in stališča. (Ivšek, 2003: 262).

Vse te kompetence so v večji ali manjši meri smiselno vključene v učni načrt za francoščino z namenom oblikovanja samozavestnih in ozaveščenih govorcev francoščine, ki se zavedajo vrednosti znanja jezikov, so avtonomni pri učenju, samo-

stojno in s pomočjo učitelja razvijajo svoje sposobnosti in se s samovrednotenjem znanja odgovorno učijo tuji jezik ter se uspešno in dejavno vključujejo v svoje osebno, šolsko in širše družbeno okolje.

1.1.5 Vloga učitelja

V zadnjih letih se močno spreminja tudi pogled na učiteljevo vlogo pri načrtovanju pouka, pri samem poučevanju in vrednotenju znanja. Danes je učitelj dejavni ustvarjalec pri načrtovanju učnega procesa, ki pri tem upošteva šolsko okolje, potrebe in zanimanja dijakov (Jariene, 2003: 254).

Profil dobrega učitelja ne pomeni samo njegovih jezikovnih kompetenc, temveč vključuje tudi številne druge spretnosti in znanja. Učitelj ima osrednjo vlogo pri posredovanju ciljnega jezika dijakom, saj razvija njihovo jezikovno zavest in številne druge strategije za učenje jezikov, podpira njihovo učenje in jih vodi do višjih ravni. Dijakom posreduje tudi elemente medkulturne dimenzije. Pomembno je, da pri tem upošteva in razume njihove zmožnosti, potrebe in zanimanja, kar je pomembno vodilo za dobro izpeljan pouk.

Učitelj tujega jezika mora dobro poznati sodobne smernice pouka tujih jezikov, uvajati v pouk besediloslovne in jezikovne elemente, dejavnostno naravnani pouk in dejavnosti za interakcijo ter mediacijo, spodbujati razvijanje strategij učenja (npr. učenje učenja), dijake spodbujati k uporabi jezikovnega listovnika in samovrednotenja ter jim dajati pozitivno povratno informacijo.

Če povzamemo, lahko značilnosti sodobnega pouka tujega jezika, ki temeljijo na Skupnem evropskem jezikovnem okviru, strnemo v deset temeljnih točk (Rosen, 2008: 124–125):

Učitelj tujega jezika mora:

- dobro poznati ravni Skupnega jezikovnega okvira za učenje in poučevanje jezikov,
- razvijati in spodbujati dejavnostno naravnani pouk,
- vključevati v pouk dejavnosti za interakcijo (igre vlog, simulacije različnih sporazumevalnih zmožnosti, globalne simulacije, projektno delo itd.),
- vključevati v pouk dejavnosti za mediacijo,
- spodbujati pri dijakih razvoj različnih kompetenc, še posebej kompetence učenja učenja,
- vključevati jezikovna pravila, ki vodijo k sporazumevanju,
- uporabljati učbenike, priročnike in gradiva skozi različne perspektive sodobnih pristopov poučevanja,
- spodbujati pri dijakih razvoj delnih zmožnosti,
- spodbujati, nikakor pa ne predpisovati uporabo jezikovnega listovnika,
- pozitivno vrednotiti dijakove dosežke.

Dejstvo je, da zastavljeni cilji pri pouku ne bodo doseženi, če bo učitelj uporabljal izključno tradicionalne metode razlage in pogovora v pretežno frontalni obliki. Učitelj mora razmisliti, kako doseči aktivno miselno in čustveno vpletenost dijakov, saj je aktivno učenje mnogo učinkovitejše in ima večjo motivacijsko moč, kot navaja B. Marentič - Požarnik (el. vir).

Pouk tujega jezika ima predvsem dolgoročne in širše izobraževalne cilje, zato bi jih učitelj moral dobro poznati in v razredu ustvarjati pogoje oziroma simulirati različne in številne možnosti za sporazumevanje v tujem jeziku.

Pri uvajanju sprememb v pouk tujega jezika bo učitelj uspešen le, če bo upošteval vse dejavnike, ki vplivajo na učni proces, in če bo svoje pedagoško znanje nenehno bogatil in nadgrajeval s sodobnimi teoretičnimi dognanji.

1.1.6 Sklep

Glavni cilj učenja jezikov je medosebna in medkulturna komunikacija, zato naj pouk tujega jezika temelji na *projektnem pristopu* in *avtentičnih učnih situacijah*. Poučevanje tujega jezika naj bi bilo čim bolj podobno »naravnemu učenju«, če je seveda to mogoče. Za dijake je najbolj ustrezna uporaba različnih pristopov, ki jih mora učitelj znati med seboj smiselno povezovati in nadgrajevati. Učitelji tujih jezikov uvajajo v svoj pouk različne pristope, včasih samo za popestritev pouka in dvig motivacije pri dijakih.

Priporočene so predvsem aktivne oblike dela, ki dijake spodbujajo k razmišljanju in samostojnemu odkrivanju jezikovnih zakonitosti. Aktivnosti, ki jih učitelj vključuje v svoj pouk, ne smejo biti same sebi namen, temveč morajo dijake voditi h globljemu razumevanju in predvsem omogočati konkretno rabo jezika, kar je temeljna značilnost sodobnega pouka. Znanje, ki ga dijaki pridobijo na aktiven način, je kakovostno in dolgotrajno. Gre za tako imenovano *na dijaka osredinjeno poučevanje*, proces učenja pa je *izkušenjski* in *vseživljenjski*.

Pouk tujih jezikov naj bi temeljil na dijakovem doživljajskem svetu, kar mu omogoča, da svoje učenje posebej.

1.1.7 Literatura in viri

- 1 Bertocchini, P., Costanzo, E. (2008). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE*. Paris: CLE International.
- 2 Cuq, J. P. (2008). *Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde*. Paris: CLE International.
- 3 Lah, M., Cajhen, S., Kante, Z. in Zalokar, H. (2008). *Učni načrt. Gimnazija. Francoščina*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Dostopno na naslovu: http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_francoscina_gimn.pdf (citirano 15. 6. 2010).
- 4 Le Conseil de l'Europe (2001). *Cadre Européen commun de référence pour les langues, apprendre, enseigner, évaluer*. Paris: Les éditions Didier. Dostopno na naslovu: <http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/documents/cadrecommun.pdf> (francoska različica) (citirano 15. 6. 2010).

- 5 *Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje. Uradni list Evropske unije I. 39/10, 18. 12. 2006. Dostopno na naslovu: http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/keyrec_sl.pdf (citirano 15. 6. 2010).*
- 6 *Ivšek, M. (2003). Temeljne kompetence pri slovenščini. V: M. Ivšek (ur.) (2003), Poučevanje materinščine - načrtovanje pouka ter preverjanje in ocenjevanje znanja. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, str. 262-269.*
- 7 *Jariene, R. (2003). Načrtovanje: Spremenjena vloga učitelja. V: M. Ivšek (ur.) (2003), Poučevanje materinščine - načrtovanje pouka ter preverjanje in ocenjevanje znanja. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, str. 254-261.*
- 8 *Rosen, E. (2007). Le point sur le Cadre européen commun de référence pour les langues. Paris: CLE International.*
- 9 *Springer, C. (2008). La dimension sociale dans le CECR: pistes pour scénariser, évaluer et valoriser l'apprentissage collaboratif. V: E. Rosen (ur.) (2009), La perspective actionnelle et l'approche par les tâches en classe de langue. Paris: Clé International, str. 25-34.*
- 10 *Dagarin F. M., Skela, J. (2009). Presek teorij učenja in poučevanja drugega/tujega jezika v otroštvu. V: K. Pižorn (ur.) (2009), Učenje in poučevanje dodatnih jezikov v otroštvu. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, str. 26-62.*
- 11 *Tagliante, C. (2006). La classe de langue. Paris: CLE International.*

Primeri vpeljevanja novosti v praksi

2.1 Motivacija pri pouku francoščine

Ines Vižin, Gimnazija Nova Gorica

Povzetek

Posodobljeni učni načrt za francoščino kot tuji jezik v gimnazijah predvideva komunikacijski pristop poučevanja, na dijaka in njegove potrebe in zanimanja osredinjen pouk, uporabo novih informacijsko-komunikacijskih tehnologij in vključenost Skupnega evropskega okvira za jezike. Poudarja vlogo učitelja v procesu učenja, hkrati pa dijakom/dijakinjam narekuje, da se pri tem zavedajo svoje odgovornosti.

Učni načrt s tem daje izjemno vlogo motivaciji. Kako motivirati dijake, da se bodo z veseljem učili tujega jezika, je vprašanje, ki si ga na poklicni poti zastavlja vsak učitelj. Še več: v današnjem z informacijami in raznovrstnimi zunanjimi spodbudami nasičenem času je to že kar izziv kariere. Da bi nalogo dobro opravili, moramo odgovoriti na vprašanja: Kaj je motivacija oziroma motivacijski proces, kakšna je razlika med motivacijo, motivacijskimi spodbudami ter uvodno motivacijo? Kako ohranjati motivacijo od začetka do konca učne ure? Kako spodbuditi željo v dijakih, da se bodo učili tujega jezika z veseljem? Kaj sploh pomeni glagol motivirati?

Ključne besede: motivacija, motivirati, motivacijski proces, motivacijske spodbude, uvodna motivacija, ohranjanje motivacije, vrste motivacije, ravni motivacije, motivacija pri učenju tujega jezika

Motivirati – vzbuditi željo po učenju

Že Jean Jacques Rousseau je v svojem delu *Émile* zapisal: »Vzbudite pri otroku željo po učenju in vsaka metoda bo dobra.« (Cuq, 2008: 171)

Motivirati pomeni sprožiti take reakcije, ki bi lahko spodbudile in pospešile proces učenja. Pomeni tudi naučiti dijaka, da se zave svojega intelektualnega potenciala in svojih zanimanj. Pomeni navdušiti. To pa lahko naredi učitelj, ki čuti s predmetom, ki ga poučuje, in se zanj zanima. Tak učitelj je zelo povezan s ciljnim jezikom in kulturo, je navdušen nad snovjo, ki jo podaja, in zna navdušenost deliti s svojimi dijaki. Prepričan mora biti, da je predmet, ki ga poučuje, zanimiv in motivacijski. Sicer ne more pričakovati, da bo predmet pritegnil dijaka.

Motivirati pomeni predlagati take dejavnosti, ki dijaka stimulirajo in imajo po njegovi presoji dovolj visoko vrednost. Začutiti mora njihovo uporabnost in donosnost. Dijaku moramo dati občutek, da ima njegovo delo cilj, da mu bo tako pridobljeno znanje nekoč koristilo in da učenje ni samo sebi namen.

Dobra uvodna motivacija in ohranjanje le-te: ključni problem učiteljevega dela

Na izobraževalnem področju ima motivacija zelo pomembno vlogo, saj je rezultat interakcije med zunanjimi dejavniki (to so raznovrstni elementi v družbenem okolju, ki lahko učenje spodbujajo ali zavirajo: družina, družba, poklicni in osebni cilji) in razmeroma trajnimi osebnostnimi potezami oziroma notranjimi vzvodi posameznika (potreba in korist, ki držita pozornost v stalni pripravljenosti). Vendar moramo biti pri uporabljanju pojma »motivacija« previdni. Razlikovati moramo

namreč med pojmi: motivacijski proces (katerega sinonim je motivacija) in motivacijske spodbude, ki povzročajo motivacijski proces in ki jih pogosto sproži učitelj.

Didaktiki posebej govorijo tudi o uvodni motivaciji in ohranjanju motivacije. Uvodna motivacija vključuje vse tisto, kar učitelj naredi v začetku učne ure, da bi pritegnil pozornost dijakov. Vendar pa dobra uvodna motivacija še ne zagotavlja, da bo motivacijski proces trajal do konca učne ure. Zato mora učitelj v pripravo učne ure vložiti veliko truda in domišljije. Da bi ohranil pozornost dijakov, jim mora med uro ponuditi raznovrstne dejavnosti, le-te dovolj pogosto menjati, dijake vključevati v proces učenja, vzbujati njihovo radovednost, izzivati željo po učenju, pripravljati presenečenja itd. Pri tem učitelji vlagajo največ truda v motivacijo na ravni dejavnosti/naloge. Ta vključuje uporabo avtentičnega gradiva (pesmi, poezije, slikovnega gradiva, zvočnih in videoposnetkov itd.), personalizacijo, igre vlog, zabavne elemente, igro itd. Nekaj tovrstnih dejavnosti je predstavljenih v praktičnem delu tega poglavja.

Pri ohranjanju motivacije igrajo pomembno vlogo tudi pozitivna stimulacija, opažanja, ki spodbujajo zaupanje ter uspeh, čeprav nagrade in spodbude niso dovolj, da bi sprožili »neustavljivo željo po učenju« (Cuq, 2008: 171).

Kako se različne vrste motivacije odražajo na dijakih

Ločimo več vrst motivacije. Najpogostejše je razlikovanje med notranjo (intrinzično) in zunanjo (ekstrinzično) motivacijo. Pri razlikovanju med njima nas zanima, ali motivacija izvira iz dijaka samega ali prihajajo spodbude od zunaj. Prevladujoči tip motivacije namreč vpliva na profil dijaka in njegov učni stil.

Zunanja motivacija in »nemotivirani« dijaki

Zunanja motivacija se zelo pogosto pojavlja kot »sprožilec« procesa učenja, vendar je precej krhka. Dijak, ki ga vodi tovrstna motivacija, se nadeja pohvale s strani učitelja. Nalogo naredi zato, ker se boji slabe ocene, ker noče izgubiti učiteljevega spoštovanja, ker se boji, da ga bodo starši kaznovali. Tak dijak ne občuti nikakršnega veselja in zadovoljstva ob opravljeni nalogi, v razredu se ne angažira dovolj, zato zanj pedagoška aktivnost nima nobenega smisla.

Primer: dijak, ki se uči francoščino kot tuji jezik, se zelo trudi, da bi izboljšal svoje znanje glagolskih oblik in tako dobil dobro oceno pri testu. Vodi ga torej ocena: nagrada.

Taki dijaki so po navadi šibkejši in predstavljajo učitelju velik izziv, saj bo za učenje tujega jezika težje navdušil dijaka, ki ima učne težave in posledično slabo samopodobo. Nanj bomo vplivali s pozitivnimi spodbudami (pohvala, dobra ocena itd.). Pri dijakih moramo iskati znanje, dokazovati jim moramo, da znajo in zmorejo. Ponuditi jim moramo take dejavnosti, pri katerih lahko pokažejo nadarjenost na drugih področjih (glasba, igra, šport itd.), hkrati pa nezavedno usvajajo jezikovno znanje (npr. sodelovanje na frankofonskih prireditvah).

Notranja motivacija pri uspešnih dijakih

Notranja motivacija je trdnejša. Povezana je z veseljem do učenja, z radovednostjo in ustvarjalnostjo. Številne raziskave kažejo, da so dejavniki poučevanja (tj. učitelj,

učna gradiva) tisti, ki igrajo pri ustvarjanju notranje motivacije odločilno vlogo. Dijak, ki ga vodi tovrstna motivacija, ve, da so predlagane naloge zanj zanimive in uporabne. Prav tako zna sam določati cilje učenja, zna ustvariti lastna pričakovanja, uspeh pa določa obenem moč učenja in motivacije. Zaveda se, da vsak trenutek v življenju izbira in da ni pasivni izvrševalec načrtov drugih. Tak dijak je zelo avtonomen, učinkovit in uspešen. Naloga učitelja je, da ga spodbuja, da sam išče odgovore na vprašanja kot npr.: Zakaj se učim? Kako lahko to znanje uporabim v vsakdanjem življenju? Če je dijak dovolj notranje motiviran, ohranja radovednost. Uči se iz vsake okoliščine, kritično razmišlja in išče povezave. Znanje uporablja sebi in drugim v prid. Usmerja svoje življenje in dogodke okoli njega. Znanje je njegova osebna vrednota. Uspehov se zna veseliti in se nagraditi zanje. Ima občutek lastne moči. Za učenje in razvoj ne potrebuje predvsem zunanjih spodbud, kaznovanja ali nagrajevanja.

Primer: dijak, ki se uči francoščino kot tuji jezik in se zelo trudi, da bi izboljšal znanje francoskih glagolov ter tako postal spretnejši pri izražanju v ciljnem jeziku.

Učenje bi morali utrjevati predvsem z notranjo motivacijo, saj spodbuja pozornost in pomnjenje novih znanj in veščin, čeprav med notranjo in zunanjo motivacijo ne moremo potegniti jasne ločnice. Tudi zato sodobni avtorji obe vidijo kot dva konca motivacijskega kontinuuma. Dober učitelj pa mora poiskati kompromis med obema.

Zakaj je motivacija še posebej pomembna pri učenju tujega jezika?

Učenje tujega jezika se razlikuje od drugih predmetov po tem, da ne moremo takoj uvideti njegove uporabnosti. To se toliko bolj odraža pri učenju tistih tujih jezikov, s katerimi dijaki nimajo neposrednega stika (v državah, kjer se jezik ne govori, niti ni jezik okolja v obmejnih območjih). Od učenja drugih predmetov se razlikuje zaradi svoje socialne narave, saj poleg usvajanja jezikovnih vsebin in spretnosti vključuje tudi spremembe samopodobe in privzemanje novih družbenih in kulturnih vzorcev vedenja.

Pri motiviranju dijakov za učenje francoščine naletimo prav na zgoraj omenjeno oviro: gre za učenje tujega jezika, ki v našem okolju ni neposredno zastopan. Za razliko od nemščine in italijanščine, ki se govorita v obmejnih območjih in sta zato dijakom lažje dostopna, je francoščina odmaknjena od našega okolja in zato dijaki težje prihajajo v stik z njo. Ko dijak po pouku zapusti šolsko okolje, se s francoščino ne sreča vse do trenutka, ko začne pisati domačo nalogo oziroma se uči za ta predmet. Francoščina je zanj »le« šolski predmet, ki ne obstaja zunaj šolskih zidov. Še več, tak dijak ne zazna njene neposredne uporabnosti. Učitelj mora zato kot glavni motivator poskrbeti, da francoščina postane del dijakovega vsakdanjika, da začuti njeno prisotnost, pomembnost in uporabnost v okolju, ki ga obdaja. Kaj lahko naredimo, da se bodo dijaki odločali za učenje francoščine in ohranili motivacijo skozi celoten proces učenja? Kako dijake motivirati, da bodo tudi kasneje v življenju izkoristili vsako priložnost za učenje in uporabo le-te? Kako pritegniti dijake, če vemo, da njihov čas zapolnjuje učenje drugih tujih jezikov (predvsem povsod prisotna angleščina) in ukvarjanje z interesnimi dejavnostmi?

Zelo radi trdimo, da so pridobitve sodobne družbe (računalnik, internet, kamera itd.) preusmerile pozornost dijakov. Vendar lahko učitelj, ki želi motivirati, nove tehnologije uporabi v svoj prid. Uporaba interneta, računalnikov in ne nazadnje ra-

dia in televizije omogoča ustvarjanje avtentičnih situacij v razredu. Dijaki lahko pri pouku francoščine oblikujejo spletne strani v francoščini in se tako približajo frankofonskim vrstnikom. Z njimi lahko poklepetajo med poukom in po njem, saj imajo na voljo sodobna komunikacijska orodja: bloge oz. spletne dnevnike, forume, elektronsko pošto itd. Tako med poukom pridobljeno znanje uporabijo v resnični situaciji. Francoščina tako ni več le šolski predmet. Prav tako moramo dijakom dobro predstaviti frankofonske institucije (Francoski inštitut Charles Nodier, francosko ambasado) in podjetja (Renault, Leclerc itd.), ki delujejo v Sloveniji. Spodbujati jih moramo k sodelovanju na frankofonskih prireditvah v njihovem okolju.

Sodobna didaktika poudarja pomen koncepta učenja in poučevanja, ki ga v francoščini imenujemo »bain linguistique« ali »bain de langue«, v slovenščini pa »jezikovna kopel«. Najbolj učinkovita bo ta kopel v primeru, da bo dijak odšel v tujino in se tako v avtentični situaciji res znašel obdan z jezikom, ki se ga uči. V razredu pa lahko poskrbimo, da dijaki kar največkrat slišijo ciljni jezik, da se »potopijo« v jezik, ki se ga učijo in jih obdaja. Torej mora učitelj v razredu zagotoviti stalno (ali v čim večji meri) prisotnost ciljnega jezika. Od prve ure naj dijake navaja na uporabo francoščine v vseh situacijah, tudi ko se morajo na začetku ure opravičiti, nekaj vprašati, prositi učitelja za dovoljenje ali ga pozdraviti (tudi na hodniku). Dijaki naj se potrudijo, da bi jezik razumeli in ga uporabljali, zato se izogibajmo prevajanju.

Dober primer take kopeli so dvojezični oddelki (**classes bilingues**), kjer imajo dijaki večje število ur ciljnega jezika v majhnih skupinah, tuji jezik pa se uporablja tudi pri nejezikovnih predmetih (npr. geografiji, zgodovini, matematiki, ipd). V Sloveniji se tak program izvaja v evropskih oddelkih. Predstavljeni koncept učenja zahteva tudi prisotnost tujega učitelja francoščine. Le-ta zagotavlja neposredni stik z jezikom.

Ne samo da rojeni govorci pomagajo pri usvajanju jezikovnih spretnosti, njihova prisotnost predstavlja tudi ključni vir informacij o deželi, iz katere prihajajo, in o njeni civilizaciji. To, da lahko dijak vsak dan govori francoščino z rojenim govorcem, da je z njim v živem stiku, je neprecenljivo. Tako formiran dijak je samozavestnejši, strpnejši in veliko bolj razgledan. Dobro je, če lahko to izkušnjo nadgradimo z izmenjavo z dijaki iz frankofonskih držav ali z ekskurzijami v te države. Dijaki tako doživijo deželo in njene ljudi ter se potopijo v jezik.

To jim omogoča, da se znajdejo v okolju, kjer jih ciljni jezik obdaja z vseh strani, in v razredu naučeno znanje uporabijo v konkretni situaciji. Dijak, ki bo temu kos, bo uvidel pomen učenja tujega jezika in bo še bolj motiviran za učenje francoščine. Zato moramo stremeti k temu, da poleg kakovostnega pouka dijakom ponudimo tudi druge oblike učenja francoščine.

Sklep

Z gotovostjo lahko trdimo, da je motivacija eden ključnih dejavnikov pri uspešnem učenju in poučevanju tujega jezika. Ugotovitve, ki jih predstavljamo v članku, upravičujejo njen poudarjen položaj v učnem načrtu. Prav tako lahko zaključimo, da ima v procesu motivacije ključno vlogo učitelj. Njegova vloga je odgovorna, saj oblikuje tako dijakovo samopodobo kakor tudi njegova pričakovanja. Na dijake deluje celostno, z vso svojo osebnostjo, kar se izraža tudi v organizaciji in oblikovanju aktivnosti, v zahtevah, ki jih postavlja, v odnosih, ki jih vzpostavlja z razredom in s posameznimi dijaki, najbolj neposredno pa se izraža z oblikovanjem spodbud,

v komentarjih, ki jih namenja dijakom kot povratne informacije ob dejavnostih. Učitelj bo najboljše motiviral tako, da bo dijake spodbujal in jim dajal občutek uspeha, da bo izbral raznovrstne in uravnotežene aktivnosti, ki bodo osredinjene na dijaka in njegov svet, in bo dijaku pomagal, da jezikovno znanje uporabi v resničnih situacijah.

Literatura in viri

- 1 Apanovitch, E. (2002). *Apprenants démotivés: quel remède?. Le français dans le monde*, julij-avgust 2002, str. 41-43.
- 2 Ažman, T. (2008). *Učenje učenja – kako učiti in se naučiti spretnosti vseživljenjskega učenja: priročnik za učence, dijake, učitelje, razrednike in svetovalne delavce*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- 3 Bertocchini, P., Costanzo, E. (2008). *Module 1: La classe de langue*. V: Bertocchini, P., Costanzo, E. (2008). *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE*. Paris: CLE International.
- 4 Brown, S., Earlam, C. in Race, P. (2001). *500 nasvetov za učitelje*. Ljubljana: Educy.
- 5 Compaore, G. (2009). *La motivation des élèves*. Dostopno na naslovu: <http://lewebpedagogique.com/compgreg/2009/01/18/la-motivation-des-eleves/> (citirano 23. 11. 2009).
- 6 Cuq, J. P. (2008). *Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde*. Paris: CLE International.
- 7 Čok, L., Skela, J., Kogoj, B. in Razdevšek - Pučko, C. (1999). *Učenje in poučevanje tujega jezika*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta; Koper: Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije.
- 8 *Groupe scolaire communal de Douvrain – Sartiaux – Herbières. Enseignement immersif (français)*. http://users.skynet.be/gsc.douvrain/Immersion/immersion_fr.htm (citirano 23. 11. 2009).
- 9 Kesič, K. (2009). *Kako motiviramo otroka za učenje*. Dostopno na naslovu: <http://www.viva.si/clanek.asp?arhiv=1&id=1757> (citirano 28. 12. 2009).
- 10 Lah, M., Cajhen, S., Kante, Z., in Zalokar, H. (2008). *Učni načrt. Gimnazija. Francoščina*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- 11 Marino, M. (2002). *Changer ses habitudes pour motiver la classe. Le français dans le monde*, januar-februar 2002, str. 30.
- 12 Partoune, C. (2009). *Entretenir la motivation des élèves*. Dostopno na naslovu: http://www.lmg.ulg.ac.be/competences/chantier/motivation/mot_el.html (citirano 23. 11. 2009).
- 13 Paterson, K. (2008). *55 izzivov poučevanja in deset uporabnih rešitev za vsak izziv*. Ljubljana: Rokus Klett.
- 14 Pradal, F. (2003) *Surmonter la peur, dépasser le blocage. Le français dans le monde*, maj-junij 2003, str. 32.
- 15 Salomé, J. (2004). *Minuscules aperçus sur la difficulté d'enseigner*. Paris: Editions Albin Michel.
- 16 Tifache, R. (2004). *Des ados motivés!. Le français dans le monde*, maj-junij 2004, str.38-39.

Priloge

Priloga: Drobcji za motivacijo

Priloga 1: Voyage, voyage

Priloga 2: Pour un art poétique

Priloga 3 : Les fables (učni list)

Priloga 4: Les fables (slikovno gradivo)

Priloga

Drobci za motivacijo

Navedeni primeri dejavnosti, ki jih lahko uporabimo za motiviranje dijakov, niso avtorsko delo avtorice poglavja. So le ideje, ki sem jih dobila pri delu s kolegicami ali na seminarjih in delavnicah. Zato pri večini dejavnosti avtorji niso navedeni.

1. Ponavljanje in utrjevanje slovničnih struktur

Ponoviti želimo, na primer, *le passé composé*. Na začetku ure dijaki stojijo. Učitelj jim postavi vprašanje: *Qu'est-ce que vous avez fait hier/ce week-end/pendant les vacances?* Dijaki lahko sedejo šele, ko odgovorijo na vprašanje tako, da pravilno uporabijo *le passé composé*. Sicer morajo stati. Sošolci jim lahko pomagajo. Vajo lahko ponovimo tudi med uro, ko koncentracija dijakov popusti in jih želimo motivirati.

2. Ponavljanje in utrjevanje tvorbe vprašanj

A: Eden od dijakov zapusti razred. Ostali izberejo neko slavno osebo. Ko dijak vstopi, mu učitelj pove, da predstavlja določeno slavno osebo. Njegova naloga je, da ugotovi njeno identiteto. Pred začetkom aktivnosti se dogovorimo, da lahko postavlja le odločevalna vprašanja. Dogovorimo se tudi, kateri tip vprašanj lahko postavlja: z intonacijo/*est-ce que/inverzijo*. Na primer: *Je suis un homme?, Est-ce que je suis une femme? Est-ce que je suis mort(e)? ...* Ostali dijaki lahko odgovarjajo le z *Oui/Non*.

Da je igra zanimivejša, se lahko dogovorimo za kazni, s katerimi kaznujemo nepravilno tvorbo vprašanj. Če smo se npr. dogovorili, da lahko tvori vprašanja le z inverzijo, dijak pa postavi vprašanje z intonacijo, ga kaznujemo. Kaznujemo tudi dijake, ki na vprašanje nepravilno odgovorijo – če odgovorijo drugače kot le z OUI ali NON.

Podobno aktivnost lahko izpeljemo tudi s predmeti. Na primer, ko dijaki usvajajo imena šolskih potrebščin, skrijemo neki predmet v vrečko. Dijaki postavljajo vprašanja: *Est-ce que c'est ...?* in poskušajo ugotoviti, kateri predmet se skriva v vrečki.

B: V razred prinesemo avtentične turistične prospekte, brošure parkov, vrtov, razstav, muzejev in podobnih ustanov v francoščini (vsebujejo naj informacije o lokaciji, urniku, vstopnini, aktivnostih itd.). Delo poteka v parih: en dijak igra vlogo radovednega turista in postavlja vprašanja o ustanovi/dogodku, drugi igra vlogo turističnega delavca in v brošuri poišče odgovore na zastavljena vprašanja. Dejavnost lahko izpeljemo tudi z gradivi v slovenščini (ali pa v drugih jezikih, ki se jih dijaki učijo).

3. Usvajanje besedišča za dele telesa

Dejavnost izpeljemo, preden dijaki spoznajo besedišče za dele telesa: na samolepilne listke ali etikete napišemo glavne dele telesa. Djake razdelimo v skupine. Vsaka skupina določi manekena/manekenko in poskuša nalepiti listke na ustrezne dele telesa. Vaja je zelo smešna, še posebej, če prilepijo listek na napačen del telesa.

4. Utrjevanje geografskih pojmov, predlogov kraja in strukture *il y a*

A: Risanje po nareku:

Aktivnost lahko izpeljemo, ko želimo ponoviti in utrjevati predloge kraja in izraze za dele pokrajine. Izberemo nekaj fotografij, risb. Dijake razdelimo v pare arhitekt-slikar. Vsak par dobi dve sliki. Dijak-arhitekt opiše sliko. Pri tem poskuša biti natančen in uporablja čim več predlogov kraja in besed za dele pokrajine. Dijak-slikar pa po njegovih načrtih-navodilih nariše sliko. Arhitekt opazuje slikarja in ga opozarja na napake, tako da mu daje dodatna navodila. Pri tem se morata oba potruditi, da je slika čim bolj natančna. Ko končata, si izvirno in novo sliko ogledata in primerjata. Aktivnost lahko nadaljujemo tako, da vsak par opiše razlike med slikama in pri tem uporabita izraze za izražanje nasprotij: *Sur la photo 1, il y a Mais sur le dessin, il n'y a pas* Nato vlogi zamenjata in opišeta še drugo sliko/fotografijo.

Priporočljivo je, da pred aktivnostjo, skupaj z dijaki opišemo eno sliko.

B: Voyage, voyage (Desireless):

Pogoj za izpeljavo aktivnosti je, da dijaki že poznajo osnovne geografske pojme. Dijaki poslušajo pesem in si poskušajo zapomniti čim več geografskih pojmov. Besede, ki si jih zapomnijo zapišemo na tablo. Skupaj oblikujemo nabor besed, ki se po njihovem mnenju pojavljajo v besedilu. Dijakom razdelimo besedila z vrzelmimi (**priloga 1**), preberejo besedilo in besede v okvirčku primerjajo z besedami na tabli. Pesem poslušajo še enkrat in dopolnijo besedilo. Če je potrebno, lahko dijaki poslušajo pesem tretjič in v parih dokončno dopolnijo besedilo.

C: Le tremblement de terre:

Aktivnost je bila predstavljena na eni od študijskih skupin za francoščino v osnovni šoli, vendar je vaja lahko primerna tudi za dijake (učitelj bo presodil, ali jo lahko uporabi v razredu).

1. *etapa*: Dijake prosimo za pet prostovoljcev, ki zapustijo razred. Izberemo 5–10 (odvisno od velikosti razreda) dijakov arhitektov. Njihova naloga je, da sestavijo mesto (vas). Odločiti se morajo, koliko stavb/ ustanov bo v mestu. Izbiro morajo utemeljiti: Zakaj se jim zdi npr. občina pomembna. Nato izberejo v razredu toliko sošolcev, kolikor ustanov so izbrali. Dijaki stavbe se odločijo, katero ustanovo bodo predstavljali. V razred pokličemo skupino dijakov, ki je bila medtem zunaj. Dijaki stavbe morajo z mimiko prikazati, kaj predstavljajo. Dijaki morajo uganiti vlogo stavbe.
2. *etapa*: Dijaki arhitekti morajo zgraditi mesto/vas tako, da umestijo ustanove v mesto, pri tem pa uporabljajo predloge kraja: *La mairie est située au centre de la ville. L'église est sur la colline. Le parc est en face ...* Sošolci stavbe se morajo pravilno postaviti v namišljenem mestu. Ostali dijaki morajo dobro opazovati in si zapomniti, kako so stavbe postavljene.
3. *etapa*: Sledi potres, stavbe se premešajo, dijaki lahko popadajo na tla. Ostali dijaki morajo ponovno zgraditi mesto. Spet ponovimo: *La mairie est ...* Arhitekti mesta pa morajo oceniti, kako uspešni so pri delu.
4. *etapa*: Dijaki lahko tvorijo dialoge s stavbami (ta del naloge naj bo kar najbolj ustvarjalen).

5. Usvajanje leksikalnega sklopa hrana/francoske specialitete

A: V razred prinesemo čim več avtentičnih dokumentov v francoščini na temo hrane. To so lahko reklame iz trgovin, kuharske knjige, recepti na razglednicah, jedilni listi itd. Te nato razdelimo posameznim dijakom (lahko dvojicam, manjšim skupinam, odvisno od velikosti skupine). Dijak (oz skupina) pove, kaj ima v roki. Skupaj poiščemo ustrezen izraz, ga zapišemo na tablo nato pa jih uredimo v miselni vzorec, ki predstavlja teme, ki jih bomo obravnavali v sklopu La nourriture (les aliments, les recettes, les spécialités, les restaurants, les boutiques et les rayons, bien manger, les ingrédients ...).

B: Dejavnost lahko izpeljemo tudi drugače. Dijaki v dokumentih poiščejo tiste francoske besede, ki so jim znane ali pa na njihov pomen sklepajo iz drugih tujih jezikov ali slovenščine. Zapišemo jih na tablo in uredimo v miselni vzorec: na primer: les aliments: les produits de base, les fruits, les légumes ... Cilj aktivnosti je spodbuditi dijake, da iščejo medjezikovne povezave.

C: Za uvajanje teme kuharskih receptov je pripravna tudi poezija: uporabimo pesem Raymonda Queneauja: Pour faire l'art poétique (**priloga 2**). Dijaki preberejo pesem in naredijo vaje na učnem listu: podčrtajo vse izraze (glagole, samostalnike), ki so značilni za kuharski recept. Izraze napišemo na tablo. Poiščemo (sestavimo) preprost recept (sestavi ga vsak učitelj sam glede na predznanje dijakov), dijaki ga morajo dopolniti z izrazi iz pesmi. Za domačo nalogo dijaki sami po modelu napišejo pesem (temo si lahko izberejo).

D1: izberemo nekaj preprostih receptov za najbolj znane francoske specialitete. Recepte razrežemo in koščke posameznega recepta pomešamo. Imena specialitet napišemo na posebne listke. Poiščemo tudi fotografije teh specialitet. Dijake razdelimo v skupine po tri. Vsaka skupina dobi enega od receptov, en listek z imenom jedi in eno od fotografij. Pazimo, da skupina ne dobi elementov, ki gredo skupaj (npr. če imajo recept za Mousse au chocolat, morajo dobiti fotografijo in ime neke druge jedi). Dijaki najprej sestavijo recept, nato pa pri članih drugih skupin poiščejo ustrezno ime in fotografijo zanj. Da pridejo do manjkajočih elementov, postavljajo vprašanja v francoščini.

D2: Aktivnost lahko zastavimo tudi malo drugače: izberemo recepte za slane jedi (predjedi, glavne jedi) in sladice. Recepte razrežemo. V vsak komplet damo po en recept za sladko in en recept za slano jed. Tokrat so priložena ustrezna imena jedi. Listke premešamo. Vsaka skupina dobi po en komplet. Naloga dijakov je, da sestavijo oba recepta. Pri delu so jim v pomoč sestavine.

Zgoraj opisani dejavnosti nadaljujemo tako, da si ogledamo strukturo recepta (dele recepta). Nato dijaki v receptih poiščejo glagole, ki so pogosti v receptih, na tabli pa sestavimo seznam osnovnih glagolov (tistih, ki se v receptih ponavljajo). Za domačo nalogo dijaki sestavijo preprost recept za njihovo najljubšo jed. Te lahko zberemo in pripravimo knjižico receptov za slovenske jedi v francoščini.

6. Tema živali

Dejavnost je primerna za dijake četrtega letnika oz. za dijake, ki se pripravljajo na maturo. Pogoj za izpeljavo aktivnosti je, da dijaki že poznajo imena za živali v francoščini.

Z aktivnostjo ponovimo nekatera imena za živali in pridevnike, ki opisujejo značaj. Aktivnost lahko izpeljemo v parih/skupinah.

Za vaji pod zaporedno številko 1, si dijaki na učnem listu (**priloga 3**) ogledajo upodobitve La Fontainovih basni na seriji francoskih znamk. Da jim olajšamo opazovanje, jim lahko razdelimo tudi barvne kopije znamk (**priloga 4**). Po vsaki vaji, dvojice/skupine poročajo in utemeljijo odgovore. Rešitve, ki jih predlagam, so le namig. Dijaki in profesorji bodo lahko prišli do drugačnih zaključkov.

Pri vaji št. 2 se opremo na razgledanost dijakov in jih spomnimo na stereotipe in predstave, ki jih imajo o živalih. Tudi tu velja, da je več možnih odgovorov.

Tretja vaja nas s ključnimi besedami uvede v literarno zvrst basni.

Pri četrti vaji najprej skupaj preberemo pomešano besedilo in se prepričamo, da ga dijaki razumejo. Poslušamo zvočni posnetek basni, ki se nahaja na spletni strani: http://www.oasisfle.com/poemes/la_cigale_et_la_fourmi.MP2.

Aktivnost zaključimo z vajo pisnega izražanja: Zima je. Ubogi čriček je lačen, premražen in brez strehe nad glavo. V časopis da oglas, v katerem išče radodarno, gostoljubno mravljo, ki bi mu ponudila dom v zameno za npr. njegovo igranje. Dijake spodbujamo h kreativnosti.

7. Le jeu des 7 familles

(ena najbolj znanih francoskih družabnih iger, ideja tuje učiteljice Anne-Cécile Lamy)

Z igro dijaki hitro usvojijo osnovne izraze za družinske člane, odvisno od kart pa še kakšno drugo besedišče, na primer izraze za poklice. V kompletu kart je 42 kart oz 7 družin. Vsako družino sestavlja šest družinskih članov: *la mère, le père, la fille, le fils, le grand-père* in *la grand-mère*. Dijake razdelimo v skupine. Vsaka skupina dobi določeno število kart. Razdelimo vse karte. Dijaki morajo zbrati vse člane družine. Če želijo določeno karto, postavijo drugi skupini vprašanje: *Dans la famille _____, je voudrais (le père, la mère) ...* Če ima skupina zahtevano karto, jo mora obvezno predati. Prva skupina lahko nadaljuje z iskanjem kart. Če pa skupina karte nima, prva skupina ne nadaljuje igre. Igro prevzame druga skupina. Tako nadaljujemo. Skupina, ki zbere vseh šest članov ene družine, reče: *Famille!* Zmaga skupina, ki zbere največ družin. Dejavnost lahko popestrimo in nadgradimo tako, da dijaki sami izdelajo karte družin na poljubno tematiko. Zanimivo je, če izdelajo karte s podobami kraljevih družin.

8. Geografija Francije

Če imamo majhno skupino dijakov, uporabimo leseno sestavljanke Francije, ki je razdeljena na pokrajine. Tako sestavljanke lahko izdelamo tudi sami iz kartona. Za ogrevanje odstranimo koščke sestavljanke, dijaki pa najprej ugotavljajo, na kaj spominja oblika sestavljanke in na katere države meji Francija. Potem jim pokažemo koščke sestavljanke. Vprašamo jih, kaj ti koščki predstavljajo, koliko jih je, kako se pokrajine imenujejo, katera so njihova glavna mesta itd. Ugotovitve zapišemo na tablo. Uspeh dejavnosti je zelo odvisen od tipa razreda.

9. Zanimiva je igra **Il était une fois ... - le jeu des cartes pour raconter des histoires** (www.playfactory.fr): izvirna pravila igre so sicer zapletena, zato si za razred pravila priredimo in poenostavimo. Tudi to igro lahko izdelamo sami.

Izvirni komplet vsebuje 110 kart **contes** in 50 kart **dénouements**. Karte **contes** so razdeljene v več skupin:

- *les lieux*: npr. une prison, une rivière, une ruine, un village, une ville, une mer, un chemin, un royaume etc.
- *les personnages*: un prince, une vieille femme, un mendiant, une belle-mère, des parents, un enfant, un oiseau, une bergère, etc.
- *les événements*: npr. une rencontre, une transformation, un enterrement, un combat, une évasion, ils tombent amoureux, etc.
- *les objets*: npr. un trésor, une hache, de la nourriture, un livre, une fenêtre, une couronne, un anneau
- *les aspects*: npr. endormi, chanceux, splendide, lointain, caché, empoisonné ...

Sami se odločimo, koliko kart **contes** bomo razdelili dijakom, vendar vsaj deset (10). Ker so karte pomešane, lahko dobi ena skupina več kart iz ene skupine. Vsaka skupina dobi le eno karto **dénouement** npr.: *Alors le roi lui fit grâce*. Delajo v parih ali manjših skupinah. Njihova naloga je, da napišejo pravljico (zgodbico) tako, da uporabijo elemente, ki so na kartah, končati pa se mora tako, kot to predvideva karta **dénouement** (primer: *Ce qui prouve qu'un coeur pur triomphe toujours ...*). Pri sestavljanju zgodbice jim lahko dovolimo, da izmed ostalih kart na slepo izberejo še največ dve. Dovolimo jim tudi, da karto, ki jim nikakor ne ustreza, zamenjajo (na slepo izvlečejo s kupčka preostalih kart).

Ker je večina kart **dénouement** napisanih v passé simple, moramo dijakom pomagati pri razumevanju. Odlična vaja za urjenje preteklih časov, kronologije, veznikov ... Dijaki se ob njej zelo zabavajo.

10. Igrica Ni oui ni non

(več informacij lahko poiščete na spletni strani <http://www.megableu.com/ni-oui-ni-non-pocket.php>)

Obstaja več različic z vprašanji, ki zajemajo različna tematska področja. Eden od tekmovalcev prebere vseh sedem vprašanj po vrsti, sotekmovalec na desni pa mora nanje odgovoriti, pri tem pa ne sme uporabiti odgovora OUI ali NON. Ostali sotekmovalci morajo dobro slediti dogajanju. Če se igralec zmoti in odgovori z OUI ali NON, soigralec, ki to najhitreje opazi, zakriči »Perdu«. Tako si prisluži karto. Če pa igralec odgovori pravilno na vseh sedem vprašanj, si karto prisluži kar sam. Zmaga igralec, ki si prvi prisluži pet kart.

Vprašanja so zastavljena tako, da igralca zlahka ujamejo v zanko. Vaja je primerna, če želimo vaditi prislove pogostosti ali izražanje mnenja.

V kompletu je 32 kart. Na vsaki karti je sedem vprašanj.

- Primeri: Karta 12:**
1. *Tu te laves les dents régulièrement?*
 2. *Tous les jours?*
 3. *Tu mets du savon sur ta brosse?*
 4. *Tu as dit du dentifrice?*
 5. *Tu trouves que j'ai un beau sourire?*
 6. *Est-ce que tu as déjà été chez le dentiste?*
 7. *As-tu perdu une dent cette année?*

- Karta 11:**
1. *Est-ce qu'il y a un magasin de jouets près de chez toi?*
 2. *Tu as déjà acheté seul quelque chose?*
 3. *Avec ton argent de poche?*
 4. *Tes parents te donnent de l'argent de poche tous les mois?*
 5. *Est-ce qu'il te reste beaucoup d'argent ce mois-ci?*
 6. *Pourrais-tu m'en prêter?*
 7. *Tu as dit oui?*

Primeri odgovorov :

Bien sûr! Pas du tout! Absolument! Certainement Erreur! Pas du tout! Vous vous trompez Sans doute! Négatif! Evidemment! Vrai! Bravo! Vous en savez des choses! Absolument pas! Vous n'y êtes pas du tout! Je l'avoue! Archi faux! Puisque vous le dites! Impossible! C'est bien cela! Justement pas! C'est tout le contraire! Qui vous l'a dit? Bien vu! Mensonge! Vous avez raison! Affirmatif! On en parle! Que dites-vous? N'importe quoi! Ca m'étonnerait! Ce ne sont que des rumeurs! C'est cela! Foutaise! C'est aberrant! Comment le savez-vous? Vous êtes déjà au courant? Invraisemblable! OK!

Seveda pa si igro lahko prilagodimo in poenostavimo. Predvsem pa lahko karte izdelamo sami na katero koli temo.

2.2 Sporazumevalna zmožnost pri pouku francoščine

Simona Cajhen, Zavod RS za šolstvo

Povzetek

Temeljni cilj sodobnega jezikovnega pouka je razvijanje sporazumevalne zmožnosti; ob tem pa dijaki razvijajo še druge življenjsko pomembne zmožnosti in si oblikujejo zavest o vlogi sporazumevanja v življenju. Da bi pri pouku lahko razvijali temeljni cilj, moramo razumeti pojem sporazumevalna zmožnost. To je zmožnost kritičnega sprejemanja besedil raznih vrst ter zmožnost tvorjenja ustreznih, razumljivih, pravih in učinkovitih besedil raznih vrst (Križaj Ortar, 2005: 5).

Sporazumevalno zmožnost v tujem jeziku razvijamo z večinoma izvirnimi in neizvirnimi neumetnostnimi in umetnostnimi besedili v okviru razvijanja sporazumevalnih dejavnosti – poslušanja, govorjenja, branja, pisanja in jezikovnega posredovanja, pri tem pa upoštevamo tudi cilje medkulturnega zavedanja in komunikacije.

Ključne besede: sporazumevalna zmožnost, jezikovna zmožnost, pragmatična zmožnost, družbeno-kulturna zmožnost, aktivna raba jezika, kontekst

Uvod

Pri pouku francoščine dijaki razvijajo celotno sporazumevalno zmožnost, ki je sestavljena iz dveh ključnih delov, in sicer iz splošne sporazumevalne zmožnosti ter jezikovne sporazumevalne zmožnosti, ki sta v *Posodobljenem učnem načrtu za francoščino*⁵ opredeljeni v skladu s *Skupnim evropskim okvirom za učenje in poučevanje jezikov*.⁶ Sporazumevalno jezikovno zmožnost sestavljajo tri komponente: jezikovna zmožnost, pragmatična zmožnost in družbeno-kulturna zmožnost.

Slika 1: Skica, oblikovana na temelju Skupnega evropskega jezikovnega okvira

⁵ Dostopno na: http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_francoscina_gimn.pdf (17. 12. 2009)

⁶ Dostopno na: <http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/documents/cadrecommun.pdf> (17. 12. 2009)

Jezikovna zmožnost je pomemben gradnik sporazumevalne zmožnosti in pomeni znanje oz. obvladanje danega besednega jezika. Zgrajena je iz poimenovalske/slovarske, upovedovalne/slovnične, pravorečne in pravopisne zmožnosti.

Pri pouku jezika mora učitelj sistematično in z ustreznimi dejavnostmi spodbujati dijake k aktivni rabi jezika, saj bodo tako razvijali sporazumevalno zmožnost ter se ustvarjalno prilagajali novim okoliščinam in potrebam. Pomembno je, da dijaki sprejemajo in tvorijo besedila raznih vrst, sistematično in dejavno razvijajo vse sestavine sporazumevalne zmožnosti in druge zmožnosti (Križaj Ortar, 2005: 5). Pri tem je kontekst, predvsem kulturni in medbesedilni, ključnega pomena za uspešno komunikacijo.

Jezik je najpomembnejše sredstvo pridobivanja informacij v procesu učenja (Čok, 1999: 20). Je sredstvo za sporazumevanje, medsebojno razumevanje ter smiselno povezovanje zmožnosti in učnih vsebin med različnimi predmeti. Omogoča medosebni stik, izmenjavo informacij, soočanje mnenj, stališč in vrednot, uporabo vedenj in znanj ter dejavno vključevanje posameznika v družbeno okolje.

Pri pouku jezika je glavni cilj razvijanje vseh sestavin sporazumevalne zmožnosti, medtem ko je pri drugih predmetih cilj predvsem predmetno znanje, vzporedno s katerim se razvija tudi sporazumevalna zmožnost.

Z razvijanjem sporazumevalne zmožnosti se dijak usposablja za uspešno sprejemanje, tvorjenje, posredovanje različnih vrst govornih in pisnih besedil v tujem jeziku. Ob tem lahko dijak izraža svoja čustva, pričakovanja, krepí ustvarjalnost ter uspešno pridobiva informacije iz različnih virov.

Jezikovna zmožnost (pravorečje, pravopis, oblikoslovje, skladnja, besedoslovje, slovnica) ima v sodobni didaktiki poučevanja tujih jezikov sicer pomembno vlogo, vendar pa se mora dopolnjevati z diskurzivno, interakcijsko, situacijsko ter kulturno zmožnostjo.

Dijaki spoznavajo jezik na glasoslovni, oblikoslovni, skladijski, besedotvorni in besedilotvorni ravni, kar jim omogoča, da lahko sprejemajo/tvorijo/posredujejo smiselna sporočila v skladu z dano situacijo, ki jo narekuje neki družbeni kontekst.

Naučijo se uporabljati sredstva, s pomočjo katerih tvorijo koherentna ustna in pisna sporočila. Jezikovno zmožnost lahko dopolnjujejo z raznimi besednimi in nebesednimi strategijami. Jezikovna zmožnost sama po sebi ni cilj, temveč le sredstvo za uspešno komunikacijo.

Komunikacijsko poučevanje in učenje jezikov naj bi bilo podobno naravnemu učenju, zato didaktika tujih jezikov poudarja predvsem vlogo dejavnosti, ki v razredu spodbujajo čim bolj naravno komunikacijo v ugodnih pogojih za učenje ter tako dvigajo notranjo motivacijo pri dijakih in smiselnost samega učenja.

Vloga jezikovnih znanj pri sodobnem pouku tujega jezika

Sodobni dokumenti namenjajo precej pozornosti temu, kako naj učitelj spodbuja dijakovo ustvarjalnost in ga usmerja k večji samostojnosti pri učenju tujega jezika, k sprejemanju lastnih napak, k razvijanju tehnik za krepitev spomina, h konkretni uporabi jezikovnih znanj, k zavedanju socialnega konteksta, k učenju jezikovnih struktur brez podrobne analize in k ustrezni uporabi različnih zvrsti jezika.

Zgodovinski razvoj metod pouka odraža zelo različen odnos do slovnice. Nekatere metode (npr. direktna, avdiolingvalna oz. avdiovizualna metoda) so poučevanje slovnice skoraj izločile iz tujejezikovnega pouka.

Področje slovnice je v zadnjem času izredno izpostavljeno vplivom različnih pristopov ali metod. Čeprav ima slovnična zmožnost v splošno sprejeti definiciji sporazumevalne zmožnosti precej pomembno vlogo, pa izključno znanje slovnice ne zadošča za jezikovno produkcijo in recepcijo, kljub temu da je za govorno in pisno sporočanje temeljnega pomena (Skela, 2008: 126). Evropski jezikovni okvir natančno opisuje poleg drugih kompetenc tudi raven slovničnega znanja na posameznih stopnjah (od najnižje A1 do najvišje C2).

Slovnica kot sredstvo za komunikacijo in za aktivno jezikovno ustvarjanje povezuje med seboj jezikovne strukture v pravilna in smiselna besedila. Učenje slovnice je sestavni del učenja tujega jezika, nikakor pa ne sme biti njegov glavni cilj.

V nasprotju s predhodnimi metodami poudarja komunikacijski pristop (Tagliante, 2006: 61) predvsem zaznavne sposobnosti »višjega« reda, kot so opazovanje, razmišljanje in analiza jezikovnih elementov, ki so zbrani v nekem besedilu. Učenje temelji na besedilu oziroma primerih, na temelju katerih dijaki preučujejo in odkrivajo pravila za določeno jezikovno vprašanje. V ospredju je razmišljanje o jeziku.

Tak pristop spodbuja dijaka k aktivnemu odkrivanju posebnosti in jezikovnih pravil tujega jezika. Imenujemo ga lahko tudi *dejavnost slovnične konceptualizacije*, ki že sama po sebi predstavlja komunikacijsko dejavnost, saj omogoča tvorbo povedi v ciljnem jeziku v določeni avtentični situaciji v razredu.

Obvezno pa morajo pri tem pristopu slediti ustrezne naloge in dejavnosti za sistematizacijo in utrjevanje pridobljenega znanja. Komunikacijska slovnica zajema tudi elemente situacijske slovnice.

Treba se je zavedati, da komunikacijski pristop poučevanja jezikov ni ustrezen za vse dijake, saj mnogi potrebujejo za uspešno učenje jezika natančna navodila in vnaprej sistematično podana jezikovna pravila, ki so jim v oporo in jim obenem pomenijo tudi zagotovilo, da pri učenju francoščine napredujejo. Učitelj mora pri učnem procesu upoštevati različne učne stile in zaznavne tipe dijakov.

Popravljanje napak

V zvezi z učenjem in poučevanjem slovnice se zastavlja tudi zelo konkretno vprašanje, ali je jezikovne napake pri pisnem in ustnem sporočanju res treba dosledno popravljati. Popravljanje napak ni izvzeto iz Skupnega evropskega jezikovnega okvira. Napaka je samo odskočna deska k pravilni jezikovni obliki.

Do ravni B1 (po SEJO) je poudarek predvsem na pomenu in napake niso ovira, vendar le pod pogojem, da je sporočilo jasno in sporazumevanje neovirano. Na ravni znanja B2 pa je poudarek na jezikovni pravilnosti vse večji.

Skratka, ravni A1, A2 in B1 poudarjajo pomen pragmatičnih in sociolingvističnih zmožnosti, na ravni B2 pa je prav tako pomembna jezikovna pravilnost oziroma ravnotežje med pomenom in jezikovno pravilnostjo.

To ne pomeni, da bomo dijakom na začetku učenja tujega jezika pustili prosto pot, kot je bilo na primer mišljeno v ekstremni različici komunikacijskega pristopa, v katerem naj bi bilo poučevanje slovnice na ekspliciten način povsem izključeno.

Dati dijaku možnost, da sam popravi napako, je z vidika samozavesti veliko manj škodljivo kot uporabljati neposredno tehniko popravljanja. Samopopravljanje namreč poveča možnosti sporazumevanja (Šifrar Kalan, 2008: 296).

Dijake je treba že od samega začetka učenja tujega jezika usmerjati k njihovemu lastnemu načrtovanju procesa učenja jezika in k samovrednotenju znanja. Učitelj jih mora spodbujati k temu, da postanejo odgovorni za svoje učenje, da se znajo tudi sami organizirati in so pri tem ustvarjalni, da tudi sami ustvarjajo pogoje in iščejo priložnost za sporazumevanje, da uporabljajo različne tehnike za krepitev spomina, da se ne bojijo lastnih napak, da uspešno uporabijo svoja jezikovna znanja in se zavedajo konteksta, da se naučijo določenih izrazov tudi na pamet in da znajo pravilno uporabiti različne *registre jezika* (Rosen, 2008: 116).

Pomembno je, da dijak sprejema svoje napake kot nekaj povsem naravnega in da se zaveda, da so napake le ključni del procesa učenja. Popravljanje napak pri pisnem izražanju lahko na primer poteka v treh etapah: učitelj najprej podčrta napako, učenec jo potem sam popravi, učitelj nato še enkrat preveri popravke, in če je potrebno, predlaga še končno popravljanje. Pri ustnem izražanju pa je zelo pomembno, da učitelj dijaka pri simulacijah različnih sporazumevalnih zmožnosti ne prekinja, temveč ga šele na koncu določene dejavnosti opozori na storjene napake. Dijakom lahko ponudi tudi kratke slovnične vaje za utrjevanje pravilne rabe določene jezikovne strukture, skratka pri tej dejavnosti izhaja iz dijakovih napak.

Sklep

A. Muster meni, da je »učenje tujega jezika povezano s slovnico tako pri intuitivnem usvajanju kakor pri zavestnem učenju« (2008: 390).

Po priporočilih Skupnega evropskega jezikovnega okvira slovnica pri pouku jezika nima več osrednje vloge, saj poučevanje, ki temelji izključno na slovnici, izgublja pomen v *akcijsko usmerjenem pristopu*.

Drugače povedano: učenje slovničnih pravil naj bo podrejeno smislu in pomenu sporočila, zato avtorji Skupnega evropskega jezikovnega okvira spodbujajo učitelje tujih jezikov, da pouk čim bolj usmerjajo v komunikacijo in ne v kopičenje teoretičnih pojmov in abstraktnih pravil. Dijaki naj opazujejo jezik v neposredni rabi in v procesu rabe pridobivajo védenja o pojmih jezikovnega sistema. Jezik je namreč sredstvo sporazumevanja.

Izhodišče pouka je besedilo, ki je lahko pisano ali govorjeno. V primerjavi s tradicionalnim pristopom poučevanja jezikov je pot tu obratna, in sicer gre za učenje tujega jezika od konkretne rabe jezika do spoznavanja pojmov, pravil in paradigem. Cilj pouka tujega jezika je komunikacija ter ustrezna raba jezikovnih sredstev in ne le jezikovna pravilnost.

V skladu s pristopom, temelječem na dejavnostih, se od dijaka pričakuje, da bo izpolnil določene komunikacijske naloge. V idealnih pogojih in seveda z ustreznimi metodami ter tehnikami poučevanja lahko učitelj v razredu ustvari različne situacije za interakcijo in dijakom pomaga pri razvijanju različnih zmožnosti, ki so potrebne za uspešno izpolnitev zastavljenih nalog.

Znano je, da je francoska slovnica zapletena in težka, zato mora učitelj francoščine svoje dijake motivirati z nazornim in pestrim poukom. Učenje slovnice naj bo vgrajeno v zanimiva besedila, dramske igre in dialoge, ki ustrezajo zanimanju dijakov.

Slika 2: Orsenna, E. La grammaire est une chanson douce. Pariz: Stock. Dostopno na naslovu: <http://storage.canalblog.com/27/06/579981/38003976.jpg> (citirano 24. 1. 2011).

Jezikovna zmožnost je torej le del sporazumevalne zmožnosti, zato učenje slovnice ne bi smelo biti dejavnik, ki bi dijake odvrčal od učenja francoščine. Slovnica in besediloslovje, ki sta sredstva za uspešno komunikacijo, naj se uporabljata v kontekstu, pouk francoščine pa naj bo čim bolj zanimiv in življenjski.

Jezika sicer ne moremo govoriti brez upoštevanja osnovnih jezikovnih pravil, lahko pa ga govorimo brez učenja pravil na ekspliciten način.

V didaktiki poučevanja bo nujen premik od usmerjenosti na rezultate k usmerjenosti na proces pridobivanja znanja, spretnosti in veščin. To je precej zahteven proces, ki od učitelja zahteva dobro načrtovanje in spremljanje lastnega dela in še posebej spremljanje učenčevega napredka pri preverjanju in ocenjevanju dosežkov (Ivšek, 2003: 269).

Pojem sporazumevalne zmožnosti nas opozarja, da je treba poučevanje usmeriti v vse njene sestavine, ne samo jezikovno (Skela, 2008: 182).

Literatura in viri

- 1 Lah, M., Cajhen, S., Kante, Z. in Zalokar, H. (2008). Učni načrt. Gimnazija. Francoščina. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Dostopno na: http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_francoscina_gimn.pdf (citirano 17. 12. 2009).
- 2 Lamy, A. (1981). *Pédagogie de la faute et enseignement de la grammaire*. Paris: BELC.
- 3 Muster, A. M. (2008). Slovnica pri pouku nemškega jezika. V: Skela, J. (ur.) (2008), *Učenje in poučevanje tujih jezikov na Slovenskem: Pregled sodobne teorije in prakse*. Ljubljana: Tangram, str. 383–391.
- 4 Križaj Ortar, M. (2005). *Slovenščina za vsak dan 7.9. Priročnik za učitelje*. Ljubljana: Rokus.

- 5 Rosen, E. (2008). *Vers un état d'esprit nouveau de l'enseignant? V: Le point sur le Cadre européen commun de référence pour les langues*. Pariz: CLE International.
- 6 Skela, J., Čok, L., Kogoj, B. in Razdevšek - Pučko, C. (1999). *Učenje in poučevanje tujega jezika*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta; Koper: Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije, str. 20.
- 7 Skela, J. (ur.) (2008). *Učenje in poučevanje tujih jezikov na Slovenskem: Pregled sodobne teorije in prakse*. Ljubljana: Tangram.
- 8 Skela, J. (2008). *Nazaj v prihodnost: Teorija, praksa in politika poučevanja tujih jezikov v Sloveniji*. V: Ivšek, M. (ur.) (2008), *Jeziki v izobraževanju (zbornik prispevkov konference)*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, str. 175-196.
- 9 *Skupni evropski jezikovni okvir za učenje, poučevanje in preverjanje, ocenjevanje jezikov (SEJO)*; ang. CEFR; fr. CECRL: *Cadre européen commun de référence pour les langues*. (2001). Strasbourg: Conseil de l'Europe.
- 10 Šifrar - Kalan, M. (2008). *Ustno sporočanje - najbolj priljubljena jezikovna zmožnost*. V: Skela, J. (ur.) (2008), *Učenje in poučevanje tujih jezikov na Slovenskem: Pregled sodobne teorije in prakse*. Ljubljana: Tangram, str. 290-304.
- 11 Tagliante, C. (2006). *La classe de langue*. Paris: CLE International.

Internetni viri

- 12 Orsenna E. (2002). *La grammaire est un chanson douce*. Pariz: Stock. Dostopno na naslovu: http://bazar-de-la-litterature.cowblog.fr/images/import/2354404321_small_1.jpg (citirano 25. 12. 2009).
- 13 Marentič-Požarnik, B. *Kakšno učenje, pouk, metode ... za uspešno uresničevanje ciljev okoljske vzgoje - vzgoje za trajnostni razvoj?* Dostopno na naslovu: <http://www.najdi.si/search.jsp?q=marenti%C4%8D+po%C5%BEarnek+motivacijska+mo%C4%8D&hpage=my&offset=0&selfld=0&acnum=10&foxsbar=pag&searchProvider=najdisi> (citirano 12. 1. 2010).

2.2.1 Francoska fonetika skozi branje slovenskih stavkov

Lidija Kos - Ulčar, Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer

Letnik:	kateri koli, predznanje iz francoščine ni potrebno
Trajanje:	odvisno od obsega zastavljenega gradiva, toda najmanj dve šolski uri
Naslov učnega sklopa:	skrivnosti francoskega jezika – Francoska fonetika skozi branje slovenskih stavkov

Bistveno vprašanje in utemeljitev izbire učnega sklopa

Tema je vedno aktualna, predvsem pa, po navadi, zanimiva za dijake. V prvi vrsti gre pri izbiri te teme za motivacijo dijakov k (nadaljnemu) učenju francoskega jezika ter za spodbujanje zavedanja, da se, tako kot pri vseh drugih jezikih, tudi pri francoskem zelo dobro da naučiti pravilne izgovarjave, in sicer na dijaku prijazen in prijeten način – francosko izgovarjavo mu približamo s pomočjo slovenščine.

Priprava učnega sklopa

Izhajanje iz dijakovega predznanja

Predznanje iz francoskega jezika ni potrebno, je pa zaželeno, da so dijaki seznanjeni s tem, kako zveni francoski jezik, da vsaj delno poznajo njegov ritem in melodijo.

Cilji učnega sklopa

- izkušnja z zvočno, fonetično, ritmično dimenzijo francoskega jezika;
- razvijanje slušnega razumevanja;
- senzibilizacija za jezike in spodbujanje lastne jezikovne zavesti;
- razvijanje zmožnosti sprejemanja besedil v francoščini;
- razvijanje zmožnosti tvorjenja besedil v francoščini;
- razvijanje učnih strategij;
- urjenje v veščinah nastopanja.

Pričakovani dosežki dijakov in načini preverjanja

Preverjanje usvojenega znanja se izvede v obliki ustnega nastopa, v katerem dijak navede značilnosti francoske izgovarjave in jih konkretizira z branjem slovenskih stavkov na francoski način.

Potek učnega sklopa

Čas: dve šolski uri

Vsebinska gesla: fonetika, korektivna fonetika

Učna metoda, dejavnosti: frontalni pouk, individualno delo, delo v parih

Učna sredstva: tabla, barvni tuši za belo tablo, pisna besedila v obliki fotokopij

Ura	DEJAVNOSTI UČITELJA/-ICE	DEJAVNOSTI DIJAKOV
1. ura	Uvod v temo FRANCOSKA FONETIKA	
	Učitelj predstavi program in cilje sklopa ter poda definicijo pojma »fonetika« v slovenskem jeziku.	Dijaki poslušajo, pomnijo in si zapisujejo podatke.
1. in 2. ura	Proučevanje značilnosti francoske izgovarjave	
	<p>Učitelj na podlagi primerov tako v francoskem kot slovenskem jeziku predstavlja osnovne značilnosti francoske izgovarjave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • francoski <i>R</i>; • nemi <i>H</i>; • tri vrste <i>E</i>-jev; • poudarjanje zadnjih zlogov; • povezovanje besed; • nosniki; • izgovarjava črke <i>U</i> kot <i>Û</i>; • izgovarjava črk <i>G</i> in <i>J</i>. <p>Pri tem dijake spodbuja, da ponavljajo primere za njim.</p>	Dijaki poslušajo, pomnijo, si zapisujejo podatke in na glas ponavljajo primere, posnemajo fonetične značilnosti jezika.
2. ura	Osrednji del – Branje slovenskih stavkov na francoski način	
	<p>Učitelj pred uro pripravi krajše stavke v slovenskem ter francoskem jeziku in jih razdeli dijakom v obliki učnih listov. Še preden jih na glas prebere, dijake opozori, na kaj naj so pozorni pri branju (glej značilnosti izgovarjave). Takoj zatem vpraša, ali morda vedo, kaj pomenijo na učnem listu navedeni francoski stavki. Skupaj ugotovijo, da gre za prevode slovenskih, nato učitelj začne z branjem stavkov. Najprej prebere slovenski stavek na slovenski način, potem ga prebere še na francoski način, zatem sledi še prevod tega stavka v francoskem jeziku. Skupaj z dijaki raz-</p>	Dijaki najprej poslušajo in odgovarjajo na učiteljeva vprašanja, nato pa na glas preberejo slovenske stavke na francoski način. Če je želja, se preberejo tudi prevodi v francoskem jeziku.

	členi prebrano, nakar jih spodbudi, da na glas preberejo slovenski stavek na francoski način. Če je v skupini kakšen prostovoljec, lahko na glas prebere slovenske oz. francoske stavke. In tako za vsak navedeni stavek. Če imamo čas in voljo, lahko dodajamo še dodatne stavke po izboru dijakov.	
2. ura	Sinteza in zaključek učnega sklopa	
	Učitelj povzame bistvo učnega sklopa, pri tem še enkrat skupaj z dijaki ponovi poglobitve značilnosti francoske izgovarjave. Na koncu jih povpraša za mnenje o učnem sklopu (morebiti v obliki evalvacijskega vprašalnika) ter sklene uro.	Dijaki poslušajo, odgovarjajo na učiteljeva vprašanja, podajajo lastna mnenja, pobude, komentarje, vtise oz. izpolnjujejo evalvacijske vprašalnike.

Evalvacija učnega sklopa

Evalvacija se izvede delno že v razredu skupaj z dijaki, lahko v obliki vprašanj, ki jih učitelj zastavi dijakom v zvezi z učnim sklopom, ali pa v obliki evalvacijskega vprašalnika, dokončno pa po končani uri, ko učitelj v miru ovrednoti zastavljene in dosežene cilje ter prednosti in slabosti izvedenega sklopa.

Evalvacija našega učnega sklopa je bila izvedena najprej v razredu skupaj z dijaki, in sicer v obliki vprašanj, ki sem jih zastavila dijakom v zvezi s sklopom, nato pa še po končani uri, ko sem razmišljala o poteku in uspehu sklopa. Evalvacija pa je bila izvedena tudi zunaj sklopa, namreč po končanem projektne dnevu, ko so dijaki v obliki evalvacijskih vprašalnikov odgovarjali na vprašanja o posameznih delavnicah, v okviru tega tudi o francoski delavnici na temo francoske fonetike. Ugotovila sem, da je bila delavnica zelo uspešna, dijaki so dosegli zastavljene cilje in se pri tem precej zabavali. Branje slovenskih stavkov na francoski način jih je spodbudilo k nadaljnjemu preučevanju francoske fonetike.

Literatura in viri

Literatura za učne liste

- 1 *Naključno izbrani francoski in slovenski stavki.*
- 2 *Jereb, E. (2004). Francoska slovnica po naše. Ljubljana: Cankarjeva založba, str. 7-16.*

Priloga

Primer učnega lista: Francoska fonetika skozi branje slovenskih stavkov

Primer učnega lista za dijake

Francoska fonetika skozi branje slovenskih stavkov

Učni list v obliki fotokopije se dijakom razdeli na začetku prve ure učnega sklopa.

Cilji učnega sklopa:

Značilnosti naloge (raven, vrsta, tip): A1

- izkušnja z zvočno, fonetično, ritmično dimenzijo francoskega jezika;
- razvijanje slušnega razumevanja;
- senzibilizacija za jezike in spodbujanje lastne jezikovne zavesti;
- razvijanje zmožnosti sprejemanja besedil v francoščini;
- razvijanje zmožnosti tvorjenja besedil v francoščini;
- razvijanje učnih strategij;
- urjenje v veščinah nastopanja.

Navodilo za reševanje naloge:

Naslednje stavke v slovenskem jeziku poskusi prebrati à la française, in sicer tako, da pri branju upoštevaš značilnosti francoske izgovorjave. Beri na glas.

1. Bonjour. / Dober dan.
2. Comment allez-vous? / Kako ste, kako se počutite?
3. Merci, je vais bien. / Hvala, dobro se počutim.
4. Viens ici, mon cher Hubert. / Pridi sem, Hubert moj dragi.
5. Cet été, mon amie est partie pour l'Espagne. / Moja prijateljica je poleti odpotovala v Španijo.
6. L'Espagne lui a beaucoup plu. / Španija ji je bila zelo všeč.
7. Elle voudrait y aller encore. / Želi si ponovno iti tja.
8. Moi aussi, j'aimerais y aller, ça me ferait très plaisir. / Tudi jaz bi rad šel, bilo bi mi v veliko veselje.
9. Mais maintenant, je vais à la mer. / Sedaj pa grem na morje.
10. Je vais passer des vacances inoubliables. / Preživel bom nepozabne počitnice.
11. ...

Refleksija oz. samoocena dijaka:

S pomočjo branja slovenskih stavkov na francoski način sem značilnosti francoske izgovorjave usvojil/-a:

- slabo;
- zadovoljivo;
- dobro;
- zelo dobro.

2.2.2 Intenzivno utrjevanje preteklika *passé composé*

Simone Krامل, Prva gimnazija Maribor

Uvod v učno uro

Passé composé predstavlja enega izmed najpogosteje uporabljenih glagolskih časov v francoskem jeziku, saj je sredstvo oziroma struktura za pripovedovanje o preteklih dogodkih. Hkrati zavzema pomembno vlogo v sklopu učnega načrta učenja francoščine za gimnazijo, saj si težko predstavljamo učinkovito ustno ali pisno komunikacijo brez rabe tega preteklika. Dejstvo je, da tudi motivirani dijaki potrebujejo zelo veliko vaje, da bi ta čas aktivno usvojili in da kljub različnim pristopom razlage ter tipom vaj (pretvarjanje, izbiranje pravilnega preteklega deležnika, vstavljanje pomožnega glagola ali preteklega deležnika v povedi v kontekstu, prevajanje, IKT-vaje na zgoščenkah ali internetu, delo z avtentičnimi besedili) tega časa ne usvojijo popolnoma, skratka, večinoma potrebujejo za sestavo povedi v *passé composé*ju preveč odzivnega časa, da bi komunikacija potekala hitro in učinkovito. Poleg tega se moramo zavedati, da imamo v skupini dijakov različne stile zaznavanja, in sicer vizualnega (prek oči), avditivnega (prek ušes), optično-manualnega (prek roke), zato je po mojem mnenju dobrodošla dejavnost, ki jo predstavljam. Dejavnost spodbuja večjo avtomatizacijo pri tvorbi tega preteklika, zajema vse stile zaznavanja, hkrati pa je zabavna, saj poteka kot igra.

Cilji učne ure

Dijaki/-nje razvijajo slovnične ter komunikacijske kompetence: raba časa *passé composé*.

Pričakovani dosežki dijakov in načini preverjanja

Dijaki/-nje po tej dejavnosti hitreje in pravilneje tvorijo povedi v *passé composé*.

Vzporednice z drugimi predmeti

Takšna dejavnost se lahko uporabi tudi pri drugih tujih jezikih, na primer italijanščini (*passato prossimo*) ter nemščini (*perfekt*), kjer se je ravno tako treba odločiti za ustrezní pomožni glagol ter tvoriti pravilni pretekli deležnik.

Predznanje

Pri načrtovanju te dejavnosti izhajam iz tega, da dijaki:

- poznajo tvorbo tega preteklika (predhodna razlaga ter raznolike vaje vgrajene v kontekst – glej Uvod),
- poznajo rabo tega preteklika, ki so jo usvojili s pomočjo predhodno obravnavanih avtentičnih besedil in jo sistematizirali.

Potek učne ure

Letnik: drugi

Metode (dejavnosti): postavljanje/odgovarjanje na vprašanja, pretvarjanje povedi, priklic povedi

Učna oblika: individualna, v dvojicah in plenarna

Uporaba učnih sredstev: učni trakovi, učni list

	DEJAVNOSTI UČITELJA/-ICE	DEJAVNOSTI DIJAKOV
1.	Učitelj/-ica ponovi tvorbo <i>passé composé</i> ter opozori na posebnosti pri izbiri pomožnega glagola in deležnika s pomočjo vprašanj.	Dijaki odgovarjajo na vprašanja.
2.	Učitelj/-ica razloži potek dejavnosti, ki temelji na pretvarjanju stavkov iz sedanjika v <i>passé composé</i> , izvede kratko demonstracijo ter določi smer igre in vsaki dvojici razdeli po en trak iz lepenke s tremi povedmi v francoskem sedanjiku.	Dijaki pozorno spremljajo navodila in prejmejo trakove.
3.	Učitelj/-ica spremlja potek ter z glasovnim znakom (ploskom) nakaže, da dvojice predajo svoj trak ter sprejmejo novega. Hkrati učitelj/-ica pozorno spremlja dogajanje in postopoma pospešuje ritem menjave trakov. Ob koncu zbere trakove.	Dijaki v dvojicah prejmejo trak iz lepenke, preberejo dane povedi v sedanjiku, jih ustno pretvorijo v <i>passé composé</i> in ob glasovnemu znaku (plosku) predajo svoj trak naslednji dvojici in sprejmejo trak predhodne dvojice, vse dokler dvojice ponovno ne prejmejo svojega prvotnega traku in ga izročijo učitelju/-ici.
4.	Učitelj/-ica naroči, da dijaki individualno v zvezke poskušajo po spominu zapisati vsaj 5–10 povedi v <i>passé composé</i> , ki so se pojavile v sklopu prejšnje dejavnosti in jih primerjajo v skupini po štiri, da bi strukture čim bolj ponotranjili.	Dijaki individualno v zvezke poskušajo po spominu zapisati 5–10 povedi v <i>passé composé</i> , ki so se pojavile v sklopu prejšnje dejavnosti in jih primerjajo v skupini po štiri.
5.	Učitelj/-ica razdeli učni list s povedmi, ki jih dijaki pretvorijo v <i>passé composé</i> do naslednje učne ure, ko bo preveril/-a usvojenost znanje.	Dijaki prejmejo učni list za domače delo in navodila .

Povzetek poteka osrednje dejavnosti oz. verižne igre

- dijaki, razdeljeni v dvojice, prejmejo po en trak iz lepenke, ki vsebuje tri povedi v francoskem sedanjiku;
- dvojice povedi kar najhitreje ustno pretvorijo v passé composé;
- ob plosku dvojice predajo trak (kot veriga) naslednji dvojici in prejmejo trak predhodne dvojice;
- dejavnost se konča, ko dvojice ponovno prejmejo svoj prvotni trak.

Evalvacija učne ure

Ideja za opisano osrednjo dejavnost te učne ure se mi je porodila že pred nekaj leti in še vedno vsakič, ko jo izvedemo, občutim zadovoljstvo, saj dijaki vedno uživajo v tej »verižni igri«, pozabijo, da se v danem trenutku zelo aktivno učijo, zabavajo se ob tem, da ritem predaje trakov postaja vedno hitrejši in kar je bistveno, dijaki po tej dejavnosti, ki je sicer zelo mehanična (dril), potrebujejo manj časa za tvorbo povedi v pretekliku passé composé. Menim, da k učinkovitosti te dejavnosti veliko pripomore dejstvo, da so vključeni dijaki vseh treh glavnih stilov zaznavanja, saj vključuje tako vidno kot slušno plat ter manualno, ko dijaki operirajo s predmetom – trakom.

Odzivi dijakov so zelo pozitivni, saj vedno izrazijo željo, da bi to in podobne dejavnosti še izvajali.

Literatura in viri

- 1 Holc, N. (2004). *Učni scenarij*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Dostopno na naslovu: http://www.zrss.si/slovenscina/gradiva/Ucni_scenarij_oblika_pouka.pdf (citirano 15. 6. 2010).
- 2 San Filippo, M. *Choosing The Auxiliary Verb in Italian*. New York: About.com. Dostopno na naslovu: <http://italian.about.com/library/fare/blfare147a.htm> (citirano 15. 6. 2010).
- 3 Bauer, I. *German Verb Conjugations*. New York: About.com. Dostopno na naslovu: <http://german.about.com/library/verbs/blverb04b.htm> (citirano 15. 6. 2010).

Priloge

Primeri trakov za dvojice dijakov

Učni list za dijake: Transformation des phrases au passé composé

Priloga 1

Primeri trakov za dvojice dijakov

TRAK 1

1. *Je parle italien.*
2. *Tu prends un café noir.*
3. *Elles se coiffent longtemps.*

TRAK 2

1. *Nous habitons au Portugal.*
2. *Il vient d'Afrique.*
3. *On comprend la question.*

TRAK 3

1. *Vous finissez le travail.*
2. *On ouvre le livre.*
3. *Tu écris une lettre.*

Učni list za dijake

Transformation des phrases au passé composé

Transformez ces phrases au passé composé!

1. Je parle italien.
2. Tu prends un café noir.
3. Elles se coiffent longtemps.
4. Nous habitons au Portugal.
5. Il vient d' Afrique.
6. On comprend la question.
7. Vous finissez le travail.
8. On ouvre le livre.
9. Tu écris une lettre.
10. Ils vont en France.
11. Nous restons à la maison.
12. On part demain.
13. Je sors le soir.
14. Tu te lèves à huit heures.
15. Vous buvez du vin.
16. J'apprends le français.
17. Elles arrivent tard.
18. Je trouve la réponse.
19. Il lit un roman.
20. Tu veux aller à Paris.
21. Tu dis la vérité.
22. J'ai des problèmes.

2.3 Medkulturna zmožnost – uporaba avtentičnih dokumentov

Barbara Cergolj, Škofijska klasična gimnazija
Karmen Kaučič, II. gimnazija Maribor

Povzetek

Za sodobnega posameznika, ki se želi znajti v spremembah zadnjega časa, je medkulturna zmožnost ena ključnih kompetenc. Zato se medkulturnost vse bolj pojavlja tudi v posodobljenih učnih načrtih. Medkulturno zmožnost v razredu pri pouku tujega jezika lahko razvijamo z različnimi besedilnimi žanri, med drugim tudi z uporabo stripa kot avtentičnega besedila. Strip kot motivacijsko orodje pri učenju tujega jezika je zaradi povezave med sliko in besedo današnjim dijakom še posebej blizu.

Ključne besede: medkulturnost, medkulturna zmožnost, avtentični dokumenti, strip, motivacija pri poučevanju tujega jezika

.....

Uvod

Vse večja zemljepisna mobilnost in mednarodna komunikacijska povezanost silita sodobnega posameznika k sporazumevanju v več jezikih. K temu prispevajo tudi gospodarski, politični in družbeni tokovi, saj širijo stike tako med različnimi jeziki kot kulturami. Hkrati s tem pa se večja tudi potreba po večkulturni družbi, ki se je sposobna sporazumevati v več jezikih.

Medkulturnost je pojem, ki je vse bolj vključena v posodobljene učne načrte in ki ga je treba obravnavati širše. Med prizadevanji o ozaveščanju in osmišljanju tega pojma (medkulturnost) ne smemo prezreti dejstva, da je Evropska unija razglasila leto 2008 za leto medkulturnega dialoga. Grosmanova (2008: 68) pravi, da številni opredeljujejo med najbolj splošno medkulturno zmožnost vse tiste sposobnosti »učinkovitega sodelovanja/sporazumevanja z ljudmi iz kultur, ki jih zaznavamo kot različne od lastne kulture. Različnost vsaj po teoriji razumejo in ugotavljajo po prisotnosti kulturno posebnih lastnosti in vidikov, npr. prepričanj, navad, obnašanja in vrednot v besedilih in pri sporazumevanju.«

Ko govorimo o kulturno posebnih lastnostih npr. besedil (pesmi, stripov, oglasov, risank ipd.) iz tujih kultur, se moramo najprej vprašati, kako zaznavamo take lastnosti. Vsa besedila imajo namreč vedno znake svoje umeščenosti tako v čas kot v kraj nastanka, v katerem je tvorec besedilo zapisal. Prav tako ne smemo prezreti raznih okoliščin (problemi, pogoji, razlogi ipd.), s katerimi se je tvorec besedila srečeval pri ustvarjanju le-tega. Vse te kulturno posebne prvine nam pomagata razbrati prav medkulturna zmožnost. Ta je potrebna za vse oblike delovanja v večkulturni družbi in za sleherno sporazumevanje v tujih jezikih, pomaga pa tudi razumeti pogosto zapleteno dinamiko življenjske izkušnje v večkulturnih družbah (idem).

Le s pomočjo dobro razvite medkulturne zmožnosti tako pri branju kot pri poslušanju avtentičnih besedil lahko razumemo drugačne izkušnje ljudi, spoznavamo kulturne raznolikosti in jih uzavestimo. Hkrati s tem gojimo tudi strpnost do drugih in drugačnih kultur. To zmožnost je treba pri pouku tujih jezikov še bolj zavestno vključevati v vsakdanje šolsko delo.

Medkulturno zmožnost v razredu pri pouku tujega jezika lahko razvijamo na različne načine. Odvisni so od zastavljenega učnega cilja, učne metode, učnih pripomočkov, ciljne skupine ipd. Pri pouku tujega jezika lahko kot učno orodje uporabimo najrazličnejše besedilne žanre (pesmi, šansone, literaturo, oglase, humor, risanke, stripe itd.).

V nadaljevanju pa o rabi stripa pri pouku.

Strip kot avtentičen dokument pri pouku tujega jezika

Čeprav po eni strani danes uporaba stripa pri pouku jezika ni več sporna, se zagotovo marsikomu postavlja vprašanje, zakaj uporabiti to na prvi pogled trivialno in »neresno« literaturo, če ji tako sploh lahko rečemo.

Razlogov za to je več. Z najširšega možnega vidika zato, ker današnji učenci živijo v času, ki je bolj kot kdaj koli prej vezan na sliko oz. vizualne dražljaje. Ker lahko ure in ure preživijo pred televizijo in skorajda ne znajo več poslušati, če povedanega ne spremlja slikovna podpora. To dejstvo lahko pri pouku jezika izkoristimo za vrsto različnih aktivnosti, ki temeljijo na avtentičnih gradivih, pri katerih se slika povezuje z besedilom v nedeljivo celoto, kar strip gotovo je (Djamel, 2007).

Drugi argument za uporabo stripa pri pouku je motivacija. S svojo obliko, ki daje vtis otroškosti in razvedrila, je učencem gotovo blizu v njihovih poskusih komunikacije v tujem jeziku. Zaradi sproščenosti, ki jo vnaša v sicer resno okolje šole in pouka, odpira prostor, v katerem si tudi bolj tihi in zadržani dijaki upajo spregovoriti ali kaj napisati.

Strip že sam po sebi predstavlja izrazito močan element frankofonske literature oz. civilizacije, zato je prav, da se dijaki z njim srečajo pri pouku francoskega jezika. Po eni strani nudi izhodišče za samo temo o stripu, npr. njegov nastanek, grafične in jezikovne značilnosti ipd., po drugi pa zaradi svoje tematske neomejenosti predstavlja tudi uporabno izhodišče za različne vrste debat in pogovorov (Morlat, Tomimoto, 2007). Poleg tega z vsebino v besedi in sliki strip dijakom odkriva svet in kulturo, ki je drugačna od njihove, s čimer predstavlja odličen način za razvijanje medkulturne zmožnosti.

Hkrati pa seveda predstavlja avtentično gradivo, ki nam lahko služi za delo na področju slovnice, besedišča, ustnega ali pisnega izražanja. Širše gledano, strip ne nudi zgolj pestrega nabora aktivnosti za širjenje in utrjevanje govornih/jezikovnih, socialnih in sporazumevalnih zmožnosti (kot jih opredeljuje učni načrt za francoščino za gimnazije), pač pa dijake spodbuja tudi k ustvarjanju in razmišljanju ter k razvoju sociolingvistične in medkulturne zmožnosti.

Za učitelje, ki bi strip radi vključili v svoj pouk, a se jim zdi, da o njem ne vedo dovolj, je na spletu na voljo precej člankov, ki nudijo že izdelana didaktična gradiva na temelju stripa. Med njimi je zelo uporaben in vsebinsko zelo dodelan *Des bulles pour apprendre* (2009).

Strip kot motivacijsko orodje

Dijaki zelo radi berejo krajše vsebine, tj. krajše povedi oz. slovnične strukture. Še raje take, ki so opremljene s fotografijami in/ali z risbami. In strip ustreza omenjenim merilom. Kot orodje za povečanje motivacije v razredu ga lahko uporabimo tako pri

uvajanju oz. obravnavi nove učne snovi ali za utrjevanje oz. nadgradnjo že usvojene- ga znanja tujega jezika. Dijaki imajo radi tako učenje s stripom, saj se z njim hitreje in laže poistovetijo. Preveč monotono delo zgolj s predpisanim učbenikom in delovnim zvezkom je treba zamenjati in popestriti z drugimi delovnimi orodji, npr. s stripom.

Strip v tujem jeziku lahko ponudimo kateri koli ciljni skupini dijakov (od prvega do četrtega letnika oz. bolje rečeno od stopnje A1 do C2). Torej tudi dijakom v višjih letnikih, ki so že presegli začetniške faze učenja tujega jezika in so – gledano na stopnjo znanja tujega jezika (po SEJO) – na stopnji B1, B2 ali celo C1, C2. Delo s stripom v tujem jeziku naj bo v tem primeru zahtevnejše, kar pa zahteva tudi več priprav oz. dela za učitelja. Odlomek iz takega tujejezičnega stripa lahko ponudi na začetku ure za dvig motivacije, torej kot nekaj s čimer skušamo vpeljati v vsakdanje šolsko delo več pestrosti in posledično tudi zanimanja naših dijakov za sam predmet.

Uporaba stripa Tintin v nižjih letnikih gimnazijskega programa (prvi in drugi letnik) pri pouku francoščine kot drugega tujega jezika

Strip nam v nižjih letnikih, ko dijaki šele začenejo z učenjem tujega jezika, lahko služi za razvijanje jezikovnih zmožnosti, npr. delo na področju slovnice, besedišča, ustnega ali pisnega izražanja. Tako lahko izdelamo vaje, ki preverjajo jezikovna znanja, kot so tvorjenje množine (glej prilogo 1, vaja 4), uporaba členov (priloga 1, vaja 2), zanikanje (priloga 1, vaja 3), ali ga uporabimo kot vaje za razvijanje sporazumevalnih zmožnosti (priloga 1, vaji 1 in 6), pisnega in ustnega sporazumevanja (priloga 1, vaja 7) ter komunikacijskih funkcij (priloga 1, vaja 5).

Uporaba avtentičnega francoskega stripa z naslovom Tintin v višjih letnikih gimnazijskega programa (tretji in četrti letnik) pri pouku francoščine kot drugega tujega jezika

Učitelj lahko poišče že napisane članke o avtorju stripa, o njegovih načelih ustvarjanja, o glavnih junakih stripa ipd. Pri tem si lahko veliko pomaga s spletom. Nato učitelj sam izdelava tiste vaje, s katerimi želi preveriti določene kompetence dijakov. Izdelava lahko celo serijo vaj, ki temeljijo na vsebini stripa oz. njegovega avtorja. Vaje v prilogi 2 so le smernice, ki lahko idejno pomagajo učiteljem pri sestavi tovrstnih dejavnosti.

V višjih letnikih pouka francoščine (kot drugega tujega jezika) lahko učitelj izdelava vaje, ki so po strukturi (zelo) podobne ali enake nalogam na maturi iz francoščine. Vaje v prilogi 2 so narejene po tem vzoru – in sicer za preverjanje jezikovne zmožnosti: vstavljanje manjkajočih besed, zaimkov ipd., spreganje glagolov, iskanje ustrezne besede iz dane besedne družine, iskanje slovničnih napak v besedilu, pretvorbo iz premega v odvisni govor. Učiteljeva domišljija lahko ustvari raznovrstne vaje na isto tematiko (obravnavo stripa). Ker gre za avtentičen dokument, je hkrati v razred vpeljana tudi medkulturna zmožnost. Na to je treba dijake vselej opozarjati in jih spodbujati, da sami kritično razmišljajo, pri čemer jih mora učitelj pravilno usmerjati.

Sklep

Izkušnje v razredu kažejo, da kljub svoji navidezni lahkotnosti strip s povezavo med sliko in besedo predstavlja pot k spoznavanju ne samo tujega jezika, ampak

tudi drugih kultur in nenazadnje tudi svoje lastne. Pri iskanju načinov, kako pouk narediti zanimivejši in prijetnejši za dijake, da se bodo na ta način laže in bolje učili ter naučili, ne smemo pozabiti na strip. Obravnava tovrstnega avtentičnega dokumenta pri pouku francoščine oz. tujih jezikov na sploh namreč hitro in uspešno nagovori večino naših dijakov.

Literatura in viri

- 1 Djamel, B. (2007). *La bande dessinée comme support didactique dans l'enseignement du FLE. Synergies Algérie*, št. 1, str. 235–240.
- 2 Grosman, M. (2008). *Bralna pismenost za večkulturno družbo. Otrok in knjiga*, št. 72, 68–74.

Internetni viri

- 3 Morlat, J.-M., Tomimoto, J. (2007). *La bande dessinée en classe de FLE. Dostopno na naslovu: <http://www.edufle.net/La-bande-dessinee-en-classe-de-FLE> (citirano 20. 10. 2009).*
- 4 *Des bulles pour apprendre. Dostopno na naslovu :<http://www.francparler.org/dossiers/bd.htm> (citirano 20. 10. 2009).*

2.3.1 Tintin pri pouku francoščine

Barbara Cergolj, Škofijska klasična gimnazija
Karmen Kaučič, II. gimnazija Maribor

Letnik:	prvi in drugi oz. priprave na maturo
Trajanje:	lahko razdelimo na več šolskih ur
Naslov učnega sklopa:	Révision // La bande dessinée

Vaje, vezane na poznavanje stripa z naslovom Tintin, lahko uporabimo za utrjevanje že naučenega. Zaradi vsebine in oblike je to za dijake bolj privlačno in jim zato predstavlja večji motiv za delo. Povezava med sliko in besedo predstavlja avtentično gradivo, s pomočjo katerega razvijamo medkulturne zmožnosti.

Izhajanje iz dijakovega predznanja

Predznanje o Tintinu sicer za reševanje vaj oz. utrjevanje ni potrebno, so pa vaje, če dijaki o njem že kaj vedo, vsebinsko razumljivejše (dijaki lažje razumejo izbrane primere, ki se vežejo na poznavanje njegovih dogodivščin).

Cilji učnega sklopa

Dijaki/-nje:

- *razvijajo kompetence:* slovarska in slovnična znanja;
- *razvijajo zmožnosti sprejemanja besedil v francoščini:* bralno razumevanje;
- *razvijajo zmožnosti tvorjenja besedil v francoščini:* pisno izražanje.

Pričakovani dosežki dijakov in načini preverjanja pri

- *razvijanju zmožnosti/kompetenc:* dijak razume navodila, sposoben je smiselno dopolnjevati besedilo, odgovarjati na vprašanja;
- *razumevanju besedil v francoščini:* dijak razume besedilo ali časopisni članek, namenjen francoskim govorcem;
- *tvorjenju besedil v francoščini:* na dano besedilo ali vizualno izhodišče dijak tvori preprost opis osebe, odgovor na vabilo ipd.

Potek učnega sklopa

Ustrezna razporeditev sestavin učnega sklopa:

- *Motivacijske dejavnosti:* za večjo motivacijo učitelj dijakom na kratko predstavi Tintina s pomočjo powerpoint predstavitev njegovih dogodivščin.

- *Dejavnosti za razvijanje zmožnosti sprejemanja/tvorjenja besedil:* reševanje predlaganih vaj, izbor je odvisen od stopnje znanja, trajanje lahko prilagajamo in uporabimo le eno nalogo ali več nalog hkrati.

Evalvacija učnega sklopa

Evalvacija se izvede delno že v razredu, ko učitelj zastavi dijakom vprašanja glede obravnavanega učnega sklopa ali pa v obliki evalvacijskega vprašalnika. Dokončna evalvacija se opravi po končani uri, ko učitelj v miru ovrednoti zastavljene in dosežene cilje oz. prednosti ter slabosti izvedenega učnega sklopa.

Prilogi

Učni list 1: Tintin pri pouku francoščine (prvi in drugi letnik)

Učni list 2: Tintin pri pouku francoščine (tretji in četrti letnik)

Učni list 1

Tintin pri pouku francoščine (prvi in drugi letnik)

1. *Faites connaissance avec Tintin. Lisez et complétez le formulaire pour Tintin:*

Je m'appelle Tintin et je suis Belge. Je suis célibataire. Je suis reporter pour le journal Le Petit Vingtième. J'habite à Bruxelles, 26, rue du Labrador.

La fiche d'identité
Nom et prénom:
Âge:
Nationalité:
Profession:
Situation familiale:
Adresse:

2. *Complétez avec un article:*

indéfini: Tintin a _____ voiture? _____ appartement? _____ livres?
_____ bons amis?

défini: Vous connaissez _____ château Moulinsart? _____ profession de Tintin? _____ nom du chien de Tintin?

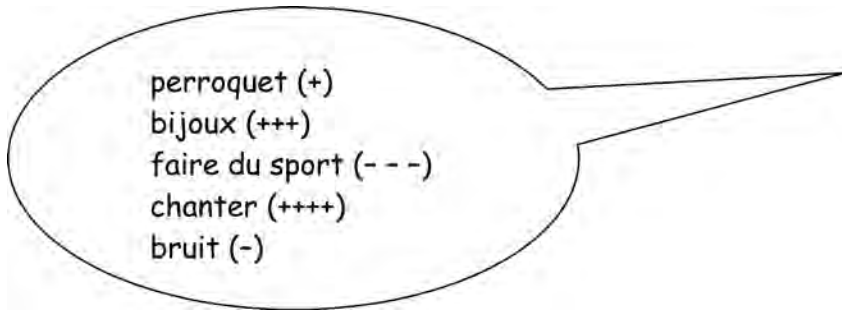
3. *Répondez aux questions du capitaine Haddock:*

- Tu es Français, Tintin? Non, ...
- Tu connais la France? Non, ...
- Tu habites à Paris?
- Tu es détective?
- Tu aimes les chiens?

4. *Mettez les phrases suivantes au pluriel:*

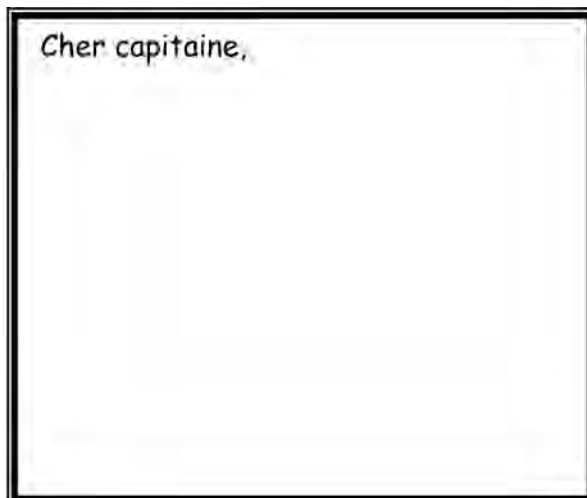
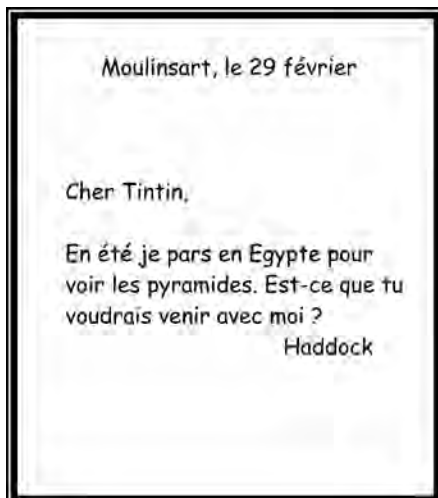
Tintin	Tintin et Milou
• aime le voyage.	•
• lit le journal.	•
• cherche le bijou de Mme Castafiore.	•
• habite avec le capitaine Haddock.	•
• mange au restaurant syldave.	•

5. *Faites parler Madame Castafiore de ses goûts.*

1. J'aime beaucoup les bijoux.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

6. *Ecrivez la réponse à cette invitation.*

7. *Castor parle au téléphone avec une dame. Complétez le dialogue.*

Castor: Allô?

La dame:

Castor: Pardon?

La dame:

Castor: Non, Madame, ce n'est pas la boucherie Sanzot!

La dame:

Castor: Non, Madame, pas le 431 ...

La dame:

Castor: Le 421, Madame ...

La dame:

Castor: Il n'y a pas de quoi, Madame.

La dame:

Literatura in viri

- 1 Hergé (1977-). *Les aventures de Tintin*. Paris: Casterman.
- 2 Wikipedia. <http://fr.wikipedia.org> (citirano 2. 10. 2009)
- 3 *Tintin*. <http://www.tintin.fr> (citirano 5. 10. 2009)

Učni list 2

Tintin pri pouku francoščine (tretji in četrti letnik)

1. *Lisez attentivement le texte et cochez la bonne réponse.*
Pozorno preberite besedilo in obkrožite pravilni odgovor. (8)

Tintin encore plus fort que Superman

Le week-end dernier, lors de deux ventes aux enchères de BD, un original d'Hergé et le premier numéro des aventures de Superman ont atteint des records.

Même (1)... période de crise, l'attrait des collectionneurs pour la bande dessinée ne se dément pas. Que ce soit aux États-Unis comme en Europe. La preuve par l'image. Le week-end dernier, l'original de la couverture du Crabe aux pinces d'or d'Hergé s'est vendu aux enchères chez Artcurial, (2) ... Paris, pour 372 000 € avec frais, a annoncé la maison d'enchères. Le dessin, (3) ... sert toujours de couverture à l'album depuis 67 ans, était estimé 350 000-400 000 € Le montant record pour un original de BD, à 780 000 €, avait été atteint il y a un an chez Artcurial par une gouache réalisée (4)... 1932 par Hergé pour la couverture de Tintin en Amérique. Toutefois, (5) ... l'expert de la vente Éric Leroy, »la somme atteinte samedi représente un record au monde pour un dessin crayon original de BD«.

Parallèlement à cette vente aux enchères, ce même week-end à New York, un exemplaire rare de la première bande dessinée présentant Superman a été vendu pour 246 000 € (environ 317 200 €) lors d'une vente aux enchères (6) ... Internet. L'ancien propriétaire l'avait acheté pour moins d'un dollar dans les années 1950. (7) ... édition d'Action Comics No. 1, datant de 1938, a été acquise vendredi soir, par John Dolmayan, le batteur du groupe de rock System of a Down. Il a acheté ce mythique numéro de Superman pour le compte d'un client, selon les commissaires-priseurs du site d'enchères ComicConnect. Là encore, il s'agit d'un des prix les plus élevés jamais payé pour une bande dessinée. Il existerait seulement une centaine (8) ... exemplaires d'Action Comics No. 1, rarement mis en vente. Le romancier Antony Moore en avait d'ailleurs tiré la matière de l'intrigue de son roman Swap, paru en 2006.

Vir: Delcroix, O. (2009). *Tintin encore plus fort que Superman*. *Le Figaro (online)*. Pariz: *Le Figaro*, 17. 3. 2009. Dostopno na naslovu: <http://www.lefigaro.fr/culture/2009/03/17/03004-20090317ARTFIG00351-tintin-encore-plus-fort-que-superman-.php> (citirano 6. 5. 2009)

1.	a) à la	4.	a) en	7.	a) celle
	b) en		b) au		b) cet
	c) la		c) à		c) cette

2. a) au	5. a) quand	8. a) des
b) en	b) grâce	b) de l'
c) à	c) selon	c) d'
3. a) que	6. a) sur	
b) dont	b) dans	
c) qui	c) avec	

2. *Lisez les phrases et complétez les espaces vides par des mots convenables. Chaque mot peut être employé seulement une fois. Il y a plus de mots que d'espaces vides.*

Dopolnite stavke tako, da bodo smiselni. Besedo lahko uporabite le enkrat.

Besed je več kot praznih mest.

(10)

tous	aucun	Hergé	où	collection	même
album	œuvre	qui	fait	en	les

Le célèbre dessin d'Hergé a été vendu aux enchères chez Artcurial, lors d'une vente exceptionnelle d'œuvres originales de BD.

... Mais, ne nous y trompons pas, le fleuron de cette vente est sans _____ (1) doute la couverture originale, en noir et blanc, de l'album *Le Crabe aux pinces d'or*, dessinée en 1942 par _____ (2), et vendue 372.000 euros. Cette neuvième aventure conçue en pleine guerre, dans les pages du *Soir jeunesse*, met en scène pour la première fois le capitaine Haddock. «C'est la plus belle pièce de ma _____ (3), confiait le collectionneur sous couvert d'anonymat. Tout simplement parce que c'est le premier _____ (4) de Tintin que m'ont offert mes parents ...» Mais, au-delà de la tendresse que l'esthète voue à cette aventure, on ne peut qu'admirer ce véritable chef-d' _____ (5) d'élégance.

À cette époque, Hergé travaille encore seul. Et en noir et blanc. C'est le summum graphique de son œuvre. Il va à l'essentiel. Il n'y a pas un trait en trop dans les dunes de sable. «C'est aussi l'une des seules couvertures _____ (6) l'on peut voir Tintin, Milou et Haddock de face», note Éric Leroy. La simplicité du trait, cette notion d'espace et de cadrage parfait: tous les ingrédients de la ligne claire sont à leur apogée. Sans oublier ce gag de la bouteille explosée, _____ (7) offre une surprise visuelle très forte au milieu de la composition. «Bien sûr la couverture de Tintin en Amérique, vendue l'an dernier, était _____ (8) couleur et avait atteint la somme de 764 000 euros, un record mondial, conclut l'expert de la vente. Mais il s'agissait quand _____ (9) d'une couverture «préhistorique». Le public ne la connaissait pas, et Tintin ne se ressemblait pas encore tout à _____ (10). Ici, nous avons affaire à un dessin emblématique. Un dessin d'avenir puisque, dans cent ans, les nouvelles générations continueront à la reconnaître partout.»

Vir: Delcroix, O. (2009). *La couverture du «Crabe aux pinces d'or» vendue 372.000 €.* *Le Figaro* (online). Pariz, *Le Figaro*, 16. 3. 2009. Dostopno na naslovu: <http://www.lefigaro.fr/culture/2009/03/14/03004-20090314ARTFIG00266-4000008364-pour-la-couverture-du-crabe-aux-pinces-d-or.php> (citirano 6. 5. 2009)

3. *Lisez attentivement le texte, puis inscrivez les formes convenables des verbes entre parenthèses la place indiquée ci-dessous.*

Pozorno preberite besedilo in nato vpišite pravilno obliko glagolov v oklepajih na ustrezno mesto pod besedilom.

(6)

Autour du dessin original réalisé pour la couverture du »Crabe aux pinces d'or«, on redécouvre un pan de la carrière d'Hergé. Quand la Belgique était occupée.

(Se souvenir) ... (1)-vous, tous ceux qui vous intéressent à Tintin. En mars dernier chez Artcurial, la couverture de *Tintin en Amérique* (**atteindre**) ... (2) 764 000 € Un record difficile à battre selon Eric Leroy qui, loin de baisser les bras, (**sortir**) ... (3) pour ce printemps une collection et quelques pépites. A commencer par le dessin original de la couverture »grande image« (1942) du *Crabe aux pinces d'or*, phare de la vente (de 350 000 à 400 000 €). »La plupart des couvertures d'Hergé (**être conservé**) ... (4) aujourd'hui à la Fondation et rares sont celles encore en mains privées«, (**souligner**) ... (5) l'expert de la maison Artcurial. »Il (**s'agir**) ... (6) ici du dessin à l'encre de Chine et mine de plomb qui sert toujours de modèle pour la couverture de l'album. ...«

- 1) (Se souvenir) _____
 2) (atteindre) _____
 3) (sortir) _____
 4) (être conservé) _____
 5) (souligner) _____
 6) (s'agir) _____

Vir: Delcroix, O. (2009). Tintin le mine. Figaro (online). Pariz, Le Figaro, 14. 2. 2009. Dostopnana naslovu: <http://www.lefigaro.fr/lefigaromagazine/2009/02/14/01006-20090214ARTFIG00072--tintin-la-mine-d-or-.php> (4. 4. 2011).

4. *Complétez les espaces vides par le terme convenable tiré de la même famille de mots que le mot en italique.*

Izpolnite prazna mesta z izrazom iz iste besedne družine, kot je poševno zapisana beseda.

(5)

Autour du dessin original réalisé pour la couverture du »Crabe aux pinces d'or«, on redécouvre un pan de la carrière d'Hergé. Quand la Belgique était occupée.

Conduite Une contrainte qui pourra (1)_____ Hergé à mettre au point

Narrateur une nouvelle technique (2)_____, afin d'entretenir chaque jour le suspense.

Malgré le manque de place, ces parutions donnèrent au

Dessiner (2)_____ une certaine notoriété. C'est d'ailleurs à partir de

Vendre cet album, le dernier en noir et blanc, que les (3) _____
Collectionner commencèrent à décoller. Seuls quelques (4) _____
 connaissent le second projet de couverture pour Le Crabe aux pinces
 d'or. En effet, Hergé avait réalisé une maquette inédite en utilisant le
 troisième hors-texte couleur de l'album et l'avait titré en rouge (de
 10 000 à 25 000 €).

Vir: Delcroix, O. (2009). *Tintin le mine*. Figaro (online). Pariz, Le Figaro, 14. 2. 2009.
 Dostopnonanaslovu: <http://www.lefigaro.fr/lefigaromagazine/2009/02/14/01006-20090214ARTFIG00072--tintin-la-mine-d-or.php> (4. 4. 2011).

5. **Dans le texte ci-dessous - aux lignes 3, 5, 10, 11, 15 - il y a 5 fautes. Ces fautes ne sont ni des fautes d'orthographe ni des fautes de ponctuation Repérez-les et corrigez-les.**

(OPOZORILO: Napake se ne nanašajo niti na ločila niti na pravopis. Vsak neustrezen popravek bo ocenjen z -1 točko. Najvišje število točk pri nalogi je 5 in od tega se odštevajo morebitne točke za neustrezne popravke, vendar samo do 0, negativnih točk ni.) (5)

Tintin

- 1) Tintin, personnage principal de la série, est toujours désigné par ce nom. Il semble
- 2) que ce soit un nom de famille, mais il n'est jamais question d'un prénom. Il
- 3) semble n'avoir aucune famille et son âge est assez difficile de déterminer. Il n'est
- 4) pas un adolescent, mais pas un adulte non plus. Bien qu'il se présente comme
- 5) reporter, on ne lui voit pratiquement jamais exercer son métier (un seul cas: il écrit
- 6) un reportage dans Tintin au pays des Soviets). Moralement, Tintin lutte contre tout
- 7) ce qui est mal. Il prend la défense des faibles, il est toujours prêt à sauver des vies
- 8) au péril de la sienne et à pardonner. D'ailleurs, ne sera-t-il pas surnommé Cœur
- 9) pur au Tibet? Il manifeste une grande fidélité envers ses amis et jamais il ne se
- 10) laisse acheter. De plus, Tintin n'est pas du genre à s'emporter. Il préfère analyser
- 11) la situation avant d'agir. Tintin est un personnage extrêmement intelligente et
- 12) imaginatif. D'ailleurs, il semble avoir une certaine facilité pour les langues
- 13) étrangères et lit beaucoup. Aurait-il réponse à tout? Il possède une puissance de

- 14) déduction et une ruse peu commune. En outre, Tintin est à l'aise dans n'importe
- 15) quel déguisement et sait s'y montrer très convaincant. De plus, il sait aussi bon
- 16) conduire automobiles, mobylettes, locomotives et char d'assaut que monter à
- 17) cheval, tenir la barre ou piloter. Bien qu'il soit d'apparence chétive, Tintin fait
- 18) preuve d'une grande force physique.

Vir: *A la découverte de Tintin. Dostopno na naslovu: <http://www.free-tintin.net/personn1.htm> (citirano 10. 5. 2009)*

Rešitve vaj:

1. 1b; 2c; 3c; 4a; 5c; 6a; 7c; 8c
2. aucun; (2) Hergé; (3) collection; (4) album; (5) œuvre; (6) où; (7) qui; (8) en; (9) même; (10) fait
3. (1) Souvenez; (2) a atteint / avait atteint; (3) a sorti; (4) sont conservées; (5) souligne; (6) s'agit
4. (1) conduire; (2) narrative; (3) dessinateur; (4) ventes; (5) collectionneurs
5. Ligne 3: à déterminer
Ligne 5: on ne le voit
Ligne 10: laisse acheter
Ligne 11: extrêmement intelligent
Ligne 15: il sait aussi bien

2.3.2 Nasprotja se lahko tudi privlačijo (Vive la mixité)

Darja Premrl, Gimnazija Piran

Letnik:	drugi ali tretji
Trajanje:	dve šolski uri
Naslov učnega sklopa :	Nasprotja se lahko tudi privlačijo (Vive la mixité)
Bistveno vprašanje učnega sklopa:	Ali je mogoče, da se nasprotja tudi privlačijo?
Dosežena raven zmožnosti razumevanja in tvorjenja besedil:	A2

Utemeljitev izbire učnega sklopa

Dijaki tretjega letnika so imeli ob koncu šolskega leta za »mini projekt« na izbiro dve temi iz revije z naslovom Ča va?: ekologija ali diskriminacija. Izbrali so slednjo. Vaja je izdelana po knjigi »Avec elle avec lui«. Avtor Antony Rougier je s svojimi učenci delal na konceptu raznolikosti med fanti in dekleti in kot rezultat sta nastali razstava in knjiga s 40 fotografijami, ki predstavljata boj proti diskriminaciji.

Temo sem predlagala, ker je vedno aktualna, dijakom je poznana in ker je vaja v reviji Ča Va? zastavljena pozitivno. Dijaki jo rešijo brez večjih težav in obenem obogatijo svoje besedišče.

Omenjeni vir sem izbrala tudi zato, ker sem želela dijake spodbuditi k branju te revije v šolski knjižnici. Dokument je mogoče obravnavati na mnogo načinov, npr. kot vir za ponovitev besedišča: opis osebe, fizične in značajske značilnosti ali iztočnica/uvod v izražanje mnenja.

Izhajanje iz dijakovega predznanja

Dijaki so tematiko poznali s sociološkega vidika, saj so jo podrobneje obravnavali pri pouku sociologije v drugem letniku in izdelali plakate na temo »Vsi drugačni, vsi enaki«. Sicer pa so vsakodnevno posredno ali neposredno soočeni z različnimi oblikami diskriminacije.

Cilji učnega sklopa

- *Razvijanje kompetenc:*
 - spodbujanje razvoja medosebne inteligence: razumeti sočloveka, sošolca, vrstnika, soočiti se z njegovimi težavami, razvijanje razumevanja drugačnosti, strpnosti;
 - spodbujanje razvoja znotraj osebne inteligence: dijake napeljati k razmišljanju o lastnem ravnanju z vrstniki, o tem, kako obvladujejo svoja čustva in kako se odzivajo na drugačnost;

- delo s fotoaparatom in z računalnikom.
- *Razvijanje zmožnosti sprejemanja besedil v francoščini:* v obliki pogovora (poslušanje sošolcev) in bralnega razumevanja.
- *Razvijanje zmožnosti tvorjenja besedil v francoščini:* pisno in ustno izražanje.
- *Razvijanje učnih strategij:* na podlagi vizualne iztočnice in osebnih izkušenj se dijaki spomnijo že obravnavane teme pri pouku sociologije, kar pozitivno deluje na boljšo zapomnitev po določenem časovnem intervalu.

Medpredmetno povezovanje

Pouk francoščine se s tem dokumentom lahko poveže s poukom sociologije pri obravnavi kultur. Za osvežitev znanja pri sociologiji ali v obliki timskega poučevanja. Dokument je primeren za razredno uro, kot reakcija na zaznane negativne odnose med sošolci ali kot priprava na aktualna predavanja na temo odnosov med vrstniki.

Pričakovani dosežki dijakov pri:

- *razvijanju zmožnosti/kompetenc:* ustno izražanje: dijaki govorijo o razlikah med vrstniki, opišejo kočljive situacije, v katerih se znajdejo zaradi kakršnekoli diskriminacije in izrazijo mnenje;
- *razumevanju besedil v francoščini:* dijaki razumejo prebrano besedilo (pomagajo si s priloženim angleško-francoskim slovarčkom);
- *tvorjenju besedil v francoščini:*
 - dijaki dopolnijo besedilo *Vive la mixité* tako, da izberejo eno od predlaganih možnosti,
 - sestavijo krajši opis osebe (prijatelja, sošolca) z opisom medsebojnih razlik in/ali podobnosti z obrazložitvijo, zakaj se s to osebo razumejo, zakaj jim je lepo skupaj.

Potek učnega sklopa

- *Motivacijske dejavnosti:*
 - dijaki so imeli na voljo dva dokumenta in so se že z avtonomno izbiro angažirali in pokazali interes za temo;
 - ogled animiranega filma (Andrey Tsvetkov: Črno na belo);
 - v uvodnem pogovoru in v zaključnem pisnem izdelku so opisovali lastne izkušnje, kar spodbudi širše razmišljanje o temi (na razredni, šolski in širši družbeni ravni).
- *Dejavnosti za razvijanje zmožnosti sprejemanja/tvorjenja besedil:*
 - dejavnosti za bralno razumevanje besedil: tiho branje za seznanitev z besedilom in glasno branje za preverjanje rešitev in razlago neznanih besed,

- dejavnosti za razvijanje zmožnosti tvorjenja besedil:
govorno: uvodni pogovor,
pisno: dijaki napišejo krajše besedilo po obstoječem modelu; na voljo imajo že oblikovane povedi, ki jih lahko uporabijo v svojem besedilu in ga opremijo s fotografijo.
- *Primeri timskega poučevanja:*
 Izvedljivo v povezavi s sociologijo (obravnavo kultur).
- *Dejavnosti za spodbujanje dijakove aktivne vloge v učnem procesu, spodbujanje avtentične rabe jezika:*
 - dijaki na vizualno iztočnico o zatiranju drugačnih (Andrey Tsve-tkov: film Črno na belo) podajo lastne izkušnje, ki jih povežemo v že znan sociološki kontekst;
 - preberejo avtentičen dokument: izjave francoskih najstnikov na temo Mixité, rešijo vaje in odidejo v mesto posneti fotografijo in napisati podobno besedilo, ki temelji na lastni izkušnji. Popravlje-na besedila uredijo in jih skupaj s fotografijo pošljejo učiteljici.

Kaj je izkustveno učenje? »Po Kolbu je izkustveno učenje proces, v katerem se ustvarja znanje s pretvorbo posameznikove izkušnje, ob vzajemnem vplivanju osebnega in družbenega znanja. Družbeno znanje so nakopičena objektivna spoznanja preteklih izkušenj človeštva, osebno znanje pa so nakopičene subjektivne življenjske izkušnje posameznika. Za izkustveno učenje je pomembna aktivna vpletenost posameznika v izkušnjo, hkrati pa razmišljanje o izkušnji.« (Barica Marentič - Požarnik; v: Izziv raznolikosti: stili spoznavanja, učenja, mišljenja, 1995: 77)

Sklop učnih ur dijake spomni na negativne posledice kulturnih in drugih razlik in jih vodi k pozitivnemu razmišljanju na temo »različnosti«, tako da (po)iščejo skupne točke, ki jih družijo in povezujejo z »drugačnimi« sošolci.

Dejavnosti za razvijanje učnih strategij

Dijaki v procesu izkustvenega učenja od konkretne osebne izkušnje, o kateri razmislijo in jo opišejo, jo povežejo v večjo celoto, preidejo do aktivnega eksperimentiranja, torej do izdelka, ki je nastal na podlagi izziva osebne, konkretne izkušnje (Marentič - Požarnik, B., Magajna, L., Peklaj, C. 1995).

Evalvacija učnega sklopa

Dijaki so bili tik pred koncem šolskega leta naveličani prihajati v šolo, saj jim je, kot so rekli, »kar naprej nekaj odpadalo in je bilo že vse brez zveze«, zato jih ni bilo težko motivirati za sodelovanje pri projektu. Že v začetnem pogovoru o razlikah med vrstniki na šoli in v širši okolici so se zelo sprostiti; do te mere, da se je v drugem delu pogovora učitelj le redko vmešal (slovničnih in fonetičnih napak nisem popravljala, razen če je bilo podano sporočilo sogovornikom nerazumljivo). Mogoče tudi zato, ker jim je bila tema poznana, širše so jo obdelali pri pouku sociologije.

Prepričana sem, da mladostniki radi govorijo o aktualnih problemih, ki se jih neposredno tičejo, sploh pa če je pogovor zastavljen tako, da nikogar ne žali ali osebno

izpostavlja. Mislim, da so bili navdušeni nad svojo sposobnostjo izražanja v francoščini, saj so s preprostimi povedmi brez zapletov znali izraziti svoje mnenje in opisati dejansko stanje s svoje perspektive doživljanja in zaznavanja.

Dijaki so izrazili pozitivno mnenje na izveden sklop dveh šolskih ur z željo, da bi podoben »miniprojekt« ponovili, doživeli so ga kot »spontanega, življenjskega«, z »nekomplikiranimi« vajami.

Literatura in viri

- 1 *Ça va? (Le magazine pour apprendre le français niveau intermédiaire), Mary Glasgow Magazines, Vol. 45, avril 2009, page 9-11.*
- 2 *Marentič - Požarnik, B., Magajna, L., Peklaj, C. (1995). Izziv raznolikosti, stili spoznavanja, učenja, mišljenja. Nova Gorica: Educa.*
- 3 *Tsvetkov, A. (2005). Črno na belo (Cherno na Byalo) [risani animirani film]. DVD Slon 2. Ljubljana: Animateka.*

Priloga

Učni list: Vive la Mixité

Učni list

Vive la mixité

1. Lisez les textes. Une partie de phrase entière manque. Retrouvez-là parmi les propositions ci-dessus!

- a) parce qu'on a des caractères très proches
- b) et quand nous combattons, il n'y a ni garçon, ni fille, mais simplement des égaux
- c) qui veulent me frapper ou m'embêter
- d) Elle est l'une des rares profs
- e) bien que* nous ayons deux ans de différence
- f) ce qui est rare chez les garçons

1. Mathieu et Kadiatou

Je connais Kadiatou depuis tout petit. Jamais on ne s'est disputé
 Elle est toujours souriante, toujours contente et puis j'aime
 beaucoup son sourire. En plus, je pense qu'on se ressemble un peu de visage.

2. Sylvie et Boubacar

Il est sympa, drôle, généreux et gentil. Il me conseille et m'aide quand je le lui
 demande. Je l'ai choisi car il m'accepte comme je suis. Il entretient* de bonnes
 relations avec les filles, Je pense que nous re-
 présentons bien la mixité.

3. Fily et Johanna

J'ai choisi Johanna car elle est gentille et c'est une amie en qui j'ai une grande
 confiance. Ce n'est pas le cas de toutes les filles de la classe! Elle, elle n'a jama-
 is fait partie de celles J'en avais envie,
 elle en avait envie, c'est pour ça que j'ai fait une photo avec elle.

4. Ruben et Wassila

Elle représente pour moi la confiance* et la vitalité*. Nous nous sommes con-
 nus à l'escrime*. Elle est pour moi à la fois une amie, souvent un adversaire,
 parfois. Quand nous sommes ensemble, l'humour et l'esprit de combat sont
 présents,

5. Achour et Mme Laboire

Mme Laboire est l'une des professeurs qui représente le mieux la mixité entre
 professeurs et élèves. Elle n'est pas toujours dans son travail. Il y a des jours
 où elle est sérieuse et des moments où elle rigole. qui re-
 présentent la mixité.

6. Emma et Jordan

Comme nous n'habitons pas très loin l'un de l'autre, je le connais depuis longtemps. Depuis la maternelle peut-être? Il a toujours été mon meilleur ami, En plus, il est petit, très mignon et je tiens beaucoup à lui!

Rešitve: 1a 2f 3c 4b 5d 6e

2. **Complète les phrases avec des réponses personnelles et ajoute des informations qui te semblent importantes pour décrire ton copain / ta copine et votre relation.**

a) est mon ami parce que

b) Je m'entends bien avec parce que.....

Petit dictionnaire:

bien que - although, *la confiance* - trust, *entretenir* - to keep alive, *escrime* (f) - fencing, *incarner* - to embody, *la vitalité* - energy.

Vir: *Ça va? (Le magazine pour apprendre le français niveau intermédiaire). Mary Glasgow Magazines, Vol. 45, avril 2009, page 9-11.*

2.3.3 Članki iz črne kronike

Darja Premrl, Gimnazija Piran

Letnik:	tretji
Trajanje:	dve šolski uri
Naslov učnega sklopa:	Članki iz črne kronike

Bistveno vprašanje in utemeljitev izbire učnega sklopa

Ali dijaki berejo članke iz črne kronike? Zakaj ne oziroma zakaj da, kdaj jih berejo in kako?

Prepričana sem, da dobro izbran avtentičen dokument pozitivno motivira dijake, še posebej če je tema aktualna ali jo celo poznajo. Tovrstne dokumente sprejmejo kot nekaj živega in izkazalo se je, da so vedno dobra iztočnica za klepet ali razpravo, učitelj mora biti pozoren na to, da se dijaki trudijo izražati se v francoščini, da se ne »zaklepetajo« v materinščini. Pri izbiri avtentičnega dokumenta je treba biti pozoren, da ni prezahteven in da ga lahko delno ali v celoti uporabimo ali za uvod v določen sklop, za obravnavo in za razlago snovi, za utrjevanje ali preverjanje. Tudi dokument, ki ga predlagam v uporabo v razredu, učitelj lahko uporabi za različne cilje ob različnih priložnostih, ga razširi ali skrajša, glede na to, kaj hoče z njim podati dijakom.

Na pobudo M. Lah, predavateljice na Letnem slovensko-francoskem seminarju leta 2009 na Brdu pri Kranju, sem se odločila za avtentičen dokument »faits divers«, ki nam ga je izročila predavateljica. S predstavljenim učnim sklopom smo kot napoved za nov učni sklop z dijaki tretjih letnikov ponovili *passé composé* in uspelo mi je ustvariti praznino pri opisovanju nedovršnih dogodkov v preteklosti (*imparfait*). Ker vsi dobro obvladajo italijanščino, so hitro ugotovili, da z dovršnim preteklikom ne morejo natančno opredeliti nekaterih dogodkov v preteklosti in da se morajo naučiti *imparfait*, da bo opis dogodka v preteklosti slovnično ustrezen.

Ker je za izbiro in s pripravo učnih sklopov z avtentičnimi dokumenti po navadi potrebnih več priprav kot za delo z učbenikom, bi bilo smiselno tovrstne sklope učnih ur zbirati v spletni učilnici, kjer so dosegljivi vsem učiteljem. Tako bi spodbujali uporabo avtentičnih dokumentov v razredu, uporabniki bi komentirali priprave učnih sklopov, kar bi omogočalo izboljševanje dokumentov in povratno informacijo avtorju. Poleg tega bi bili dokumenti večkrat uporabljeni.

Izhajanje iz dijakovega predznanja

- *Poznavanje obravnavane tematike (izhajanje iz izkušenj, interesov):*

Tematika je dijakom poznana iz njihovega maternega jezika, tudi značilnosti črne kronike kot zvrsti že prej spoznajo pri pouku slovenščine in njim bližjih jezikov (predvsem iz italijanščine, pa tudi iz angleščine). Večina navzočih dijakov je priznala, da radi govorijo o preteklih dogodkih, predvsem o dogajanju na zabavah in da tudi obrekujejo, »tako kot tračarske revije«, za katere pa neradi priznajo, da jih berejo.

- *Dosežena raven zmožnosti razumevanja in tvorjenja besedil:*

Dijak razume bistvo krajšega aktualnega sporočila, ki opisuje dogodek, in zna odgovoriti na vprašanja: *Qui?*, *Quoi?*, *Où?*, *Quand?*, *Lequel?*, *Pourquoi?*. Pri razumevanju si pomaga z angleško in slovensko različico in poišče razlike v podani tematiki treh različnih avtorjev.

Cilji učnega sklopa

- *Razvijanje kompetenc:* prepoznavanje različnih oblik besedil glede na sporočanski namen besedila in njegovo literarno vrednost (literarno besedilo, črna kronika), analiza besedila, izražanje mnenja, pisanje kratkega informativnega besedila, uporaba slovarja.
- *Razvijanje zmožnosti sprejemanja besedil v francoščini:* bralno razumevanje.
- *Razvijanje zmožnosti tvorjenja besedil v francoščini:* kreativno pisanje, govorno izražanje.
- *Razvijanje učnih strategij:* dijaki so usmerjeni k iskanju podrobnosti v besedilu, kar spodbuja natančnost, k analizi in primerjavi besedil, z namenom spodbujanja kritičnega pogleda in izražanje mnenja. S pomočjo vprašalnic in opornih točk napišejo izmišljen članek črne kronike in se tako urijo v pisanju.
- S tem učnim sklopom lahko izvedemo medpredmetno sodelovanje, sodelovalno učenje ali timsko poučevanje s predmeti: slovenščina, drugi tuji jeziki (angleščina) ali zgodovina.

Pričakovani dosežki dijakov in načini preverjanja pri:

- *razvijanju zmožnosti/kompetenc:* dijaki izrazijo osebno mnenje glede črne kronike in jo primerjajo z literarnimi deli;
- *razumevanju besedil v francoščini:* dijaki razumejo vsebino treh časopisnih člankov namenjenih rojenim govorcem in primerjajo vsebino francoske s slovensko in angleško različico;
- *tvorjenju besedil v francoščini:* dijaki s pomočjo opornih dejstev napišejo preprost članek črne kronike (kreativno pisanje).

Potek učnega sklopa

- *Motivacijske dejavnosti:*

Prva šolska ura:

- Uvodni pogovor o črni kroniki: učitelj z opravljivim tonom dijakom posreduje aktualne in sveže novice iz katerega koli vira (splet, radio, televizija, časopis), za katere predvideva, da jih zanimajo. Dijaki sproščeno komentirajo. Učitelj jih spodbudi, da izrazijo mnenje o črni kroniki, povedo, ali jo berejo, in utemeljijo

svoj odgovor. Učitelj napelje pogovor na literarno vrednost romana in spodbuja dijake k izražanju mnenja o obeh zvrsteh.

- Učitelj dijakom razdeli tri različice članka iz črne kronike, iz francoskega časopisja, iz slovenskega in iz angleškega: Berlin: la statue d'Hitler sera réparée, Voščenemu Hitlerju odtrgal glavo in Wax Hitler loses it's head (izbor M. Lah za predavanje na Letnem slovensko-francoskem seminarju leta 2009 na Brdu pri Kranju).
- Dijaki individualno tiho preberejo članke. Ne prevajamo.
- Skupaj komentiramo vsebino, poiščemo enakosti in različice v interpretaciji, določimo strukturo črne kronike, povemo na katerih mestih gre za razlago, za opis. Pomagajo si z znanjem iz slovenščine (ali iz drugega tujega jezika).
- Skupaj ugotovimo, na katere vprašalnice odgovori članek iz črne kronike. Učitelj jih zapiše na tablo v francoščini, pripiše ustrezni- ce v slovenščini in angleščini glede na to, ali članek nanje odgo- vori.

Druga šolska ura

- Učitelj napove igro. Na tablo napiše:

<i>Lieux</i>	<i>Personnages</i>	<i>Objets</i>
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		

- Dijaki narekujejo različne lokacije, osebe in predmete (ni geo- grafskih omejitev).
- Učitelj da navodilo: Vzemite manjši listek, obrnite se proč od ta- ble, izberite si tri števila in jih zapišite (npr. 1, 6, 8). Dijaki zapiše- jo in se obrnejo proti tabli.
- Učitelj poda nova navodila: Pod prvim izbranim številom upo- rabite »un lieu« iz razpredelnice, pod drugim »un personnage« in pod tretjim »un objet«. Iz teh treh ključnih besed, ki ste si jih naključno izbrali in s pomočjo vprašalnic, na katere po navadi odgovori članek črne kronike, sestavite članek iz črne kronike. Za pomoč pobrskajte po slovarju ali vprašajte učitelja.
- Učitelj kroži po razredu, pomaga dijakom in sproti opozarja ali popravlja napake pisnih izdelkov.

- Dijaki svoje izdelke preberejo, sošolci poslušajo (slušno razumevanje).
- *Dejavnosti za razvijanje zmožnosti sprejemanja/tvorjenja besedil*
tiho branje, skupinska analiza besedil in pisanje s pomočjo ključnih besed in vprašalnic, glasno branje izdelkov
- *Primeri timskega poučevanja*
slovenščina ali drug tuji jezik (angleščina), zgodovina
- *Dejavnosti za spodbujanje dijakove aktivne vloge v učnem procesu, spodbujanje avtentične rabe jezika*

Dijaki so ponosni, ko dobijo v branje besedilo, s katerim so se že srečali. Mislim, da je to dejstvo spodbudno za aktivno sodelovanje pri učni uri. Dijaki so ves čas aktivni: v uvodu, ko opisujejo svoj odnos do črne kronike, osvežijo znanje iz slovenščine o njeni zgradbi, v jedru, ko si sami nastavijo nalogo in jo individualno rešijo in na koncu, ko preberejo svoj izdelek ali aktivno poslušajo svoje sošolce (nekateri zgodbe žanjejo ovacije smeha). Prepričana sem, da ta učna ura pozitivno spodbudi avtentično rabo jezika, saj spodbuja k brskanju novic po francoskih spletnih straneh.

- *Raba tujega jezika: izvirna (avtentična) raba tujega jezika*
- *Dejavnosti za razvijanje kompetenc*
- *Dejavnosti za razvijanje učnih strategij*

Dijaki se srečajo s tremi aktualnimi časopisnimi članki iz črne kronike, napisanimi na isto temo, in poiščejo razhajanja v vsebini in v načinu podajanju informacij različnih avtorjev.

Učna ura dijake spodbuja k ustnemu izražanju (manj samozavestnih dijakov ne omejuje pri izbiri jezika za izražanje mnenja, saj se v uvodnem delu prepleta uporaba slovenščine in francoščine), spodbuja jih k urjenju za bralno razumevanje, vodi jih k razvijanju sposobnosti za pisno izražanje in slušno razumevanje ter spodbuja domišljijo.

Evalvacija učnega sklopa

Iz mnenj dijakov je razvidno, da je bila izvedba učnega sklopa zanimiva, kot razlog v večini navajajo aktivno sodelovanje in zanimivo tematiko. Učni sklop so označili za »popestritev«, saj so imeli priložnost izraziti svoje mnenje, povedati nekaj iz svojega vsakdanjika in zapisati besedilo, ki se jim ni zdelo niti predolgo niti preveč težko, očitno je bila aktivnost do pravšnje mere vodena. Opazila sem, da je dijake, ki so se z besedilom že srečali v medijih, to dodatno motiviralo h aktivni udeležbi pri pouku. Vse to odseva njihovo aktivno sodelovanje pri pouku, zagnanost za delo in njihovi zanimivi izdelki.

Po končni evalvaciji sodeč, je ta učni sklop motiviral samo dve dijakinji od devetih za iskanje aktualnih novic na francoskih spletnih straneh.

Literatura in viri

- 1 *Berlin: la statue d'Hitler sera réparée* (2008). *Figaro* (online). Pariz, *Le Figaro*, 7. 7. 2008. Dostopno na naslovu: <http://www.lefigaro.fr/flash-actu/2008/07/07/01011-20080707FILWWW00368-berlin-la-statue-d-hitler-sera-separee.php?xtref=http%3A%2F%2Fwww.google.si%2Fsearch%3Fq%3DBerlin%253A%2Bla%2Bstatue%2Bd%2527Hitler%2Bsera%2Br%25C3%25A9par%25C3%25A9e%26ie%3Dutf-8%26oe%3Dutf-8%26aq%3Dt%26rls%3Dorg.mozilla%3Asl%3Aofficial%26client%3Dfirefox-a> (citirano 15. 1. 2009).
- 2 Tj. L. (2008). *Voščenemu Hitlerju odtrgal glavo*. *Delo* (online). Ljubljana: *Delo*, 5. 7. 2008. Dostopno na naslovu: <http://www.delo.si/clanek/63244> (citirano 15. 1. 2009).
- 3 Cantor, M. (2008). *Wax Hitler Loses His Head*. *Newser* (online). New York: *Newser*, 5. 7. 2008. Dostopno na naslovu: <http://www.newser.com/story/31706/wax-hitler-loses-its-head.html> (citirano 15. 1. 2009).

Idejo za kreativno pisanje sem dobila na enem izmed modulov na poletnem izobraževanju na CLA v Besançonu.

Priloge

Učni list za dijake: *Berlin: la statue d'Hitler sera réparée*

Učni list

Berlin: la statue d'Hitler sera réparée

Cilji učnega sklopa (razvijanje zmožnosti, usvajanje besedišča itd.)

- Quelle est la structure du fait divers? À quelles questions répond-il? (Kako je sestavljen članek črne kronike? Na katera vprašanja odgovori?)
- Comment écrire un fait divers? (Kako napisati članek črne kronike?)

Vprašanja za analizo člankov (pogovor v francoščini)

1. Lisez les trois fait divers. Les trouvez-vous réels ou fictifs?
Preberite tri članke iz črne kronike. So po vašem mnenju resnični ali izmišljeni?
2. Quelles informations nous donne chaque texte? Quelles sont les questions dont nous avons les réponses? Compare les informations obtenues de chaque fait divers.
Kaj izvemo iz posameznega besedila? Na katere vprašalnice dobimo odgovore pri vsaki različici? Primerjaj podane informacije iz treh člankov.
3. Quel titre vous semble le plus adéquat: français, slovène, anglais? Pourquoi? Proposez un autre titre.
Kateri naslov je po vašem mnenju najbolj ustrezen, francoski, slovenski, angleški? Zakaj? Predlagajte drugačen naslov.
4. Si vous étiez journaliste sur place, quelle serait votre question et à qui la poseriez-vous? Dans quelle version vous ajouteriez-vous la réponse? Pourquoi?
Če bi bili v vlogi novinarja, kakšno vprašanje bi še zastavili? Kateri osebi na mestu dogajanja? V katerega od treh člankov bi vključili odgovor? Zakaj?

Besedila**Berlin: La statue d'Hitler sera réparée**

La statue en cire d'Adolf Hitler, décapitée par un visiteur samedi à l'ouverture du musée »Madame Tussauds« à Berlin sera réparée après évaluation des dégâts.

Trois minutes après l'ouverture du musée, en plein coeur de la capitale allemande, un Berlinois avait busculé deux membres du personnel et arraché la tête de la figure du dictateur nazi en criant »plus jamais la guerre!«.

Pour expliquer son acte, cet ancien policier, âgé de 41 ans et aujourd'hui au chômage, raconte dans plusieurs journaux avoir fait un pari avec ses copains et avoir »eu la trouille« avant de s'attaquer à la statue.

Vir: Berlin: la statue d'Hitler sera réparée (2008). Figaro (online). Pariz, Le Figaro, 7. 7. 2008. Dostopno na naslovu: <http://www.lefigaro.fr/flash-actu/2008/07/07/>

01011-20080707FILWWW00368-berlin-la-statue-d-hitler-sera-separee.php?xtref=http%3A%2F%2Fwww.google.si%2Fsearch%3Fq%3DBerlin%253A%2Bla%2Bstatue%2Bd%2527Hitler%2Bsera%2Br%25C3%25A9par%25C3%25A9e%26ie%3Dutf-8%26oe%3Dutf-8%26aq%3Dt%26rls%3Dorg.mozilla%3Asl%3Aofficial%26client%3Dfirefox-a (citirano 15. 1. 2009).

Voščenemu Hitlerju odtrgal glavo

Berlin – Le nekaj ur po slavnostnem odprtju razstave muzeja Madame Tussaud, ki vključuje tudi voščeno lutko Adolfa Hitlerja, je 41-letni obiskovalec voščeni lutki odtrgal glavo. S tem je želel protestirati proti umestitvi spornega zgodovinskega lika v razstavo. 41-letnika, ki je najprej odrinil varnostnika, da se je prebil do lutke in ji odtrgal glavo, so policisti priprli.

Vključitev lutke Adolfa Hitlerja v razstavo je vzbudila številne kritike in negotovanja v državi, kjer so nacistični simboli prepovedani. Organizatorji so se branili z argumentom, da bi bilo težko prikazati nemško zgodovino brez vključitve Hitlerjevega lika. Lutka, ki je zastražena, kaže Hitlerja, ko sedi za mizo v svojem berlinskem bunkerju. Hitler sedi za mizo iz še enega razloga, da se obiskovalci ne bi mogli slikati z lutko.

Nathalie Ruoss iz muzeja Madame Toussaud je dejala, da so pred končno odločitvijo, ali vključiti Hitlerjev lik v razstavo ali ne, naredili raziskavo in tako Berlinčane kot tudi turiste spraševali za mnenje. Iz odgovorov je razvidno, da je Hitler ena izmed oseb, ki si jih Berlinčani želijo videti na razstavi, je končno odločitev muzeja komentirala Ruossova.

Vir: Tj. L. (2008). *Voščenemu Hitlerju odtrgal glavo*. Delo (online). Ljubljana: Delo, 5. 7. 2008. Dostopno na naslovu: <http://www.delo.si/clanek/63244> (citirano 15. 1. 2009).

Wax Hitler Loses Its Head

A wax model of Adolf Hitler at a new Madame Tussauds in Germany was decapitated by a Berlin man soon after the museum opened today, AFP reports. The man, who was arrested, »wanted to protest against Hitler's figure being on show«, police said. The model had sparked controversy, but the director of the German history exhibit said it wouldn't make sense to leave the dictator out, reports the BBC.

»Seeing as we are portraying the history of Germany, we could hardly have left him out!«, said a museum spokesman. Added a rep for a German Jewish council, »Erasing him from history is not going to bring the perished ones back«. The model was perched behind a desk so people wouldn't pose with it or vandalize it. It portrayed Hitler in defeat, soon before his suicide in his bunker.

Vir: Cantor, M. (2008). *Wax Hitler Loses His Head*. Newser (online). New York: Newser, 5. 7. 2008. Dostopno na naslovu: <http://www.newser.com/story/31706/wax-hitler-loses-its-head.html> (citirano 15. 1. 2009).

2.3.4 Medkulturnost znotraj Evropske unije

David Bizjak, Fakulteta za humanistične študije,
Univerza na Primorskem

Letnik:	prvi oz. drugi
Trajanje:	štiri šolske ure
Naslov učnega sklopa:	Medkulturnost znotraj Evropske unije

Bistveno vprašanje in utemeljitev izbire učnega sklopa

Ali in v čem se identiteta pesmi v izvirniku razlikuje od prevoda v tuji jezik? V kolikšni meri se njena identiteta spremeni? Kako lahko začutimo različnost dveh jezikov skozi poezijo in razlike med čustvenima konceptoma in konceptoma razmišljanja dveh narodov, katerih pripadniki so rojstni govorci teh dveh jezikov?

Dijake je treba od začetka prvega letnika dalje vzgajati in izobraževati v smislu večjezičnosti in medkulturnosti. Za lažje razumevanje teh terminov jim je pri pouku francoščine smiselno predočiti konkretne primere pesmi ali besedil v francoščini in vzporedno v maternem ali kakem drugem jeziku, ki ga bodisi poznajo ali pa ne. Vsekakor je lažje in bolj praktično, če izberemo jezik, ki ga dijaki obvladajo. Tema predstavljenega učnega sklopa je branje poezije v francoščini in slovenščini, in sicer na začetni stopnji učenja francoščine slovenskih srednjih šol in slovenskih dvojezičnih srednjih šol v Prekmurju (v slednjih je smiselno v sklop vključiti tudi morebitni prevod v madžarščino), oziroma branje poezije v francoščini in italijanščini na nadaljevalni stopnji učenja francoščine v drugem letniku slovenskih srednjih šol z italijanskim učnim jezikom v slovenski Istri.

V obdobju francoskega predsedovanja EU, torej leta 2008, je pod pokroviteljstvom Ministrstva za šolstvo Republike Francije izšla knjiga z naslovom *L'Europe en poésie (de l'école au lycée)*. Knjiga je osnovana kot zbirka poezije 26 držav članic EU, vsaka članica je prispevala dve pesmi, ki sta objavljeni v njenem uradnem jeziku, priložena pa sta jima prevoda v francoščino. Francoske šolske oblasti so si kot cilj projekta zastavile seznanitev mlade generacije v Franciji z jeziki in kulturami drugih evropskih ljudstev, mi pa lahko zbirko uporabimo v podobne namene, s poudarkom na spoznavanju jezikovne raznolikosti in pospešenega učenja francoščine.

Sklop predstavlja slovenska pesem Daneta Zajca *Vrata* ali *Ta roža je zate* (fr. *La porte*). Temu sklopu je postavljen ob bok (ne pa tudi natančno predstavljen) vzporeden, ki obravnava italijansko pesem Giovannija Pascolija *I due cugini* (*Les deux cousins*), vzeto iz iste zbirke. Glede na to, da je za razumevanje prevoda pesmi z italijanskim izvirnikom potrebna večja raven predznanja francoščine, je njena obravnava primernejša za drugi letnik. Razen seveda, če se osredotočimo samo na estetsko plat in spoznavanje posameznih izraznih sredstev, zlasti podobnost določenih prvin med francoščino in italijanščino, na temelju česar lahko lepo prikažemo sorodnost dveh sosednjih romanskih jezikov, hkrati pa opozorimo na ne-

varnost interferenc med njima. Glede pesmi v madžarskem izvorniku pa bo moral presoditi profesor sam glede na jezikovno specifičnost dvojezičnih šol.

Izhajanje iz dijakovega predznanja

- *Poznavanje obravnavane tematike (izhajanje iz izkušenj, interesov)*
- *Dosežena raven zmožnosti razumevanja in tvorjenja besedil*

Potrebna je predhodna:

- seznanitev dijakov z delom Daneta Zajca oziroma Giovannijsa Pascolija med poukom maternega ali učnega jezika šole,
- obravnava pravil francoske izgovorjave in utrjevanje na osnovi primerov med poukom francoščine in
- seznanitev in predstavitev ciljev zbirke *L'Europe en poésie*.

Dijaki zbirko prelistajo in si ogledajo, katere nacije predstavljajo posamezne pesmi, in opazujejo estetsko plat različnih evropskih jezikov, med poukom francoščine ali materinščine oz. učnega jezika šole, pri pouku umetnosti ali med razredno uro, posvečeno medkulturni vzgoji. Omembe vredna je tudi pripadnost evropskih jezikov različnim jezikovnim družinam glede na izvor: slovanski, romanski, germanski, ugrofinski, keltski, ilirski, grški. To je pravi trenutek za uvedbo in razlago termina *indoevropski*.

Cilji učnega sklopa

Dijaki razvijajo različne kompetence, s tem da:

- se učijo francoske intonacije in izgovorjave na temelju branja poezije,
- razvijajo smisel za estetiko in pozitiven odnos do umetnosti,
- pridobivajo znanje besedišča,
- krepijo univerzalen občutek za jezik na temelju branja iste pesmi v dveh jezikih,
- izboljšujejo spominske tehnike na temelju učenja na pamet,
- prakticirajo aktivno uporabo slovarja v knjižni obliki oz. na spletnih straneh.

Prikaz medpredmetnega in kurikularnega povezovanja

Vzpostavitev tesne povezave med predmeti:

- francoščina in slovenščina oz. francoščina in italijanščina (ali francoščina in madžarščina),
- jezik in državljanska vzgoja,
- jezik in umetnost.

Koristna je predhodna kombinirana šolska ura: francoščina in slovenščina oz. francoščina in italijanščina (ali francoščina in madžarščina) ali francoščina in umetnost, francoščina in državljanska vzgoja (morda v času razredne ure kot timsko delo z razrednikom). Ustrezna pa je tudi, seveda v primeru vnaprej prirejenega urnika, izvedba celotnega učnega sklopa v obliki kombinacije dveh predmetov, torej v tandemu dveh učiteljev.

Razvijanje medkulturnosti

Glavni cilj učnega sklopa je uvajanje dijakov v primer medkulturnega in večjezičnega sodelovanja kot oblika razvijanja občutka za kulturno drugačnost. Začne se intenzivna motivacija dijakov za spoznavanje na praktičnih primerih, kako zanimivo je lahko srečanje drugačnih pristopov do iste teme. To spodbuja njihovo mladostniško zvedavost in pospešuje ustvarjalnost.

Razvijanje zmožnosti sprejemanja besedil v francoščini

Dijaki si skozi izvedbo sklopa izboljšajo bralno razumevanje, obogateno je njihovo poznavanje besedišča, delno se naučijo iskati pomen med vrsticami, pri delu s slovarji pa se uvajajo v branje enostavnejših definicij in primerov ter njih razumevanje. Začutijo, da poezijo delno lahko razumejo tudi brez pomoči učitelja, slovarja ali prevoda, pač na estetski ravni in na podlagi intonacije.

Razvijanje zmožnosti tvorjenja besedil v francoščini

Usposobijo se za tvorjenje preprostih stavkov z besediščem in novimi slovničnimi prvinami iz pesmi, zapomnijo si besedilo pesmi in jo recitirajo pred razredom. Pesem se naučijo na pamet napisati, prakticirajo pa tudi pisanje stavkov z novimi besedami (npr. *jardin, parfumée, encore, fleur, seule*) in slovničnimi prvinami (npr. s predlogi: *dans, derrière, pour*; oblikami določnega in nedoločnega člena: *le, la, un, une*; pomanjševalnicami: *portière, jardinet*; brezosebno glagolsko obliko *il y a*, s stopnjami kakovostnih pridevnikov v moškem in ženskem spolu ednine: (*le/la plus petit(e), (le/la) plus grand(e), la plus belle*)).

Razvijanje učnih strategij

- usmerjanje dijakov v samostojno delo s pomočjo (enojezičnih in dvojezičnih) slovarjev, na spletnih straneh in v knjižni obliki,
- delo v dvojicah: iskanje informacij o avtorju na spletnih straneh, 'izluščanje' ustreznih podatkov, shranjevanje ali zapisovanje le-teh in prepošiljanje sošolcem po elektronski pošti, kar pomeni vzgojo za ustvarjalno delo z računalnikom,
- '*remue-méninges*' (brainstorming) občutkov in izmenjava idej v obliki kakovostne razprave (prakticiranje pravil učinkovite komunikacije in retorike v skupini po pravilih, ki jih učitelj pred tem pojasni),
- kreativno pisanje in
- bralne tehnike in tehnike recitiranja.

Pričakovani dosežki dijakov in načini preverjanja pri:

- razvijanju zmožnosti/kompetenc*
Vsak dijak mora recitirati francoski prevod pesmi na pamet, za kar dobi oceno v redovalnico. Če želi, lahko na pamet recitira tudi pesem v slovenskem oz. italijanskem ali madžarskem izvirniku, bodisi med ločeno učno uro tega jezika ali pa ob navzočnosti učitelja tega jezika pri kombiniranem izvajanju učnega sklopa.

Izboljšanja kompetence uporabe slovarjev ni smiselno preverjati neposredno po končanem učnem sklopu, temveč po nekaj nadaljnjih vajah, in sicer v obliki pisnega testa, ki sestoji samo iz definicij besedišča in primerov v stavkih, vzetih iz enojezičnega slovarja.
- razumevanju besedil v francoščini*
Na podlagi tovrstne izkušnje lahko dijakom omogočimo, da dokažejo napredek pri bralnem razumevanju s soočenjem z drugo pesmijo, prav tako kratko, vendar tokrat izberimo izvirno delo francoskega pesnika brez prevoda v jezik, ki ga obvladajo, izbrana pesem pa naj vsebuje vsaj nekaj istih jezikovnih prvin. Namesto pesmi pa lahko za ugotavljanje doseganja istega cilja uporabimo tudi kratek odlomek iz izvirne francoske proze. Pri glasnem branju izbrane pesmi ali odlomka iz proze je dijakom treba podati povratno informacijo o njihovi izgovarjavi, še bolj pa o intonaciji kot celovitemu procesu.
- tvorjenju besedil v francoščini*
Poleg tvorbe preprostih stavkov z leksikalnimi in slovničnimi prvinami iz pesmi, ki jih dijaki pišejo individualno ali v dvojicah med šolsko uro ali pa za domačo nalogo in ki jih nato skupaj s sošolci in učiteljem pregledajo in popravijo, se povečanje ustvarjalnosti pri tvorjenju besedil v francoščini lahko preverja z metodo kreativnega pisanja, in sicer z zahtevo, da dijaki napišejo nekaj verzov (najmanj pa dva), v katerih uporabijo besedišče iz pesmi, ki jo znajo na pamet. Motivirani bodo nemara še bolj, če smejo iste verze delno prikrojiti po svoje. Kdor želi, naj napiše nekaj verzov tudi v maternem oz. učnem jeziku šole, saj bo sta na ta način njihovo delo in celotno vzdušje med učno uro pestrejša. Svoje verze naj nato zapišejo na tablo ali (in) jih glasno preberejo.

Potek učnega sklopa in učnega procesa

Predviden čas: štiri šolske ure

Ura	DEJAVNOSTI UČITELJA/-ICE	DEJAVNOSTI DIJAKOV
1.	<ul style="list-style-type: none"> • frontalni uvod (5 minut) • opazovanje dijakov (10 minut) • poslušanje glasnega branja dijakov ter diskusija s popravki (10 minut) 	<ul style="list-style-type: none"> • poslušanje učiteljeve predstavitve (5 minut) • tiho branje v obeh jezikih (10 minut) • glasno branje v obeh jezikih (10 minut)

	<ul style="list-style-type: none"> glasno branje v obeh jezikih (5 minut) pomoč pri delu z internetom ali s knjižnim slovarjem (15 minut) 	<ul style="list-style-type: none"> poslušanje (5 minut) iskanje novih besed v knjižnem slovarju oz. na spletu (15 minut)
2.	<ul style="list-style-type: none"> poslušanje branja in podajanje povratne informacije s poudarkom na intonaciji in pravilni izgovorjavi posameznih glasov (15 minut) zastavljanje vprašanj v zvezi z besediščem in pisanje primerov na tablo ter uvajanje slovničnih prvin (15 minut) pogovor o identiteti obeh verzij pesmi (10 minut) opazovanje ali predvajanje glasbe kot spremljave (5 minut) 	<ul style="list-style-type: none"> glasno branje in vaja iz intonacije in izgovorjave (15 minut) aktivna uporaba novega besedišča in slovničnih prvin v primerih (15 minut) 'remue-méninges' o obeh verzijah (10 minut) risanje na temo pesmi (5 minut)
3.	<ul style="list-style-type: none"> preverjanje in ocenjevanje recitiranja pesmi na pamet (30 minut) opazovanje in morebitna pomoč dijakom pri samostojnem ustvarjanju verzov (15 minut) 	<ul style="list-style-type: none"> recitiranje francoske verzije pesmi na pamet (30 minut) individualno delo ali delo v dvojicah: ustvarjanje enostavnih francoskih verzov (15 minut)
4.	<ul style="list-style-type: none"> pomoč pri iskanju po spletnih straneh (30 minut) vodenje razprave na temo medkulturnosti in večjezičnosti (15 minut) 	<ul style="list-style-type: none"> delo z računalniki v dvojicah: brskanje po spletnih straneh in iskanje podatkov o avtorjih drugih v Evropi živečih narodov, ki se pojavljajo v zbirki (30 minut) aktivno sodelovanje v razpravi na temo medkulturnosti in večjezičnosti (15 minut)

Evalvacija učnega sklopa

Po izvedbi učnega sklopa je vredno opraviti anketo, v kateri učitelj zastavlja raznovrstna vprašanja, povezana z medkulturnimi vidiki v naši državi, v bližnjem soselstvu, v EU ipd. Učitelj lahko poglobi tematiko medkulturnosti tako, da poseže tudi z vprašanji, ki niso neposredno povezana z obravnavano temo.

Nekaj predlogov vprašanj:

- Se vam zdi, da gojite dober odnos do pripadnikov drugih narodnosti v Sloveniji in do prebivalcev drugih držav?*
- V čem bi lahko ta odnos (še) izboljšali?*
- Se vam zdi, da imajo pripadniki drugih narodnosti v Sloveniji ustrezen odnos do vas?*

- *Je na temelju vaših izkušenj sklepanje prijateljstev ovirano zaradi nepoznavanja jezika ljudi, s katerimi bi se želeli spoprijateljiti?*
- *Katere narodne skupnosti sobivajo z večinskim prebivalstvom v Sloveniji?*
- *Poznate zgodovino naših sosednjih držav dovolj dobro?*
- *Katere narodne manjšine živijo v Franciji? Katere jezike govorijo?*
- *V katerih predelih Slovenije živi večina Romov?*
- *Znate pozdraviti v jezikih sosednjih narodov oz. držav (nemščini, italijanščini, madžarščini, hrvaščini)?*
- *Bi želeli več izvedeti o načinih življenja v Afriki?*
- *Kaj vam posebej ugaja v slovenskem (italijanskem, hrvaškem, francoskem, ruskem, albanskem ...) jeziku?*
- *Mislite, da dovolj dobro poznate slovensko (italijansko, madžarsko, romsko, nemško ...) kulturo?*
- *Kdo so Baski? Kje živijo?*
- *Poznate vsaj enega/eno velikega/-ko pisatelja/-ico ali pesnika/-ico, ki piše/je pisal/-a v francoskem (nemškem, angleškem, ruskem, poljskem, srbskem, španskem ...) jeziku?*
- *Če bi izbirali tipično slovensko darilo za prijatelje iz tujine, kaj bi jim poklonili?*
- *Imate sorodnike/prijatelje/znance zunaj Slovenije? Jih obiskujete? Vas oni obiskujejo?*
- *V katerem/-ih jeziku/-ih se pogovarjate/si dopisujete?*
- *Ste že potovali v druge države? Kaj vam je tam ugajalo? Kaj vas je motilo?*
- ...

Rezultatov ankete naj učitelj seveda ne razglša pred vsem razredom, temveč naj sam izvede refleksijo o povratni informaciji dijakov in na tej podlagi razmisli o nadaljnjih dejavnostih, ki stimulirajo dijake za razvijanje pozitivnega odnosa do medkulturnosti.

Naslednje naloge utegnejo še bolj pomagati pri ugotavljanju, v kolikšni meri je bil cilj učnega sklopa dosežen, hkrati pa dodatno motivirati dijake na poti do spoznavanja in čutenja medkulturnih dimenzij:

1. Učitelj/-ica francoščine in kolega/-ica učitelj/-ica maternega oz. jezika šole se dogovorita, da napišejo za domačo nalogo spis z naslovom *Srečen je, kdor se povsod počuti doma*.
2. Dijaki naj med šolsko uro ali doma napišejo kratko besedilo ali pesem v francoščini in enem drugem jeziku, bodisi slovenščini, italijanščini, madžarščini, angleščini, nemščini, hrvaščini ali katerem koli drugem (lahko različni besedili ali pesmi), ki ju posvetijo (ne)znancu iz ene od sosednjih držav ali katere koli druge države znotraj ali zunaj EU in mu ju podarijo.

3. Učitelj naj dijakom predvaja film *L'auberge espagnole* režiserja Cédrica Klapischa, ki mu potem sledi razprava.
4. Izvedba 'remue-méningses' asociacij na naslov *Vrata - La porte*, v nadaljevanju pa lahko v okviru medpredmetne povezave francoščine in likovne umetnosti učitelja navdušita dijake, naj prenesejo na platno, v obliki risbe ali slike, občutja, ki jih vzbujajo v njih vrata. Sledi razstava slik in risb, ki je na ogled v večnamenskem prostoru šole. Med ustvarjanjem učitelja spodbujata dijake z besedami in stavki kot npr. *Vrata se odpirajo, vrata se zapirajo, lahko jih pripravimo, odpreti na stežaj, zakleniti, zadelati, odkleniti, zapahnniti, preprih, svežina, veter, dihanje ...* Za učitelja francoščine je to ugodna priložnost, da te izraze, med spodbujanjem dijakov k likovnemu ustvarjanju, izgovarja jasno in glasno v francoščini, jih večkrat ponavlja in zapiše na tablo ali na lističe, ki jih razdeli dijakom.

Literatura in viri

- 1 *Ministère de l'éducation nationale, bureau des relations internationales de la direction générale de l'enseignement scolaire (2008). L'Europe en poésie. Bruxelles: Cndp, Futuroscope Cedex.*
- 2 *Lah, M. (2005). Bralno razumevanje pri pouku francoščine. Priročnik z nalogami na osnovi tematskih področij predmetnega izpitnega kataloga za splošno maturo iz francoščine. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.*

Priloge

Učni listi: Medkulturnost znotraj Evropske unije

Učni listi za dijake

Medkulturnost znotraj Evropske unije

Navodilo 1

Preberite francosko in slovensko verzijo pesmi, nato izpišite najprej posamezne besede, nato cele verze, ki vam ugajajo.

Navodilo 2

Poiščite tiste verze v pesmi, pri katerih prevod odstopa od izvirnika, torej primere, v katerih se prevajalec namesto k dobesednemu prevodu zateče k drugim jezikovnim sredstvom in prevajalskim tehnikam.

SLOVÉNIE,
Dane Zajc

VRATA

Za velikimi vrati so še ena vrata.
Za še enimi vrati so še ena vrata. Manjša.
Za manjšimi vrati so še ena vrata. Še manjša.
Za še manjšimi vrati so najmanjša vrata. Najmanjša.

Za najmanjšimi vrati so še ena vrata.
Ta vrata so vratca.

Za vratci je vrt.
V vrtu je manjši vrt.
V manjšem vrtu je še manjši vrt.
V še manjšem vrtu je najmanjši vrt.

V najmanjšem vrtu je vrtec.

V vrtcu je roža. Ena sama, dišeča.
Ta roža je zate. Najlepša in največja.

LA PORTE

Derrière la grande porte il y a une autre porte.
Derrière cette autre porte, il y a encore une porte. Plus petite.
Derrière la petite porte, il y a encore une porte. Encore plus petite.
Derrière la porte encore plus petite, il y a encore une porte. C'est la plus petite.

Derrière la plus petite porte, il y a encore une porte.
Cette porte, c'est une portière.

Derrière la portière, il y a un jardin.
Dans le jardin, il y a un plus petit jardin.

Dans le petit jardin, il y a un jardin encore plus petit.
Dans le jardin encore plus petit, il y a le plus petit jardin.

Dans le plus petit jardin, il y a un jardinet.

Dans le jardinet, il y a une fleur. Une seule, parfumée.
Cette fleur, c'est pour toi. La plus belle et la plus grande.

Né en 1929, Dane Zajc est une figure de proue du mouvement moderniste des années 1960. Sa poésie s'inspire des motifs de la poésie slovène traditionnelle. C'est aussi un auteur de théâtre dont les œuvres s'inscrivent dans la tradition du drame poétique qui est l'une des formes les plus intéressantes et les plus originales du théâtre slovène. Il est le deuxième poète slovène à être traduit en français après Srečko Kosovel.

2.4 Književost pri pouku francoščine

Simona Cajhen, Zavod RS za šolstvo

Povzetek

Uvajanje umetnostnih besedil v pouk jezika ima številne pozitivne lastnosti, saj gre za avtentična besedila, ki zaradi svoje oblike in estetskega vidika dijake še dodatno motivirajo za učenje tujega jezika.

Književnost pomeni literarno ustvarjanje, katerega izrazna oblika je lahko na primer pesem, roman, povest, novela ali dramsko delo. Kot izrazno sredstvo uporablja besedo oziroma jezik.

Uvajanje književnosti v pouk tujega jezika je zelo koristno, če učitelj upošteva celostno naravo književnih del, zanimanje dijakov in se pri tem zaveda narave sprejemanja in dožemanja literature kot medkulturne dejavnosti. Z branjem literature namreč narašča tudi razumevanje tuje kulture in strpnost do kulturnih in ideoloških razlik med narodi.

Je jasen in pogosto neposreden odsev družbenih dogajanj, ki dijakom ponuja globlji in bolj celosten pogled na kulturo in civilizacijo neke dežele. Podatki o kulturnih, zgodovinskih, političnih in družbenih razmerah so v umetnostnih besedilih posredovani na estetski način.

Slika 3: Literatura. Slika dostopna na naslovu: <http://www.cliparteducation.net/wp-content/uploads/2010/09/clip-art-book.jpg> (citirano 4. 1. 2011)

Ključne besede: francoska in frankofonska književnost, kultura in civilizacija, estetska oblika, didaktika poučevanja tujih jezikov, vrste besedil, kontekst

Književna besedila pri pouku francoščine

Književnost ponuja jezik, ki je drugačen od vsakdanjega govora, in primere, ki so dobra osnova za dijakovo lastno jezikovno ustvarjanje, in sicer v smislu spreminjanja besedil, iger ali preprosto, v obliki pogovora o neki tematiki.

Pri tem se oblikuje tudi dijakov odnos do književnosti, krepijo se njegove bralne navade in tehnike. Dijak pogloblja svoje razumevanje in sprejemanje drugih kultur. Namen jezikovnega pouka je tudi v tem, da dijaki odkrivajo lepoto in smisel umetnostnih besedil, ki so del konteksta, v katerem lahko dijaki utrdijo znanje jezikovnih pravil in novih besed.

Nekateri sodobni učbeniki za francoski jezik vključujejo tudi umetnostna besedila, ki so povezana s širšo učno enoto in so opremljena s kakovostnim slikovnim gradivom ter različnimi nalogami, ki med drugim preverjajo tudi razumevanje in opozarjajo na jezikovne posebnosti. Avtorji učbenikov dajejo prednost predvsem zanimivosti in primernosti besedila. S pomočjo učbeniškega gradiva in različnih avtentičnih dokumentov dijaki spoznavajo civilizacijske in družbene vrednote Francije ter drugih frankofonskih držav.

Spoznavanje in poglobljanje védenj o francoski in frankofonski književnosti lahko učitelj francoskega jezika smiselno uvaja v svoj pouk s široko paleto različnih besedilnih vrst.

Vprašanje torej ni, ali naj učitelj pri pouku tujega jezika uporablja književna besedila, temveč kako naj jih izbira, da bodo smiselno vključena v pouk. Učitelj se namreč pogosto sooča s problemom izbire primerne besedila in ustrezne metode, s pomočjo katere bi dijake motiviral (Zudič Antonič, 2003: 383).

Metodologija dela z besedilom pri pouku je odvisna predvsem od vrste besedila, dolžine besedila, literarne zvrsti (pripoved, novela, roman, dramsko delo, poezija), obširnosti besedila ter od jezikovnega znanja, starosti, osebnih bralnih izkušenj in zanimanja dijakov.

V literaturi so vedno prisotne tri komponente, in sicer avtor, bralec in besedilo, zato so pri pouku možni tudi različni pristopi ukvarjanja z besedili. Tudi uporaba avdiovizualnih sredstev in drugih pripomočkov prispeva k privlačnejšemu književnemu pouku, saj na zanimiv način približa tematiko umetnostnega besedila (Zudič Antonič, 2003: 383).

Zelo pomembna sta dva vidika, in sicer *jezikovni vidik*, ki pogloblja dijakovo jezikovno znanje, ter *doživljajski vidik*, ki spodbuja njegov osebni odnos, izražanje mnenj, vrednotenje ali na primer identifikacijo z literarno osebo.

Učitelj naj v pouk vključi različne aktivnosti, ki morajo biti vnaprej dobro pripravljene, pri katerih je v središču dijak, nikakor pa naj pouk ne poteka v obliki predavanja in podajanja lastnih učiteljevih ugotovitev. Zaželeno je tudi delo v skupinah, saj sproščeno vzdušje spodbuja komunikacijo in ustvarjalnost.

Pri obravnavi umetnostnih besedil so možni različni koraki:

- aktivnosti za krepitev motivacije
- poslušanje
- vaje za razumevanje
- delo s slovarjem
- tiho in glasno branje
- pogovor
- izražanje lastnega odnosa
- kreativno ustvarjanje itd.

Sklep

V preteklosti je imela književnost zelo pomembno vlogo in lahko rečemo, da je predstavljala osnovo učenja jezika. Skozi književna besedila so učenci med drugim usvajali tudi jezikovna pravila in besedišče.

Vse do uveljavitve komunikacijskega pristopa v sedemdesetih letih, ki je ponovno poudaril pomen književnih besedil pri pouku tujega jezika, je književnost pri pouku tujega jezika izgubljala svoj prvotni pomen, saj ni bila uglašena z didaktiko, ki je v ospredje postavljala predvsem vlogo govornega sporočanja in razumevanja.

V večini sodobnih priročnikov se dijaki lahko že na samem začetku učenja tujega jezika srečajo s krajšimi pesmimi ter kratkimi odlomki iz proznih in dramskih del, saj obravnava le-teh predstavlja možnost za opazovanje jezikovnih struktur, za določevanje fonemov, za posnemanje intonacije ali preprosto za razvijanje estetskega okusa ter za sprostitev. Občasna obravnava književnih besedil pri pouku francoščine je tudi dodatna motivacija za bolj poglobljeno učenje jezika. Dobro znanje francoskega jezika namreč odpira vrata k francoskim in frankofonskim pisateljem.

Književnost lahko razumemo kot pravi »jezikovni laboratorij«, kjer se pretakajo različne kulture in se ustvarjajo odlični pogoji za razvijanje medkulturnosti (Cuq, 2008: 159). Dejstvo je, da bi morala biti književnost z literarnimi besedili bistveno bolj sistematično vključena v didaktiko poučevanja tujih jezikov.

V Posodobljenem učnem načrtu za francoščino⁷ je pouk književnosti umeščen v poglavje medkulturne zmožnosti, ki predstavlja spoznavanje ter sprejemanje civilizacijskih in kulturnih značilnosti ciljnega jezika.

Literatura in viri

- 1 Lah, M., Cajhen, S., Kante, Z., in Zalokar, H. (2008). Učni načrt. Gimnazija. Francoščina. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Dostopno na: http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_francoscina_gimn.pdf (citirano 22. 12. 2009)
- 2 Cuq, J. P. (2008). *Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde*. Paris: CLE International, str. 159.
- 3 Cuq, J. P., Gruca, I. (2002). *La littérature et les documents authentiques. Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*. Grenoble: PUG.
- 4 Zudič - Antonič, N. (2003). Kako pristopiti k literarnemu besedilu?. V: Ivšek, M. (ur), *Poučevanje materinščine - načrtovanje pouka in ocenjevanje znanja*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, str. 383-392.

Internetni viri

- 1 Pezdirc, M. Umetnostna besedila pri pouku slovenščine kot drugega/tujega jezika. V: *Jezik in slovstvo let. 43 (1997/98) [On-line]*. Dostopno na naslovu: <http://www.ff.uni-lj.si/publikacije/jis/lat2/043/55c03.htm> (citirano 24. 12. 2009)

.....

⁷ Lah, M., Cajhen, S., Kante, Z. in Zalokar, H. (2008). Učni načrt. Gimnazija. Francoščina. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Dostopno na: http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2009/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_francoscina_gimn.pdf (citirano 24. 12. 2009)

2.4.1 Obravnava književnega dela: Le Clézio – La ronde

Zdravka Kante, Gimnazija Nova Gorica

Letnik:	tretji ali četrti
Trajanje:	najmanj šest šolskih ur
Naslov učnega sklopa:	Analiza novele La ronde

Bistveno vprašanje in utemeljitev izbire učnega sklopa

Novela je primerna za branje in analizo iz več razlogov:

- je razmeroma kratka in je za dijake/dijakinje prijetna izkušnja branja avtentičnega proznega dela;
- avtorjev stil je dostopen bralcu, ki ima predznanje francoščine – novela je skoraj v celoti napisana v sedanjiku, skladenjsko ni pretežka, le besedišče je zahtevnejše, vendar se ponavlja;
- teme (prestopništvo mladih v velikih predmestjih, težave odraščanja, odtujenost v sodobni družbi), ki jih novela obravnava, so najstnikom blizu in dijaki/dijakinje se lahko poosebljajo z glavnima junakinjama.

J.-M.G. Le Clézio (1940)

Slika 2: Naslovnica knjige

Izhajanje iz dijakovega predznanja

Dijaki naj bodo seznanjeni s tematiko življenja in prestopništva mladih v mestu/predmestju.

Cilji učnega sklopa

- *Razvijanje kompetenc:*
 - Dijaki razvijajo zmožnosti sprejemanja besedila v francoščini:
 - razumejo bistvo in podrobnosti novele,
 - razvijajo strategijo postopnosti pri branju in razčlenjevanju književnega dela,
 - odkrivajo teme v noveli,
 - zaznavajo literarne osebe, njihove značaje in medsebojne odnose ter o njih razmišljajo,
 - spoznavajo slog pisanja,

- dojemajo in vrednotijo estetske prvine novele.
- *Dijaki razvijajo jezikovno zmožnost:*
 - bogatijo svoje besedišče z besediščem iz novele,
 - spoznavajo različne jezikovne strukture v avtentičnem besedilu.
- *Dijaki razvijajo zmožnost tvorjenja besedil v francoščini:*
 - vprašujejo in odgovarjajo o tematiki in drugih vidikih novele,
 - govorno in pisno povzemajo vsebino novele,
 - označujejo literarne osebe,
 - osebno interpretirajo novelo – izražajo svoje razumevanje, svoja razmišljanja in čustva.
- *Dijaki razvijajo medkulturno zmožnost:*
 - spoznavajo civilizacijske značilnosti in družbene vrednote Francije in jih primerjajo z lastno državo.

Pričakovani dosežki dijakov

Dijaki razumejo sporočilo književnega dela, govorno in pisno označijo glavni junakinji ter pokažejo osebni odnos do obravnavane novele. Tvorijo ustno in pisno besedilo o prebrani noveli.

Potek učnega sklopa je neposredno povezan z učnim listom *Itinéraire de lecture*.

Učne oblike: frontalna, delo v dvojicah ali skupinah

Slika 3: La ronde, avtor: Tomaž Zarifa

Literatura in viri

- 1 *Le Clézio, J. M. G. (1982). La Ronde et autres faits divers. Paris: Gallimard. Folio, str. 11-24.*

Internetni viri

- 1 *AcaDemon*. Dostopno na naslovu: <http://www.academon.fr/Commentaire-Compos> (citirano 3. 11. 2009).
- 2 Argoul (2008). *Le Clézio, La ronde et autres faits divers*. Paperblog [online]. Paris: Paperblog, 26. 11. 2008. Dostopno na naslovu: <http://www.paperblog.fr/1343439/le-clezio-la-ronde-et-autres-faits-divers/> (citirano 3. 11. 2009).
- 3 Fievet, M. *Guide pédagogique pour l'étude d'une nouvelle - La ronde*. Université de Strasbourg [online]. Dostopno na naslovu: http://fle.u-strasbg.fr/euroformations/euro_guides/ronde1.htm (citirano 3. 11. 2009).
- 4 *Le Clézio (slika)*. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jean-Marie_Gustave_Le_Cl%C3%A9zio-press_conference_Dec_06th,_2008-4.jpg (citirano 3. 11. 2009).

Priloge

Učni list 1: Le Clézio: La ronde - Itinéraire de lecture

Učni list 2: Quelques activités proposées

Evalvacija učnega sklopa: Le Clézio: La ronde

Učni list 1

Le Clézio: La ronde - Itinéraire de lecture

Prélecture

1. Vous allez lire la première nouvelle du livre intitulé *La ronde et autres faits divers*.
 - Comprenez-vous le titre du livre?
 - Le titre permet-il de faire des hypothèses sur le contenu des nouvelles qui y sont recueillies?
2. **Le titre de la nouvelle**
Quelle est la signification du titre? Consultez le dictionnaire.

La définition du Petit Robert:

ronde n. f.:

1. LA RONDE: dans un espace circulaire
2. visite, inspection militaire autour d'une place (dans une ville, un camp) pour s'assurer que tout va bien. **Faire la ronde, sa ronde, une ronde** – CHEMIN DE RONDE: emplacement aménagé autour d'une place forte, d'un château, au sommet des fortifications
3. danse où plusieurs personnes forment un cercle et tournent; chanson de cette danse

Au sens étymologique, on imagine des jeux liés à l'enfance: aux jeux de cercle, de danse, de musique.

Compréhension de la situation initiale

3. *Lisez très attentivement le premier paragraphe de la nouvelle. Vous y trouverez des informations qui vous aideront à comprendre la situation. Vous devrez peut-être lire plusieurs fois le paragraphe. Soulignez les mots qui vont vous permettre de répondre aux questions suivantes.*
 - Où et à quel moment de la journée cette histoire se déroule-t-elle?
 - Qui sont les deux héroïnes de la nouvelle? Faites leur portrait.
 - Quelle école les deux filles fréquentent-elles? Que peut-on en déduire sur leur attitude envers l'école?
4. *Lisez les deux paragraphes suivants jusqu'à la ligne: »... quand il est furieux ou qu'il s'ennuie.« Vous aurez de nouvelles informations sur ce qui se déroulera par la suite.*
 - Au début du deuxième paragraphe, il est question d'une »**idée**« qui est reprise par des pronoms »... que **ça** se fasse ...; elle y pensait; **ça** lui est égal; elle **en** avait sûrement parlé; on ne peut pas savoir ce qu'il pense de **tout cela**«. Pourriez-vous deviner de quelle idée il s'agit? Sinon, vous le comprendrez plus tard.

- Martine semble assez **indifférente** à tout ce qui lui arrive. Cherchez dans le texte les mots qui se rapportent au champ lexical de **l'indifférence** (p. 11, 12).

Les personnages

Les prénoms	L'âge	L'apparence physique	Le caractère

Lecture fragmentée de la nouvelle

5. *Poursuivez la lecture de la nouvelle. Si vous ne comprenez pas un mot, continuez sans hésiter, le contexte vous aidera.*
6. *Après avoir lu les pages 13, 14, 15 et 16, complétez votre tableau sur les personnages (l'apparence physique et le caractère). Pouvez-vous déjà répondre aux questions suivantes:*
 - Y a-t-il d'autres personnages? Lesquels?
 - Qui prête un vélomoteur à Martine?
 - Pourquoi Martine n'aime-t-elle pas l'ami de Titi?
 - Pourquoi a-t-elle des problèmes avec les garçons?
 - Décrivez l'amitié entre Titi et Martine: parlez des ressemblances et des différences au niveau de leur personnalité.
 - Au début de la nouvelle, il est question d'une **»idée«**. Quelle est cette idée? L'avez-vous comprise?
 - Pourquoi les deux filles décident-elles de faire ce qu'elles vont faire? Quelles sont leurs raisons?
 - À qui Martine se compare-t-elle en voyant son reflet et celui de Titi sur les vélomoteurs dans la vitrine? (p. 16)
 - À plusieurs moments, Martine a peur. Quelles sensations physiques éprouve-t-elle quand elle a peur? Relevez les expressions et d'autres mots (du lexique du corps) qui se rapportent **à la peur/à l'angoisse**.
 - Relisez le paragraphe **»Puis, tout d'un coup, ... sur ses cheveux rouges.«** (p. 16). Martine n'a-t-elle pas le pressentiment (slutnja) que quelque chose de grave va se produire? Relevez la phrase qui l'évoque. Pourquoi, selon vous, Martine ressent-elle tout cela?
7. *Continuez à lire les pages 17 et 18. Ici, un personnage collectif apparaît: ce sont les habitants de la ville (ou de la banlieue). Ils réapparaîtront à la page 22.*

- Où sont-ils?
 - Qui sont-ils? Comment sont-ils présentés?
 - Que font-ils?
 - Pourquoi ne savent-ils pas ce qui se passe à l'extérieur?
 - Quelle est l'attitude de Martine envers ces gens? Ne se sent-elle pas exclue de cette société?
 - À la page 22, quelques expressions métaphoriques les caractérisent. Trouvez-les.
 - À quelle classe sociale les deux filles appartiennent-elles, d'après-vous?
 - Ici, le lexique de l'immobilité contraste avec le lexique du mouvement dans le reste de la nouvelle.
 - Relevez les mots et les expressions qui se rapportent à *l'immobilité* et au *mouvement*.
8. *Aux pages 19, 20, 21 et 22, l'intrigue se tisse. Vous venez de lire une longue description d'une dame habillée en bleu qui attend l'autobus, suivie d'une description détaillée d'un camion bleu.*
- Décrivez la dame qui attend l'autobus.
 - À quoi la dame en bleu est-elle comparée? (p. 21)
 - Décrivez le camion déménageur.
 - Relevez les images associées à ce camion.
9. *Une atmosphère «cruelle» due à la chaleur et à la lumière se crée.*
- Relevez les mots et les expressions qui s'y rapportent. Continuez à le faire jusqu'à la fin de la nouvelle.
 - Avez-vous remarqué les couleurs qui apparaissent dans les descriptions? Lesquelles?
10. *Vous avez lu la nouvelle jusqu'à la phrase: »Alors la ronde des vélomoteurs se referme, ici, sur la grande rue de la Liberté.« Imaginez la fin de la nouvelle, mais respectez la situation énoncée et n'ajoutez pas de nouveaux personnages.*
11. *Lisez la nouvelle jusqu'à la dernière page.*

Après la lecture

12. *Vous avez lu la nouvelle. Maintenant, vous savez comment finit la ronde des deux jeunes filles. Répondez aux questions suivantes:*
- Que pensez-vous de la fin? Vous y attendiez-vous? Expliquez.
 - Expliquez l'importance de »la dame en tailleur bleu« et du »camion bleu« pour le dénouement (razplet) du récit.
 - Faites le résumé (en quelques lignes) du fait divers décrit dans cette nouvelle.
 - Si vous deviez choisir trois objets essentiels qui apparaissent dans la nouvelle, lesquels choisiriez-vous et pourquoi? Quelle en est leur importance et quel rôle jouent-ils?

- Pourquoi, selon vous, Martine a-t-elle volé le sac à main de la vieille dame?
 - Pouvez-vous décrire l'état d'esprit de la jeune victime?
 - Croyez-vous que les êtres humains ont un destin? Martine a-t-elle pressenti le sien?
 - Expliquez et commentez le titre de la nouvelle.
 - Comment voyez-vous ces deux adolescentes? Est-ce que vous leur trouvez des excuses ou est-ce que vous les condamnez?
 - Le Clézio, l'auteur de la nouvelle, porte-t-il un jugement? Quel regard porte-t-il sur les événements et sur les personnages?
 - Au début de la nouvelle, on ne sait pas ce que les filles vont faire. Pourquoi, selon vous, l'auteur procède-t-il de cette façon?
 - Comment l'auteur nous fait-il voir le monde qui entoure les jeunes filles? Comment est ce monde?
 - Tout au long du texte, *le bruit s'oppose au silence*. Relevez dans le texte les termes évoquant le bruit et ceux évoquant le silence.
 - Quelles sont les couleurs dominantes dans la nouvelle? Quel rôle jouent-elles et que symbolisent-elles, selon vous?
13. *En conclusion, comparez le début (la situation initiale) et la fin (le dénouement) de la nouvelle.*

Comparaison entre la situation initiale et la fin de la nouvelle

La situation initiale

Les deux jeunes filles ont décidé de se rencontrer là, à l'endroit où la rue de la Liberté s'élargit pour former une petite place. Elles ont décidé de se rencontrer à une heure, parce que l'école de sténo commence à deux heures, et que ça leur laissait tout le temps nécessaire. Et puis, même si elles arrivaient en retard? Et quand bien même elles seraient renvoyées de l'école, qu'est-ce que ça peut faire? C'est ce qu'a dit Titi, la plus âgée, qui a des cheveux rouges, et Martine a haussé les épaules, comme elle fait toujours quand elle est d'accord et qu'elle n'a pas envie de le dire. Martine a deux ans de moins que Titi, c'est-à-dire qu'elle aura dix-sept ans dans un mois, bien qu'elle ait l'air d'avoir le même âge. Mais elle manque un peu de caractère, comme on dit, et elle cherche à dissimuler sa timidité sous un air renfrogné, en haussant les épaules pour un oui ou pour un non, par exemple.

La situation finale

Le silence revient sur la rue, au centre du carrefour. Sur la chaussée, derrière le camion bleu, le corps de Martine est étendu, tourné sur lui-même comme un linge. Il n'y a pas de douleur, pas encore, tandis qu'elle regarde vers le ciel, les yeux grands ouverts, la bouche tremblant un peu. Mais un vide intense, insoutenable, qui l'envahit lentement, tandis que le sang coule en méandres noirs de ses jambes broyées. Pas très loin de son bras, sur la chaussée, il y a le sac de cuir, noir, comme s'il avait été bêtement oublié par terre, et son fermoir de métal doré jette aux yeux des éclats meurtriers.

En conclusion, on peut constater que la nouvelle qu'on vient de lire et d'analyser dépasse le simple fait divers en laissant au lecteur différentes interprétations possibles. Ce n'est pas simplement une histoire tragique »d'un vol à l'arraché / d'un vol pour le vol qui se termine par la mort«, ce n'est pas, non plus, une histoire dont la morale dirait qu'il ne faut point voler. Mais il s'agit d'une double lecture qui nous permet, grâce à l'esthétique de Le Clézio, de rester dans l'implicite et de voir le drame de l'existence humaine au moment actuel et universel, ce qui nous laisse dire:

Dans l'univers urbain, les jeunes qui se sentent exclus s'opposent aux adultes. Attirés par les expériences interdites, ils se révoltent par des actes de délinquance.

14. *Ou encore, en faisant la comparaison entre le début et la fin de la nouvelle, on arrive aux constatations suivantes:*

Comparaison entre la situation initiale et la fin de la nouvelle

La situation initiale	La situation finale
<ul style="list-style-type: none"> • Présence des deux jeunes filles • Conversation • Attente de quelque chose / Liberté • Incarnation de la jeunesse • Couleur rouge (couleur du feu, symbole de la vie, de l'énergie, de l'ardeur juvénile, du jour) 	<ul style="list-style-type: none"> • Solitude • Silence • Vide • »douleur, sang, meurtriers« → Idée de la mort • Couleur noir (couleur du deuil, symbole du désespoir, du néant, de la nuit) • Regard »vers le ciel« → la libération de la souffrance

→ → → → → → → → → → → → → → → → → →

C'est le passage angoissant, douloureux et tragique de l'univers de l'enfance à celui du monde adulte.

Les thèmes de la nouvelle:

- Inquiétude devant la civilisation industrielle, urbaine.
- La jeunesse dans cette civilisation.
- Les adultes/La jeunesse.
- La violence et la délinquance en milieu urbain.
- Le phénomène de la bande.
- La ville.

Učni list 2

Quelques activités proposées

Les connaissances de la langue

1. Associez les expressions de sens proche.

1. se faire valoir	A. traverser
2. l'angoisse	B. la douleur
3. hurler	C. mettre en marche
4. insoutenable	D. sauter
5. pâle	E. troubler la vue par un éclat insoutenable
6. le goudron	F. la peur/l'inquiétude/la crainte
7. la souffrance	G. la substance molle du corps de l'homme (muscles)
8. démarrer	H. se faire apprécier
9. éblouir, aveugler	I. insupportable
10. bondir	J. très blanc (pour la peau)
11. franchir	K. l'asphalte
12. la chair	L. crier comme un animal

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
H											

2. Cherchez dans la nouvelle les synonymes des expressions et des mots suivants:

p. 11	élever les épaules	Exemple: hausser les épaules
	être exclu de l'école	
	Cacher	
p. 13/14	la poitrine	
p. 14	extrêmement inquiétant	
	le signe d'un danger	
p. 15	le vide (à l'intérieur)	
	se glisser	
	raconter des mensonges (laži)	
p. 16	cruel, sans pitié (brez usmiljenja)	
	la course	
p. 17	goûter de manière à prolonger le plaisir	
	son coeur est affolé	
	les hommes méchants qui attendent et se cachent	
	avec jalousie et mésestime	
p. 18	couvrir de petits objets jetés çà et là	
p. 19	elle ne sait pas ce qui l'énerve	

	un bruit violent	
p. 20	traiter d'une façon brutale	
	Frapper	
	renvoyer la lumière ou la chaleur d'une surface	
	se balancer	
p. 21	un corps sans vie/un cadavre	
p. 22	briller d'un éclat inégal/trembler	
	une lumière faible	
p. 23	les mains ne sont plus humides	
	s'en aller/se sauver/s'échapper	
p. 24	saisir/attraper brusquement et avec violence	
	ralentir/s'arrêter en produisant un bruit violent	
	Ecrasé	

3. *Transformez en discours direct - écrivez le dialogue entre Martine et Titi.*
Martine voulait que ça se fasse en dehors de la ville, aux Moulins par exemple, là où il n'y a pas trop de monde, mais Titi a dit que c'était mieux en pleine ville, au contraire, là où il y a des gens qui passent, et elle a tellement insisté que Martine finalement a haussé les épaules.
4. *Expliquez à quoi se rapporte le pronom le dans la phrase »C'est ce que pensait Martine, mais elle n'a pas jugé bon de le dire à son amie.« (p. 12)*
5. *Dites ce que représentent les pronoms y et ça dans la phrase »Quand elle y pensait, ça l'étonnait de s'apercevoir que ça lui était égal.« (p. 12)*
6. *Relisez le texte commençant par »La rue de la Liberté est vide ...« jusqu'à la fin de la page 18 et expliquez à qui se réfère le pronom elle dans la phrase »Tout cela est à cause d'elle, d'elle seule: la dame en tailleur bleu attend le bus, ...«*
7. *Expliquez à quoi se rapporte le pronom cela dans la phrase »Quand cela se passe, et juste avant de tomber, la dame regarde Martine qui roule devant elle dans le ruisseau, elle la regarde enfin, ses yeux grands ouverts qui montrent la couleur de ses iris, qui donne la lumière de son regard. Mais cela ne dure qu'une centième de seconde, et ensuite il y a ce cri qui résonne dans la rue vide, ...«*

Résumé du fait divers

Cette nouvelle met en scène deux jeunes adolescentes, Martine et Titi, qui vivent en banlieue. Par ennui et par défi, elles décident un jour de faire une ronde à vélomoteurs dans les rues de leur ville. Lors de cette course, Martine, la plus jeune, commet un vol à l'arraché. Sur le chemin de la fuite, elle est renversée par un camion et meurt.

Corrigé: Les connaissances de la langue

1. Associez les expressions de sens proche.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
H	F	L	I	J	K	B	C	E	D	A	G

2. Cherchez dans la nouvelle les synonymes des expressions et des mots suivants:

p. 11	élever les épaules	<i>hausser les épaules</i>
	être exclu de l'école	<i>être renvoyé</i>
	Cacher	<i>dissimuler</i>
p. 13/14	La poitrine	<i>la cage thoracique</i>
p. 14	extrêmement inquiétant	<i>angoissant</i>
	Le signe d'un danger	<i>la menace</i>
p. 15	Le vide (à l'intérieur)	<i>le creux</i>
	Se glisser	<i>se faufiler</i>
	raconter des mensonges (laži)	<i>raconter des salades</i>
p. 16	cruel, sans pitié (brez usmiljenja)	<i>impitoyable</i>
	La course	<i>la cavalcade</i>
p. 17	goûter de manière à prolonger le plaisir	<i>savourer</i>
	son coeur est affolé	<i>son coeur bat la chamade</i>
	les hommes méchants qui attendent et se cachent	<i>les sales embusqués</i>
	avec jalousie et mésestime	<i>avec envie et mépris</i>
p. 18	couvrir de petits objets jetés çà et là	<i>joncher</i>
p. 19	elle ne sait pas ce qui l'énerve	<i>... ce qui l'irrite</i>
	un bruit violent	<i>un fracas</i>
p. 20	traiter d'une façon brutale	<i>brutaliser</i>
	Frapper	<i>cogner</i>
	renvoyer la lumière ou la chaleur d'une surface	<i>réverbérer</i>
	Se balancer	<i>tanguer</i>
p. 21	un corps sans vie/un cadavre	<i>une dépouille</i>
p. 22	briller d'un éclat inégal/trembler	<i>vaciller</i>
	une lumière faible	<i>la lueur</i>
p. 23	les mains ne sont plus humides	<i>... moites</i>
	s'en aller/se sauver/s'échapper	<i>s'enfuir</i>
p. 24	saisir/attraper brusquement et avec violence	<i>happer</i>
	ralentir/s'arrêter en produisant un bruit violent	<i>freiner en hurlant</i>
	Ecrasé	<i>broyé</i>

Evalvacija učnega sklopa

Le Clézio: La ronde

Refleksija učitelja

- Cilji učnega sklopa so bili doseženi:
 - zelo dobro.
 - dobro.
 - slabo.
- Dijaki so bili pri obravnavi novele:
 - zelo motivirani.
 - motivirani.
 - nemotivirani.
- Dijaki so:
 - delali relativno samostojno.
 - potrebovali delno pomoč učitelja.
 - potrebovali precejšnjo pomoč učitelja.

Refleksija dijakov

- En lisant le début de la nouvelle:
 - j'ai eu très envie de continuer la lecture.
 - j'ai eu envie de continuer la lecture.
 - je n'ai pas eu envie de continuer la lecture.
- Les consignes (navodila) de l'analyse m'ont:
 - beaucoup aidé(e) à mieux comprendre.
 - un peu aidé(e) à mieux comprendre.
 - peu aidé(e) à mieux comprendre.
- J'ai été capable de répondre aux questions:
 - facilement.
 - à l'aide du professeur/ des camarades de classe.
 - difficilement.
- Je suis capable de discuter de la nouvelle (du contenu, des personnages, du message ...)
 - aisément.
 - à l'aide du professeur/ des camarades de classe.
 - difficilement.
- J'ai trouvé les thèmes de la nouvelle:
 - très intéressants.
 - intéressants.
 - peu intéressants.
- La nouvelle:
 - m'a beaucoup plu.
 - m'a un peu plu.
 - ne m'a pas plu.

2.5 Uvajanje frankofonskih prvin na osnovi literarnih odlomkov

David Bizjak, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem

Povzetek

Namen članka je seznanjanje učiteljev francoščine in dijakov o izvoru, razsežnostih in usmeritvah svetovnega združenja Frankofonije, OIF (l'Organisation Internationale de la Francophonie), ki predstavlja kulturni mozaik, nekakšen commonwealth à la française, posledica kulturne raznolikosti znotraj francosko govorečega sveta pa se zrcali v nastanku novih, bolj ali manj spremenjenih variant francoskega jezika na vseh petih celinah, tako imenovanih kreolskih jezikov. Navedenih je nekaj smernic pri izboru literarnih odlomkov, zlasti krajših zgodb in poezije, s pomočjo katerih je mogoče pouk francoščine ne le popestriti, temveč mu dati nov smisel in sodobnejši utrip. Tako usmerjeni dijaki se laže in kakovostneje vključujejo v proces večjezičnosti in hitreje doumevajo medkulturno vzdušje, soočanje s pojavom drugosti pa ima tudi pomemben vzgojni vidik, vzpodbuja namreč razvoj pozitivnih vedenjskih obrazcev pri razvijanju odnosa do vsakršne drugačnosti in sporazumevanja z drugače govorečimi, čutečimi in mislečimi. Posebej koristno je poznavanje gibanja négritude, iz katerega je vzklila ideja za ustanovitev Frankofonije, in spletne strani Île en île (sl. Od otoka do otoka), ki odpira nov svet pri raziskovanju frankofonskih književnih tradicij, saj obsega seznam 234 v Evropi manj poznanih avtorjev, od antilsko-karibskih prek malgaško-mavricijsko-réunionskih, do kaledonsko-polinezijskih. Mnogi izmed njih se ukvarjajo z iskanjem otoške identitete, s problemom razhajanja med pisano besedo in govorno literarno tradicijo, z neokolonializmom in duhovno razdvojenostjo v francoščini opismenjenih pripadnikov od Francije geografsko in kulturno oddaljenih narodov.

Ključne besede: francoski, frankofonski, Frankofonija, OIF, lingua franca, kreolski, drugost (l'autre), identiteta, temnopolti, négritude

Glede na današnje dimenzije frankofonskega sveta se mora vsak učitelj francoščine na srednji šoli zavedati pomena širjenja svojega lastnega obzorja na področju poznavanja ne le francoske kulture in civilizacije, temveč tudi različnih frankofonskih kultur in civilizacij, saj mu bo to pomagalo in ga spodbujalo pri izbiri čim bolj raznovrstnih vsebin in vključevanju teh vsebin v učni načrt. S kulturno-civilizacijskega vidika je priporočljivo, da se sodobni učni načrt za pouk francoščine ne omejuje le na seznanjanje dijakov z geografskimi značilnostmi francoskih regij, z načini življenja v Franciji, s francosko zgodovino, politično ureditvijo ter z branjem stripov, časopisnih člankov in odlomkov iz literarnih del francoskih avtorjev. Opisovanje francoskega je vsekakor velikega pomena, iz poznavanja Francije in Francozov je treba nenehno izhajati, hkrati pa ni dobro pozabiti na vse ostale dele sveta, kjer se francoščina uporablja ali kot uradni državni jezik, ali kot drugi jezik oziroma učni jezik v vzgojno-izobraževalnem sistemu, ali pa ima status t. i. privilegirane tuje jezika.

Na prvi pogled se bo to morda marsikateremu učitelju zdela težka naloga. Ugotovil bo namreč, da pravzaprav niti sam nima posebno širokega znanja o drugih delih frankofonskega sveta. Ko pa bo uspel prelomiti tradicijo, za kar je potrebno le malo radovednosti in želje po novih 'avanturah' med procesom poučevanja, bo vstopal, sprva sicer rahlo zadržano, kasneje pa vedno bolj sproščeno in radoželjno, na nova tla in pred njim se bodo odpirala dotlej neznana prostranstva, s katerimi bo lahko navduševal svoje dijake. Seveda pa se mu bodo porajala mnoga vprašanja v zvezi s tem, kako naj te prvine vpleta v pouk in koliko prostora naj jim odmeri.

Vendar so odgovori na tovrstna vprašanja in dileme lahko zelo preprosti: v nižjih letnikih zadostuje uvajati le drobce iz kulture posameznih frankofonskih ljudstev ali držav, v višjih, zlasti na maturitetni ravni, pa je smiselno uvajanje branja poezije, kratkih proznih odlomkov, ugank, pregovorov ter globlje obravnave posameznih avtorjev. Na ta način učitelj pri dijakih vzbudi zanimanje za *drugost (l'autre)*, s tem razbija svoje lastne tabuje in predsodke in te izkušnje lahko neposredno prenaša na srečanja z drugostjo v svojem vsakdanjem življenju.

Ker se pri uvajanju tovrstne tematike v delo v razredu učitelj počuti manj suveren kot pri poučevanju področij, za katera je bolje strokovno usposobljen in pripravljen – kot na primer slovnica, izgovarjava, francoska književnost, raba besedišča –, je za seznanjanje s tovrstnimi tematikami koristno velik del bremena pri delu prenesti na dijake, kajti dobro sodelovanje z njimi bo tudi učitelju prineslo veliko novih informacij, ki jih bo lahko praktično uporabil pri naslednjih generacijah. Dijaki današnjih generacij so iznajdljivi pri delu z računalnikom in z veseljem odkrivajo novosti na spletnih straneh, zato jih učitelj zlahka zadolži, naj poiščejo na primer seznam francosko pišočih književnikov v Kanadi, vzporedno z zgodovino in geografijo frankofonskih kanadskih pokrajin Québec in Nouveau Brunswick, s tovrstnim pristopom namreč pripomore k razvijanju strategije 'učenje učenja'. Ena skupina dijakov lahko nato za domačo nalogo prek spleta zbira podatke o tahitijski književnosti, imena avtorjev, njihove biografije, glavna dela, ter jih pošlje učitelju po elektronski pošti ali pa mu jih dostavi natisnjene v šolo, medtem ko se druga ukvarja na primer z zgodovino in književnostjo Senegala. Dijaki bodo učiteljev pristop znali ceniti, kajti po eni strani jim je bila zaupana pomembna naloga, po drugi strani pa to pomeni urjenje v raziskovalnem delu.

Dobro je že dijake nižjih letnikov seznaniti z razsežnostmi OIF (*l'Organisation Internationale de la Francophonie*), Mednarodne organizacije Frankofonije, ker bodo tako seznanjeni z vlogo francoščine v svetu, kar bo gotovo povečalo njihovo motivacijo pri učenju tega jezika. Danes mladi ljudje zaznavajo svet dokaj praktično. Če jim predstavimo francoščino kot uradni jezik Francije, dela Belgije, Švice in Luksemburga, kjer se je kot povsod po Evropi mogoče sporazumevati tudi v angleščini, ki je že dolgo *lingua franca*, bo podatek sprožil manjši odmev, kot pa če vidijo seznam 70 držav članic OIF, od katerih ima sicer 14 držav, med njimi tudi Slovenija, zaenkrat samo status članice opazovalke. Ko jim pojasnimo, da gre za nekakšen *commonwealth à la française*, torej za močno kulturno-znanstveno, gospodarsko-politično zvezo, hkrati pa tudi mirovniško gibanje, ki se bori za spoštovanje človekovih pravic po vsem svetu, bodo takoj zaslutili velike možnosti, ki jim jih odpira znanje francoščine. Spoznali bodo, da poleg angleščine obstaja še druga lingua franca, sicer manj razvpita, toda njeno znanje utegne biti zelo dragoceno. Dijaki bodo uvideli že iz same zastave Frankofonije, le-ta sestoji iz obroča, ki ga sklepa pet delov, da je gibanje prisotno na petih celinah. Zelo pomembna je omemba tesne povezanosti OIF z Unescom pri spremljanju razvoja jezikovne in

kulturne raznolikosti v času globalizacije ter sodelovanja s podobnimi svetovnimi zvezami, zlasti hispanofonskih, lusofonskih in arabofonskih držav. Ustrezno je poudariti, da so OIF ustanovili leta 1970 pretežno književniki, misleci in politiki nefrancoskih korenin, ki pa so živeli in si pridobili izobrazbo v Franciji, od tam pa nato svoje znanje in potencialne prenesli v svoje rodne dežele, nekdanje francoske kolonije (idejni očetje Frankofonije: *Léopold Sédar Senghor*, ustanovitelj in dvajsetletni predsednik neodvisne republike Senegal, *Habib Bourguiba*, nekdanji tunizijski predsednik, *Hamani Diori*, prvi predsednik neodvisnega Nigra, *Norodom Sihanouk*, kralj Kambodže, imenovan Kralj Oče, ki se je v Guinnessovo knjigo vpisal kot politik z največjim številom funkcij na svetu). S pomočjo prenosa francoskega jezika, kulture in znanosti v te dežele so tod vzkile nove kulture, francoščina pa se je obarvala z novimi leksemi in idiomi, seveda se je od dežele do dežele tudi izgovarjava rahlo spremenila. Domača inteligenca je razvila nove literarne zvrsti, nastali so kreolski jeziki, francoski superstrat je namreč absorbiral mnoge semantične, sintaktične in fonetične prvine substrata, ki so ga domačini prvotno uporabljali na določenem ozemlju. Pogosto slišimo negativne komentarje v zvezi z rabo francoščine v afriških državah, v Kanadi, na otokih Indijskega in Tihega oceana, češ da gre za popačene, kontaminirane variante jezika, vendar jezika ni pravilno gledati samo skozi slovnično prizmo. Jezik predstavlja veliko več kot le ogrodje, doživljajmo ga kot celo telo in dušo hkrati, s čimer ustvarja tudi močno auro v prostoru in okoli prostora, v katerem se nahaja. Zato odpirajmo oči dijakom, da bodo lahko dojemali francoščino ne le kot do popolnosti izoblikovano komunikacijsko sredstvo, pač pa na globalni ravni, kot duhovno celoto. Če je v učne načrte za pouk angleščine normalno vključena ameriška, avstralska ali kanadska angleščina, čeprav je še pred dvema desetletjema veljalo pravilo, da se je bolje izogibati vključevanju teh 'nečistih' jezikovnih variant v redni pouk, ni razloga, zaradi katerega bi gledali na kreolske 'dialektalne' variante zviška in jih zavestno odrinjali v ozadje. Namesto tega je bolje dijakom predočiti celovito jezikovno realnost frankofonskega sveta z razlago, da vsi s pomočjo francoščine nastali kreolski jeziki v resnici francoski jezik bogatijo, znotraj velike francoske jezikovne sfere namreč prispevajo k razvoju raznolikosti in pestrosti. Zakaj ne bi vsaj nekaj drobcev te pestrosti ponudili tudi dijakom, ki jih novosti vedno poživljajo in jim vzbujajo radovednost?

Pri podajanju oziroma skupnem iskanju podatkov o sestavnih telesih OIF, njenem delovanju in usmeritvah, je dobro uporabljati dvojezičnost: dijaki naj iščejo na spletnih straneh OIF, *Les Etats et gouvernements membres de l'OIF*, *Frankofonija*, *Države in vlade članice Frankofonije*, torej izmenično v francoščini in slovenščini, v slovenščini za natančnejše razumevanje, v francoščini pa zaradi večje točnosti podatkov.

Jezikovno usmerjene dijake višjih letnikov bo gotovo zanimalo poglavje, naslovljeno *Observatoire de la langue française*, predstavitev organa OIF, ki deluje od leta 2007 dalje in mora vsaka štiri leta podati poročilo o frankofoniji v svetu. *Observatorij francoskega jezika* ima predvsem naslednji poslanstvi: 1) slediti razvojni poti francoskega jezika in poziciji, ki jo ima francoski jezik v okviru mednarodnih organizacij in 2) uresničevati vsebino *vademecuma*, nekakšnega vodnika, sprejetega na srečanju v Bukarešti leta 2006 – teksta, ki vzpodbuja diplomate, naj, kadar koli je mogoče, v mednarodnih organizacijah in institucijah uporabljajo francoščino.

Kot uvod v spoznavanje s frankofonskimi književnimi tradicijami lahko učitelj dijakom na kratko spregovori o glasnikih *Gibanja négritude*, ki ga zaznamujejo tri najbolj ugledne in vplivne temnopolte osebnosti s sicer precej različnimi pogledi. Že omenjeni veliki Senegalec Léopold Sédar Senghor, *Aimé Césaire* z Martinika in

Léon Gontrand Damas iz Gvajane se srečajo med študijem v Parizu, kjer začnejo razvijati novo literarno smer v francoščini, torej v jeziku, podedovanem po svojih kolonizatorjih. Toda pojem *la négritude* ni le izraz za literarno gibanje, v svojem bistvu označuje ideologijo, pojmovanje, odnos do življenja, filozofijo, pravzaprav identiteto temnopoltnih. Francoščini kot izraznemu sredstvu za opisovanje te drugosti (*l'autre, l'altérité*) je v tej sferi dana popolnoma nova razsežnost, postane namreč *izrazno sredstvo za izraz multikulturalnosti*. Senghor, prvi afriški diplomant slovnice v Parizu in prvi Afričan, ki postane član Francoske akademije, kot študent v reviji *L'étudiant noir* definira koncept *négritude* kot 'skupek kulturnih vrednot temnopoltega sveta, ki se izražajo v življenju, institucijah in delih temnopoltnih'. Omembe vreden je pri tem Senghorjev članek *Le français, langue de culture*, ki predstavlja enega temeljnih dokumentov za ustanovitev OIF.

Zanimive prvine, zaradi katerih utegne dijak pri pouku francoščine najti nov smisel, se bolje vključiti v proces večjezičnosti in laže doumevati dimenzije medkulturnega vzdušja, se nahajajo na spletnih straneh *Île en île* (sl. *Od otoka do otoka*). Le-te nas vodijo skozi 234 avtorjev dolg seznam, od tvorcev antilsko-karibskih literarnih tradicij (*littératures guadeloupéenne, guyanaise, haitienne, martiniquaise*) prek literarnih ustvarjalcev z območja Indijskega oceana (*littératures comorienne, malgache, mauricienne, réunionnaise*) do frankofonskega območja sredi Tihega oceana (*littératures calédonienne et polynésienne*). Večina avtorjev z omenjenega seznama bralcu približa *fenomen otoškega življenja oz. otoške identitete*. Na primer, za tahitijske pisce je težavno spoprijemanje z razliko med pisano besedo in ustno pripovedno tradicijo. Za otočane je bil očitno (in je še vedno) prehod od ustnega izročila k pisani literarni besedi zelo trd oreh, kajti otočani so ljudje, ki ostanejo trdno povezani z naravo in ji izražajo zvestobo vse življenje, prenašalec ustnega izročila namreč to, kar pripoveduje, sočasno tudi udejanja, pri tem sodelujeta celo njegovo telo in duša, medtem ko predstavlja zapis Tahitijcu nekaj manj živega, ne dovolj *ekspresivnega*. Dijaki lahko skozi to prizmo uvidijo in spoznavajo pomen različnih prvin retorike: govorcevega izraza in mimike obraza, telesnih gest, barve in višine glasu idr. Louise Peltzer, *tahitijska pisateljica, pesnica in prenašalka ustnega izročila*, poudarja, da to, kar je zapisano, postane 'une suite de mots', 'la parole qui sort de la bouche d'un homme' pa je tista prava, izgovorjena beseda, ki je polnejša. V himni svojemu jeziku *Reo maohi* opisuje jezik kot eno najlepših človeških stvaritev, ponorčuje se iz tistih, ki trdijo, da je jezik orodje ali komunikacijsko sredstvo, kajti 'jezik nekega ljudstva je njegova duša, njegova preteklost, zgodovina in hrana za prihodnost.' Njena pesem *La Petite Pirogue*, ki je del zbirke *Hymnes à mon île* kljub lahkotnemu stilu živo odseva prvini otoškega nagnjenja k nostalgiji in borbenosti za preživetje.

Druga tahitijska avtorica, ki bi jo bilo vredno uvrstiti v srednješolski učni program, je Chantal Spitz, ki pa v člankih *Sur la francophonie* in *Francophonie - À toi autre qui ne nous vois pas* podaja ostro kritiko, vezano na negativne plati frankofonskega gibanja in delovanja, zlasti se dotakne problema *prikritega neokolonializma*, kar vzpodbuja kritičnost dijakov do družbenih pojavov in razmišljanje o medsebojnih odnosih med močnejšimi in šibkejšimi, med oblastmi in ljudstvom, med večinskim narodom in narodno manjšino. Priporočljiv je tudi krajši odlomek iz njenega romana *L'île des rêves écrasés*, v katerem upodablja sodobno tahitijsko družbo, ki je pod vplivom Zahoda izgubila velik del svoje izvirne identitete.

Za krog 'otoških' avtorjev je dvojezično pisanje nekaj povsem normalnega, marsikateri avtor namreč napiše izvirno delo v kreolščini, nato pa ga sam prevede v

francoščino ali obratno, včasih pa avtor celo hkrati ustvarja delo v dveh jezikovnih variantah. Tipičen primer tovrstnega besedila je zgodba *Pour un soleil en plus: l'île* (kreol. *Pou in solèy an pliss: lil*), ki jo je napisal v svojem *kréol réniyé* in prevedel v standardno francoščino pisec zgodb, legend, ugank, pregovorov, romanov in poezije Daniel Honoré z otoka La Réunion, enega izmed štirih francoskih čezmorskih departmajev oz. regij. Zgodba je tako z vsebinskega kakor tudi estetskega vidika primerna za dijake.

Priporočljivi za branje v razredu so tudi odlomki iz romana *Le vieux nègre et la médaille* enega najbolj branih kamerunskih avtorjev, *Ferdinanda Oyonoja*. Zgodba zelo slikovito in čutno prikaže stik med temnopoltim domačinom in francoskim vojaškim poveljnikom, ki jasno ponazarja stik med dvema rasama, in sicer na fizični, miselni in čustveni ravni. Pesmi gvajanskega pesnika Damasa pomagajo pri razvijanju dijakovega občutka za poezijo in poetičnost. Lep primer je pesem *Il est des nuits* iz zbirke *Pigments*. Branje oziroma recitiranje omenjene pesmi se hkrati priporoča kot praktična vaja za izboljšanje izgovarjave.

Uvodno besedilo pač ponuja le nekaj primerov, glede izbora najprimernejših del za dijake na določeni stopnji učenja francoskega jezika pa bo seveda učitelj sam presodil, pri tem pa naj se v precejšnji meri osredotoča na radost, ki jo dijakom prinaša odkrivanje novih svetov in ustvarjalnost, ki mu jo bo prinesel stik z drugostjo.

Sklep

Uvajanje v članku predstavljenih dimenzij pa je priporočljivo v učno snov vnašati previdno in dobro premišljeno, saj utegne v nasprotnem primeru pri dijakih vzbuditi ravno obratne učinke od zelenih. Če jih bo namreč učitelj pretirano navduševal za tematiko 'drugosti', bodo morda to razumeli kot vsiljevanje njim tuje ideologije, to pa bo sprožilo odpor in sumničavost. Zato je smiselno z utrinki o gibanjih in avtorjih iz teh daljnih dežel obogatiti podajanje redne učne snovi večkrat in v majhnih odmerkih. Zadostuje strnjena informacija o avtorju/-ici, njegovi/njeni domovini, kratek odlomek iz proze ali nekaj verzov pesmi, delo naj bo čim bolj estetsko privlačno. Učitelj naj se pri tem drži predvsem pravila nevtralnosti do odnosa med rasami, narodi, državami, glavni cilj bo pač dosežen, ko bo dijakom priučil željo po spoznavanju in doumevanju novega, ki ne bo nujno takoj prepoznavna in jasno izražena, po korakih se bo pa vendarle vtisnila v njihovo zavest in podzavest. 'Spoznavati, ne pa soditi' je vodilo, ki ga mora učitelj pri vodenju dijakov po teh neizhojenih poteh sam pri sebi ozavestiti in se od njega ne oddaljevati.

Literatura in viri

- 1 Aimé Césaire. [Spletni vir]. Dostopno: <http://www.lehman.cuny.edu/faculty/spear/ile.en.ile/paroles/cesaire.html> (citirano 12. 9. 2009).
- 2 André, S. *La Littérature polynésienne en français*. [Spletni vir]. Dostopno: http://www.lehman.edu/faculty/spear/ile.en.ile/pacifique/polynesie_litterature.html (citirano 16. 8. 2009).
- 3 Chantal Spitz. [Spletni vir]. Dostopno: <http://www.lehman.cuny.edu/faculty/spear/ile.en.ile/paroles/spitz.html> (citirano 16. 8. 2009).
- 4 Daniel Honoré. [Spletni vir]. Dostopno: <http://www.lehman.cuny.edu/faculty/spear/ile.en.ile/paroles/honore.html> (citirano 16. 8. 2009).
- 5 *Etats et gouvernements membres de l'Organisation internationale de la Fran-*

- cophonie. [Spletni vir]. Dostopno: <http://www.francophonie.org/oif/membres.cfm> (citirano 3. 2. 2009).
- 6 *Ile en île. Littérature orale et écrite des îliens. Index de la base des données de littératures îliennes.* [Spletni vir]. Dostopno: <http://www.lehman.cuny.edu/faculty/spear/ile.en.ile/paroles/index.html> (citirano 16. 8. 2009).
- 7 *Le mouvement de la Négritude.* [Spletni vir]. Dostopno: http://bassiroumbacke.mosaiquedumonde.org/article.php3?id_article=21 (citirano 23. 11. 2009).
- 8 *Léon-Gontrand Damas.* [Spletni vir]. Dostopno: <http://www.lehman.edu/faculty/spear/ile.en.ile/paroles/damas.html> (citirano 22. 7. 2009).
- 9 *Léopold Sédar Senghor (Œuvre littéraire).* [Spletni vir]. Dostopno: <http://www.senegal-online.com/francais/histoire/presidents/senghor/oeuvres.htm> (citirano 22. 7. 2009).
- 10 *Louise Peltzer.* [Spletni vir]. Dostopno: <http://www.lehman.edu/faculty/spear/ile.en.ile/paroles/peltzer.html> (citirano 16. 8. 2009).
- 11 *Observatoire de la langue française* [Spletni vir]. Dostopno: <http://www.francophonie.org/actions/français/ini-observatoire.cfm> (citirano 23. 1. 2009).
- 12 *Patrick Chastel.* [Spletni vir]. Dostopno: http://www.lehman.edu/faculty/spear/ile.en.ile/paroles/chastel_nouvelle.html (citirano 16. 8. 2009).
- 13 *Vignaux, F. (Directeur de publication). (2008). L'Agence universitaire de la Francophonie (AUF). Québec: Bibliothèque nationale du Canada.*

2.6 Medpredmetno povezovanje

Karmen Kaučič, II. gimnazija Maribor

Povzetek

Z medpredmetnimi povezavami kot aktivno metodo poučevanja se učitelji v šolah srečujejo slabih deset let. Cilj tovrstnega poučevanja je v tem, da se znanje, ki ga dijaki že imajo, osmisli z novo pridobljenim znanjem.

Zaradi nadgradnje že usvojenega znanja lahko dijaki vidijo oz. začutijo povezanost med različnimi predmeti oz. temami, ki se jih učijo. Medpredmetne povezave sicer zahtevajo številna usklajevanja in skupna načrtovanja vseh učiteljev, ki pri taki aktivni metodi poučevanja sodelujejo. Zaradi časovne stiske in preobremenjenosti se učitelji pogosto ne odločajo za tovrstno poučevanje. Vendar se tisti učitelji, ki pri svojem predmetu poiščejo medpredmetne povezave z drugimi predmeti in jih načrtno izpeljejo, strinjajo, da je znanje, ki ga dijaki na tak način pridobijo, praviloma dolgotrajnejše.

Ključne besede: medpredmetne povezave, dolgotrajnejše znanje, sodelovalno poučevanje, celostno znanje

Uvod

Na področju vzgoje in izobraževanja se že dobro desetletje precej pozornosti namenja pojmu oziroma pomenu t. i. medpredmetnih povezav. Tudi Posodobljeni učni načrt za francoščino (2008) opredeljuje, da se tovrstne povezave izvajajo tako v okviru pouka kot zunaj njega (npr. s pomočjo programov sodelovanja z drugimi slovenskimi kot tudi neslovenskimi šolami v primeru mednarodnih izmenjav). Pouk francoščine lahko namreč povežemo z materinščino, romanskimi jeziki, latinščino, drugimi tujimi jeziki, s široko paleto tako naravoslovnih kot družboslovnih predmetov in tudi z matematiko.

Učni načrt za francoščino ponuja tudi nekaj krovnih tem in dejavnosti, ki lahko učitelju francoščine pomagajo osmisliti in najti povezavo oz. povezave še z drugimi predmeti, ki se jih učijo naši dijaki.

Medpredmetno povezovanje

Ena od tendenc, ki jih naj vsebuje vsako priporočilo sodobnega učitelja tujega jezika, mora spodbujati dijake k nenehnemu povezovanju novega znanja z že usvojenim znanjem oz. tem, kar se bo še naučil. Tako krepimo zavedanje o uporabnosti znanja, hkrati pa je po besedah Pauličeve (2002: 67–70) dijak bolj motiviran za sprejemanje novih znanj.

Žal se učitelji kljub vsemu še vedno le redko odločajo za medpredmetne povezave, saj je treba le-te zavestno načrtovati, izpeljati in oceniti s kritično refleksijo. Tako je pogosto situacija v naših šolah podobna opisu Marentič Požarnikove (1997, citirano po Paulič (2002: 67)), ki meni, da je razbitost, »raztreščenenost« znanja eden največjih problemov naše šole. Kaže se v velikem številu predmetov, v kopičenju in nepovezanosti znanja, pri čemer je znanje »predalčkano«, medpredmetno povezovanje pa »redko«.

S pomočjo medpredmetnih povezav pri pouku težimo k doseganju celostnega znanja, ki je sistematično, uporabno, kritično in do katerega so dijaki prišli s pomočjo aktivnih metod učenja, kar pomeni, da je tako znanje dolgotrajnejše. Le na tak način učitelj osmisli poučevanje in učenje.

Pri iskanju tem za medpredmetno povezovanje ne smemo prezreti pomembnosti t. i. sodelovalnega učenja med dvema ali več učitelji. Podrobneje o tipih sodelovalnega poučevanja razmišlja Polakova (2009) v knjigi *Timsko delo v vzgoji in izobraževanju*.

Sklep

Današnji vzgojno-izobraževalni proces spodbuja učitelje k t. i. sodelovalnemu poučevanju, pri katerem se morajo vsi sodelujoči učitelji usklajevati pri načrtovanju vseh faz dela (tj. pri načrtovanju, pripravi pripomočkov, npr. vaj, besedil ipd., izvedbi pouka in pri ocenjevanju izvedene ure, vključno z evalvacijo in refleksijo opravljenega sodelovalnega dela). Pri načrtovanju ne smemo pozabiti na aktivno vključitev dijakov v učni proces. Le tako bomo osmislili medpredmetne povezave, katerih glavni namen je povezovanje znanja, kar posledično prispeva k dolgotrajnejšemu pomnjenju in znanju.

Literatura in viri

- 1 Lah, M., Cajhen, S., Kante, Z. in Zalokar, H. (2008). *Učni načrt. Gimnazija. Francoščina. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.*
- 2 Paulič, O. (2002). *Medpredmetno povezovanje v gimnazijah. Vzgoja in izobraževanje, 33 (1), 67-70.*
- 3 Polak, A. (2009). *Timsko delo v vzgoji in izobraževanju. Ljubljana: Modrijan.*

2.6.1 Francoščina in športna vzgoja: Balinanje – slovenska in francoska igra

Karmen Kaučič, II. gimnazija Maribor

Letnik:	drugi
Trajanje:	sedem ur (pet v razredu, dve na balinišču)
Naslov učnega sklopa:	Balinanje – slovenska in francoska igra

V primeru učnega sklopa gre za medpredmetno povezavo, ki obsega devet šolskih ur (pet samostojnih ur francoščine in dve samostojni uri športne vzgoje, čemur sledita dve šolski uri na balinišču, znotraj katerih se prepletata športna vzgoja in francoščina). Medpredmetno povezavo izpeljemo v drugem letniku, ki se uči francoščino kot drugi tuji jezik.

V opisani učni sklop smo bili vključeni štirje učitelji (slovenska in tuja učiteljica za francoščino in dva učitelja za športno vzgojo; ločeno za fante in dekleta). Izpeljali smo ga konec maja in v začetku junija 2009 na II. gimnaziji Maribor in na balinišču v bližini naše šole. Lastnik balinišča je z veliko zavzetostjo priskočil na pomoč tako pri organizacijskem kot tudi vsebinskem delu.

Ideja za omenjeno povezavo športne vzgoje in francoščine se je porodila na enem od študijskih srečanj za francoščino, ko smo v skupinah (dvojicah in trojicah) s pomočjo učbenikov, ki jih uporabljamo pri pouku francoščine, iskali morebitne medpredmetne povezave. Učbenik *Connexions 1* (Mérieux, Loiseau 2004, str. 84–85) ponuja članek o družabnih igrah v Franciji (glej Priloga 4: Francoske igre). To me je spodbudilo, da sem tuji učiteljici za francoščino predlagala omenjeno povezavo med športno vzgojo in francoščino.

Kljub dejstvu, da je treba pri vseh medpredmetnih povezavah še posebej veliko časa nameniti tako natančnemu načrtovanju dela z vsemi sodelujočimi učitelji kot tudi dosledni izpeljavi in ocenjevanju in/ali refleksiji ob koncu takega pouka, je tak način dela vseeno smiseln. Zakaj? Ker vsega učitelj ne more narediti sam in ker določenih stvari ne more narediti tako dobro, kot jih lahko v sodelovanju z drugimi učitelji.

Zasnova in načrtovanje medpredmetne povezave

Sprva sva se s tujo učiteljico za francoščino strinjali o izvedbi miniprojekta (medpredmetne povezave) s športno vzgojo, vendar je bilo treba idejo najprej ustrezno posredovati obema učiteljema, ki v 2. f učita športno vzgojo (ločeno za fante in dekleta). S tem delom nismo imeli težav. Po nekajdnevnem razmisleku smo začeli načrtovati povezavo: izdelali smo pričakovane cilje, določili vloge obeh predmetov, opredelili povezovalni element ter določili ravni povezovanja, obseg povezanosti in aktivnosti pri skupnem delu na balinišču. Igra kot povezovalni element med francoščino in športno vzgojo odpira možnosti vključevanja vseh dijakov, tudi tistih, ki so na jezikovni ravni šibkejši, se pa lahko pokažejo s poznavanjem in znanjem določene igre oz. določenih iger.

Izhajanje iz dijakovega predznanja

Dijakom je besedišče, vezano na družabne igre, novo. Poznajo le nekaj glagolov za izražanje ukvarjanja s športom. Poznajo tudi poimenovanja za različne športe in za nekaj športnih pripomočkov.

Poznavanje obravnavane tematike (izhajanje iz izkušenj, interesov): Dosežena raven zmožnosti razumevanja in tvorjenja besedil: dijaki razumejo bistvo osnovnega opisa poteka neke družabne igre; v besedilu znajo poiskati glavne informacije in jih umestiti v neko drugo besedilo.

Cilji učnega sklopa

Za skupni cilj smo si zadali, da dijaki znajo predstaviti določene družabne igre (potek, pravila, pripomočke, točkovanje itd.), obravnavane pri pouku francoščine in športne vzgoje tako v francoščini kot v slovenščini. In še da znajo igrati tako slovensko kot francosko različico balinanja (poznajo razlike v igri, pripomočkih, točkovanju, tehnikah).

- Dijaki razvijajo *kompetence*:
 1. sporazumevanje v maternem jeziku,
 2. sporazumevanje v tujem jeziku,
 3. matematična kompetenca (merjenje razdalj na balinišču, računanje točk, ponovitev zahtevnejših francoskih števil),
 4. digitalna pismenost (iskanje virov o zahtevani nalogi: opis slovenske družabne igre),
 5. učenje učenja (pravilno citiranje povzetih informacij),
 6. socialna kompetenca (se razvija pri skupinskem delu, ko dijaki skupaj rešujejo naloge, iščejo ustrezne slovenske in/ali francoske prevode),
 7. samoiniciativnost, kulturna zavest in izražanje (se razvijajo, ko dijaki sami poiščejo slovenske družabne igre, informacije o njih, pripravijo govorni nastop v francoščini in slovenščini).
- *Razvijanje zmožnosti sprejemanja besedil v francoščini:*
Dijaki razvijajo sprejemanje francoskih besedil prek slušnega (sledijo navodilom tako pri francoščini kot športni vzgoji) in vidnega kanala (bralno razumevanje).
- *Razvijanje zmožnosti tvorjenja besedil v francoščini:*
Dijaki to razvijajo pri opisu poljubne družabne igre v francoščini, ko pišejo po modelu, ki so ga podali učitelji.
- *Razvijanje učnih strategij:*
Dijaki v paru ali v skupini po tri iščejo informacije v različnih virih, največ na spletu. Učijo se izločiti manj pomembne informacije od bistvenih in še pravilno morajo navesti vire, od koder črpajo informacije. Knjižničarka jim pri tem (če želijo) pomaga. Dijaki sklepajo o pomenu neznane francoske besede iz sobesedila. Nato preverijo pravi pomen besede v slovarju.

- *Prikaz medpredmetnega povezovanja:*
Povezava francoščine in športne vzgoje (ure francoščine so izpeljane v obliki timskega poučevanja).

Pričakovani dosežki dijakov in načini preverjanja pri:

- *razvijanju zmožnosti/kompetenc:* poznavanje obravnavanega besedišča, razumevanje navodil v francoščini, raba francoskega velelnika, igranje francoske različice balinanja (imenovane la pétanque), pri športni vzgoji igranje balinanja (slovenska različica),
- *razumevanju besedil v francoščini:* razumevanje besedila o poteku igre francoski tarok in o francoskem balinanju,
- *tvorjenju besedil v francoščini:* zapis ene slovenske družabne igre v francoščini (po modelu, podanem s strani učiteljev francoščine), ponazoritev s plakatom in govorni nastop pri francoščini (kar ocenimo kot ustno oceno).

Potek učnega sklopa

- *Motivacijske dejavnosti:*
Dijaki, s katerimi je opravljena medpredmetna povezava, so vedno med odmori igrali tarok. To sva s tujo učiteljico za francoščino upoštevali. Predstavitel francoske igre tarok je poleg možganske nevihte na temo igra uvodna motivacijska tehnika. Hkrati slovnico in besedišče naveže na ponovitev stare snovi (deli telesa in besedišče o športu, ki so ga poznali oz. bi ga morali poznati) in to napeljeva na novo snov, in sicer rabo francoskega velelnika.
- *Dejavnosti za razvijanje zmožnosti sprejemanja/tvorjenja besedil:*
Dijaki so čim bolj aktivni. Pri skupinskem delu sodelujejo večinoma vsi, tudi tisti, ki so šibki v francoščini. Večinoma namreč vsi znajo igrati tarok in tako sodelujejo pri prevajanju osnov francoskega taroka iz francoščine v slovenščino ob predhodni frontalni razlagi tuje učiteljice za francoščino in slovenske učiteljice, ki skrbi za razumevanje.
- *Primeri timskega poučevanja:* (razvidno iz tabele Potek učnega procesa)
- *Dejavnosti za spodbujanje dijakove aktivne vloge v učnem procesu, spodbujanje avtentične rabe jezika (avtentične (izvirne) naloge):* (razvidno iz tabele Potek učnega procesa)
- *Dejavnosti za razvijanje kompetenc:*
Na primer: Po četrti uri sklopa dijaki oddajo sestavke o slovenski družabni igri, ki jo prevedejo v francoščino po navodilih slovenske in francoske učiteljice, ki posamezni skupini pomagata pri delu. Slovenska učiteljica dijakom posamezne skupine razloži morebitne napake in jih dodatno opozori glede francoskih prevodov. Dijaki peto uro opravijo govorni nastop v razredu, pri čemer obe učiteljici vrednotita (več razvidno iz tabele Potek učnega procesa).

- *Dejavnosti za razvijanje učnih strategij:*

Prikaz balinanja v telovadnici in na balinišču; učiteljica komentira napake pisnih izdelkov, svetuje, kako jih izboljšati; učiteljica poslušá posameznikov govorni nastop v francoščini (po potrebi svetuje) preden ga dijaki opravijo javno pred sošolci.

Potek učnega procesa

Ura		DEJAVNOSTI UČITELJA/-ICE	DEJAVNOSTI DIJAKOV
1.	Uvod v temo FRANCOŠKE IN SLOVENSKE DRUŽABNE IGRE	<p>Tuja učiteljica (TU) predstavi aktivnost in poda navodila: dijaki morajo na glas povedati besede oz. besedne zveze, na katere pomislijo ob besedi »igre/jeux« - učiteljici izpeljeta dvojezično možgansko nevihto na besedo: Jeux/Igre.</p> <p>Slovenska učiteljica (SU) zagotovi razumevanje (zapisuje na tablo). SU vodi aktivnost iskanja francoskih prevodov k slovenskim predlogom/ besedam. TU piše prevode na tablo.</p> <p>TU vodi aktivnost usvajanja novega besedišča iz opisa igre francoski tarok. SU zagotovi razumevanje (zapisuje na tablo).</p>	<p>Dijaki poslušajo. Pri možganski nevihti sodelujejo s predlogi besed oz. besednih zvez v obeh jezikih. Ničesar ne zapisujejo.</p> <p>Dijaki prepisujejo besede s table.</p> <p>Dijaki si razdelijo fotokopije opisa francoske igre tarok (priloga 2). Sodelujejo pri usvajanju novega besedišča.</p>
2.	FRANCOSKI TAROK – potek opisa družabne igre	<p>SU razdeli dijake v skupine po pet tako, da je v vsaki skupini dijak, ki zna igrati tarok.</p> <p>SU pove navodilo: dijaki morajo čim ustrezneje prevesti posamezni del besedila o francoski igri tarok iz francoščine v slovenščino. Pri tem si lahko pomagajo z zapiski iz prejšnje ure, ko smo skupaj usvajali novo besedišče.</p>	<p>Posamezna skupina dijakov prevede iz francoščine v slovenščino opis družabne igre francoski tarok.</p>

		<p>SU in TU hodita med učenci po razredu, opazujeta, kako se znajdejo dijaki pri prevajanju oz. ugotavljata, kako dobro so dijaki poslušali razlago igre, obravnavane v prvi uri učnega sklopa. Po nekaj minutah opazovanja pomagata dijakom pri prevodih.</p> <p>SU naredi sintezo opravljenega dela oz. preveri prevode.</p> <p>SU da dijakom navodila za domačo nalogo: dijaki po skupinah (kot so prevajali) poiščejo informacije v slovenščini o izbrani igri.</p>	<p>Dijaki po skupinah (tako kot so delali) poiščejo slovenske družabne igre. Naštejejo: črni Peter, gnilo jajce, karte ena, človek ne jezi se, ristanc.</p> <p>Vsaka skupina izbere igro, različno od drugih.</p>
3.	FRANCOSKI VELELNIK pri poteku opisa družabnih iger	<p>SU razvrsti dijake po skupinah (kot v prvi in drugi uri) in pove navodilo sledenče aktivnosti: dijaki morajo k opisu slovenske družabne igre, ki so jo izbrali, poiskati ustrezne francoske besede.</p> <p>TU razdeli po klopeh slovensko-francoske slovarje.</p> <p>SU in TU krožita med dijaki in pomagata.</p> <p>Zadnjih 20 minut ure začne TU s preprostimi ukazi v francoščini (npr.: Vstanite!, Dvignite levo roko!, Fantje, sedite! ipd.). (Namen: vpeljava velelniškega naklona, ki je pogosto prisoten pri opisih družabnih iger)</p> <p>SU zapisuje na tablo glagolske oblike in vpraša dijake, kaj je na tabli?</p>	<p>Dijaki iščejo francoske prevode po skupinah. Na voljo imajo slovensko-francoske slovarje za iskanje novih francoskih izrazov k slovenskim besedam iz opisov o družabnih igrah.</p> <p>Dijaki prekinejo z iskanjem prevodov in sledijo navodilom: vstanejo, dvignejo levo roko, sedejo ...).</p> <p>Dijaki sami ugotavljajo pravila za tvorbo velelnega naklona.</p>

		<p>SU zapiše na tablo pravila za tvorbo velelnega naklona.</p> <p>SU in TU spremljata prevode in pomagata.</p>	<p>Nadaljevanje iskanja francoskih prevodov k slovenskim opisom družabnih iger po skupinah.</p> <p>Dijaki prevajajo slovensko družabno igro (ki so si jo ob koncu druge ure obravnavanega sklopa sami izbrali) v francoščino z rabo velelnikov. V primeru nejasnosti oz. dvomov se obrnejo na eno od učiteljic.</p> <p>Za domačo nalogo dijaki nadaljujejo prevode doma in jih po elektronski pošti pošljejo v pregled SU in TU.</p>
4.	Balnanje <i>(la pétanque)</i>	<p>SU komentira poslane prevode s posamezno skupino, odgovorno za prevod (najidealneje v ločenem prostoru).</p> <p>Istočasno TU s preostalimi dijaki vadi rabo velelniških oblik z besedilom, ki govori o poteku francoske igre balnanje (<i>La pétanque</i>) (priloga 3).</p> <p>TU zapisuje velelniške poveske na tablo. SU preveri razumevanje velelnega naklona.</p>	<p>Dijaki poslušajo, si beležijo, kaj je še treba popraviti oz. izboljšati.</p> <p>Dijaki berejo besedilo o novi opisani družabni igri. Sodelujejo v pogovoru in iz opisa poteka balnanja ustno tvorijo velelniške poveske.</p> <p>Dijaki sodelujejo.</p>
5.	Govorni nastopi v francoščini	<p>SU in TU vrednotita (dijaki pridobijo ustno oceno). Kriteriji: jezikovna pravilnost (40% skupne ocene), govorni nastop: dolžina govora (minimalno 5 minut), samostojno pripovedovanje (30%), izvirnost predstavitve (20%), upoštevanje učiteljevih navodil pri sami pripravi nastopa (10%).</p> <p>SU in TU opravita z dijaki še evalvacijo opravljenega dela v razredu.</p>	<p>Dijaki oddajo popravljene sestavke o slovenski družabni igri v francoščini in opravijo govorni nastop.</p> <p>Preostali dijaki poslušajo, si zapisujejo komentarje glede na skupino, ki poroča.</p> <p>Dijaki podajo svoja mnenja, pobude, komentarje in vtise.</p>

			Dijaki podajo svoje mnenje (vsem je všeč tak način dela, saj se povezuje znanje iz različnih področij; medpredmetno povezavo med francoščino in športno vzgojo označijo za izjemno zanimivo. Povedo, da bi še sodelovali v takšnih medpredmetnih povezavah.
6./7.	Na balinišču (medpredmetna povezava z učitelji športne vzgoje)	<p>SU športne vzgoje poda dijakom navodila: razdeliti se morajo v skupine po tri ali štiri, nato vreči baline in se čim bolj približati majhnemu balinu; s pomočjo pripomočka za računanje razdalj med balini morajo izmeriti razdalje. Merjenje med balini ponazorita SU športne vzgoje in lastnik balinišča, ki je hkrati trener balinanja.</p> <p>SU preveri pravilnost prevodov, ki jih dijaki povedo v francoščini.</p> <p>-----</p> <p>TU s svojimi rekviziti (balini) razlaga in vodi francosko različico balinanja (<i>la pétanque</i>) v francoščini. V primeru večjih nejasnosti SU zagotovi razumevanje. SU nadzira.</p> <p>TU je sodnica pri igri <i>la pétanque</i>.</p>	<p>Dijaki poslušajo in sledijo navodilom.</p> <p>Prevajajo ukaze SU športne vzgoje v francoščino, da tudi TU razume, kar počnejo.</p> <p>-----</p> <p>Dijaki prevajajo v slovenščino ukaze TU v slovenščino, tako da tudi SU športne vzgoje razumejo dogajanje na balinišču.</p> <p>Dijaki igrajo francosko verzijo balinanja, merijo razdalje med balini, seštevajo točke ipd.</p>

Evalvacija učnega sklopa

Evalvacija se izvede delno že v razredu, ko učitelj zastavi dijakom vprašanja glede obravnavanega učnega sklopa. Po končanem učnem sklopu učitelji preverijo in ovrednotijo, katere so prednosti in slabosti izvedenega sklopa.

Pri urah športne vzgoje, francoščine in tudi na balinišču so dijaki zavzeto sodelovali. Pokazali so navdušenje nad balinanjem. Po končani medpredmetni povezavi

je bil z dijaki opravljen pogovor, iz katerega je razvidno, da so se naučili novo igro (tudi s pomočjo francoščine; posledično lahko rečemo, da se je pri nekaterih dvignila samozavest glede uporabe znanja francoščine zaradi povezave s športom). Dijakom je tak način učenja mnogo bolj zanimiv. Rekli so, da bodo igro balinanja še ponovili. Učitelji smo sklenili, da bomo tudi v prihodnje to medpredmetno povezavo še ponovili in jo nadgradili še z drugimi jeziki. Prednosti takega poučevanja vidimo učitelji v povezovanju vsebin, ki se prepletajo. V konkretnem primeru pomeni, da smo s praktičnim preskusom utrdili in nadgradili teoretično znanje dijakov. Prednosti vidimo tudi v tem, da neko snov predstavi več učiteljev skozi različen zorni kot, kar še dodatno obogati učno snov, ki si jo posledično dijaki bolje vtisnejo v spomin.

Priloge

Učni list 1: Osnove francoskega taroka

Delovni list 1: Pravila francoskega taroka

Delovni list 2: Besedišče o francoskem taroku

Delovni list 3: Balinanje - pravila

Delovni list 4: Francoske igre (opis francoskih družabnih iger)

Delovne liste je oblikovala tuja učiteljica za francoščino, Marie di Folco z II. gimnazije iz Maribora.

Učni list 1

Osnove francoskega taroka

Cilji učne ure:

razvijanje jezikovne zmožnosti: prevajanje iz francoščine v slovenščino hkrati z usvajanjem novega besedišča

Značilnosti naloge :

raven: A2; skupinsko delo (v skupini je vsaj en dijak, ki zna igrati tarok)

Navodila za reševanje: prevedite iz francoščine v slovenščino

Besedilo naloge: delovni list 1 (na zgoščenki); vsaka skupina prevaja besedilo iz francoščine v slovenščino

Refleksija oz. samoocena dijaka:

Dijaki sodelujejo, skoraj tekmujejo, katera skupina bo pravilneje in hitreje prevedla besedilo.

Mnenje oz. ocena učitelja:

Tudi dijaki s šibkim znanjem francoščine sodelujejo; večinoma znajo tudi ti dijaki igrati tarok in tako bolje sodelujejo pri skupinskem delu. In tudi pozorneje poslušajo.

2.6.2 Francoščina in zgodovina/geografija/umetnost: Grška mitologija v francoščini

Anne-Cécile Lamy, Zdravka Kante, Gimnazija Nova Gorica

Letnik:	prvi
Trajanje:	ena šolska ura
Naslov učnega sklopa:	Grška mitologija v francoščini

Bistveno vprašanje in utemeljitev izbire učnega sklopa

V skladu s smernicami Posodobljenega učnega načrta za francoščino je tema primerna za medpredmetno povezovanje v okviru projektne dneva, saj jo dijaki lahko obravnavajo pri različnih predmetih, npr. geografija, zgodovina/zgodovina umetnosti, slovenščina, angleščina, francoščina.

Izhajanje iz dijakovega predznanja

Obravnava učnega sklopa zahteva približno 30 predhodnih ur pouka francoščine. Dijaki že poznajo osnove izgovarjave in pisave, znajo črkovati, šteti do 100, poznajo nekaj lastnih in krajevnih imen, nekaj narodnosti in poklicev. Znajo spregati glagol »être«.

Cilji učnega sklopa

- *Razvijanje kompetenc:*
Dijaki:
 - razvijajo zmožnost sprejemanja besedil v francoščini: razumejo besedišče o pomembnih starogrških osebnostih ter bogovih in boginjah;
 - razvijajo zmožnost tvorjenja besedil v francoščini: poimenujejo starogrške osebnosti in mitološka bitja, tvorijo krajše ustno besedilo: opis družinskih vezi starogrških osebnosti in mitoloških bitij;
 - razvijajo jezikovno zmožnost: pravilno izgovarjajo lastna in krajevna imena, glasno berejo, zapisujejo lastna in krajevna imena;
 - razvijajo medkulturno zmožnost.

Pričakovani dosežki dijakov

Dijaki povezujejo znanje, ki so ga pridobili pri drugih predmetih. Težijo k pravilni francoski izgovarjavi starogrških osebnosti in mitoloških bitij.

Potek učnega sklopa je povezan z učnim listom, ki sledi v nadaljevanju.

Učne oblike: frontalna, delo v dvojicah ali skupinah

Literatura in viri

Internetni viri

- 1 *Zemljevid Grčije. Dostopno na naslovu: <http://cjouneau1.free.fr/6eme/images/carte2.gif> (citirano 25. 11. 2009).*
- 2 *Grški bogovi. Dostopno na naslovu: http://www.marane.net/afareaitu/IMG/jpg/dieux1_.jpg (citirano 25. 11. 2009).*
- 3 *Grški bogovi. Dostopno na naslovu: <http://www.marane.net/afareaitu/IMG/jpg/dieux3.jpg> (citirano 25. 11. 2009).*
- 4 *Genealoško drevo grških bogov. Dostopno na naslovu: <http://img225.image-shack.us/img225/3342/titans5vw.jpg> (citirano 25. 11. 2009).*

Priloga

Delovni list: La mythologie Grecque

Evalvacija učnega sklopa

Delovni list

La mythologie Grecque

Les hommes célèbres de la Grèce Antique

1. Associez. Povežite.

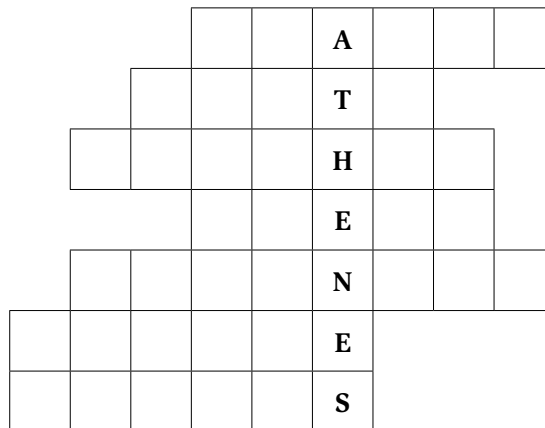
1. Homère	a. un médecin grec
2. Sophocle	b. un philosophe grec
3. Aristote	c. un poète comique grec
4. Archimède	d. un poète épique grec
5. Platon	e. un savant (mathématicien, physicien ...) grec
6. Sappho	f. un poète tragique grec
7. Hippocrate	g. une poétesse grecque
8. Arisophane	h. un philosophe grec

Les lieux célèbres de la Grèce Antique

2. Mots-croisés. Inscrivez les lieux célèbres de la Grèce antique.

Vpišite vodoravno naslednje znane starogrške kraje v prosta polja.

DELPHES, CORINTHE, OLYMPE, GRÈCE, CRÈTE, THÈBES, SPARTE

3. Sur la carte, repérez la Grèce, la Crète et les villes célèbres.

Na zemljevidu označite Grčijo, Kreto in znana mesta.

Slika 1: Zemljevid Grčije. Dostopno na naslovu: <http://cjouneau1.free.fr/6eme/images/carte2.gif> (citirano 25. 11. 2009)

Les Dieux de l'Olympe

4. Regardez les images et complétez avec: guerre, dieu, déesse, sagesse, voyageurs, mers, amour, vin.

Poglejte sličice in dopolnite z besedami: vojna, bog, boginja, modrost, popotniki, morja, ljubezen, vino.

- Aphrodite, déesse de la beauté et de l'_____
- Apollon, _____ des arts et du soleil
- Arès, dieu de la _____
- Artémis, _____ de la lune et de la chasse
- Athéna, déesse de la _____ et de la guerre savante
- Dionysos, dieu du _____
- Hadès, _____ des enfers et des ténèbres
- Héphaïstos, _____ des forgerons
- Héra, _____ du mariage
- Hermès, dieu des _____

Slika 2 in 3: Grški bogovi. Dostopno na naslovu: <http://www.marane.net/afareaitu/IMG/jpg/dieux3.jpg> (25. 11. 2009)

- _____, des commerçants et des voleurs
- k. Poséidon, dieu des _____ et des océans
- l. Zeus, _____ du ciel et de l'Olympe

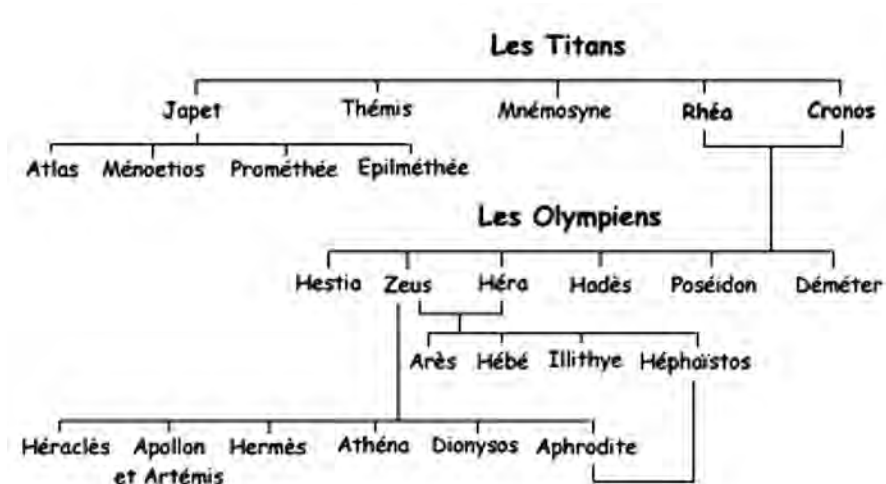
6. Dans la liste ci-dessus, retrouvez le couple le plus célèbre de l'Olympe et les enfants du dieu le plus célèbre!

Med zgornjimi imeni najдите najbolj slaven par na Olimpu in otroke najbolj slavnega boga.

Couple: _____

Enfants: _____

Arbre généalogique des Dieux de l'Olympe.

Slika 4: Genealoško drevo grških bogov. Dostopno na naslovu:
<http://img225.imageshack.us/img225/3342/titans5vw.jpg> (citirano 25. 11. 2009)

Evalvacija učnega sklopa

La mythologie Grecque

Refleksija učitelja

1. Cilji učnega sklopa so bili doseženi:

a) zelo dobro.	b) dobro.	c) slabo.
----------------	-----------	-----------

2. Dijaki so bili med obravnavo učne snovi:

a) zelo motivirani.	b) motivirani.	c) nemotivirani.
---------------------	----------------	------------------

3. Dijaki so:

a) delali relativno samostojno.	b) potrebovali delno pomoč učitelja.	c) potrebovali precejšnjo pomoč učitelja.
---------------------------------	--------------------------------------	---

Refleksija dijakov

1. Snov o starogrških osebnostih in mitoloških bitjih me:

a) zelo zanima.	b) zanima.	c) ne zanima.
-----------------	------------	---------------

2. Besedišče razumem:

a) zelo dobro.	b) dobro.	c) slabo.
----------------	-----------	-----------

3. Starogrške osebnosti in mitološka bitja znam poimenovati in pravilno izgovarjati:

a) zelo dobro.	b) dobro.	c) slabo.
----------------	-----------	-----------

4. Spoznal/Spoznala sem:

a) precej novega.	b) malo novega.	c) nič novega.
-------------------	-----------------	----------------

5. O tej temi sem že slišal pri (naštej predmete):

2.6.3 Francoščina in zgodovina: Napoleon in Ilirske province

Marija Vreček - Sajovic, ESIC Kranj, Gimnazija

Letnik:	tretji
Trajanje:	pet + ena timska ura
Naslov učnega sklopa:	Napoleon in Ilirske province

Bistveno vprašanje in utemeljitev izbire učnega sklopa

- sovpadanje snovi z zgodovino, aktualnost (200. obletnica ustanovitve Ilirskih provinc – razstava v Ljubljani)
- utrjevanje slovnice – preteklega časa v okviru obravnavane teme

Izhajanje iz dijakovega predznanja

- *Poznavanje obravnavane tematike:* obravnavanje teme pri zgodovini
- *Dosežena raven zmožnosti razumevanja in tvorjenja besedil:*
 - razumevanje besedila; npr. v preteklem času (passé composé, l'imparfait)
 - besedišče o vsakdanjih opravilih (la journée de Napoléon), življenjepis

Cilji učnega sklopa

- *razvijanje kompetenc:* uporaba IKT (internetne vaje, internetni kviz), iskanje informacij prek spleta, javni nastop – igra vlog,
- *razvijanje zmožnosti sprejemanja besedil v francoščini:* življenjepis, opis delavnika, znamenitosti mesta,
- *razvijanje zmožnosti tvorjenja besedil v francoščini:* oblikovanje življenjepisa, sestavljanje dialogov – prevod,
- *razvijanje učnih strategij:* raziskovalno učenje,
- *prikaz medpredmetnega povezovanja:* medpredmetno povezovanje z zgodovino – timsko poučevanje (povzetek življenja Napoleona in sledov Ilirskih provinc na Slovenskem ter igra vlog (Napoléon – maršal Marmont).

Pričakovani dosežki dijakov in načini preverjanja pri:

- *razvijanju zmožnosti/kompetenc:* reševanje kviza na internetu, powerpoint predstavitev življenja, govorni nastop,

- *razumevanju besedil v francoščini*: razumevanje opisa delavnika neke osebe (jutranja toaleta, opravila ...), razumevanje življenjepisa, razumevanje osnovnih zgodovinskih informacij v zvezi z Ilirskimi provincaми,
- *tvorjenju besedil v francoščini*: življenjepisa neke osebe (Napoleona), postavitev besedila iz sedanjika v preteklik, sestavljanje in prevajanje dialogov.

Potek učnega sklopa

- *Motivacijske dejavnosti*:
S pomočjo slikovnega gradiva na internetu na temo Napoléon skušajo dijaki najti čim več besed v povezavi z njim v francoščini in si pri tem pomagajo s predznanjem iz zgodovine (možganska nevihta).
- *Dejavnosti za razvijanje zmožnosti sprejemanja/tvorjenja besedil*:
 - branje avtentičnega besedila,
 - iskanje informacij na internetu (osnovni podatki o življenju Napoleona),
 - reševanje internetnega kviza,
 - prevajanje dialogov,
 - iskanje glagolov na osnovi samostalnikov (besedne družine) in tvorjenje stavkov,
 - izdelava slovarčka,
 - prevajanje s pomočjo slovarja.
- *Primeri timskega poučevanja*:
Zaključna ura/zgodovina-francoščina: ponovitev snovi, predstavitev življenjepisa s pomočjo powerpoint predstavitve in plakatov ter igra vlog
- *Dejavnosti za spodbujanje dijakove aktivne vloge v učnem procesu, spodbujanje avtentične rabe jezika*:
Dijak:
 - išče informacije o življenju Napoleona in o sledovih Ilirskih provinc na Slovenskem (internetne strani),
 - oblikuje življenjepisa s pomočjo informacij,
 - sestavi slovarček z zgodovinskimi izrazi o pridobitvah na Slovenskem v obdobju Napoleona (delo s slovarjem),
 - na osnovi slovenskega besedišča, ki ga sestavi profesor za zgodovino, prevede oz. sestavi dialog med ključnima osebama tistega časa s pomočjo usvojenega besedišča,
 - sodeluje v pogovoru,
 - odigra vlogo – govorni nastop.

- *Dejavnosti za razvijanje kompetenc:* dijake seznanimo s sledovi obdobja Ilirskih provinc – zgodovinska dejstva, uporabo spletnih strani, uporabo slovarjev ...
- *Dejavnosti za razvijanje učnih strategij:* urjenje za govorni nastop, za igranje vlog.

Evalvacija učnega sklopa

Refleksija učitelja

Dijaki so z velikim zanimanjem sodelovali pri urah, ker so imeli precej predznanja iz zgodovine in ker so sami iskali informacije. Predvsem pa so radi sprejeli igro vlog, saj so se s tem na neki način postavili pred svojimi sovrstniki v razredu – nekaj sošolcev se namreč namesto francoščine uči nemščino, zato je bil za njih velik izziv pokazati svoje znanje francoščine. Dijaki so bili za izdelke (powerpoint predstavitev, plakate) in za nastop tudi nagrajeni z oceno, zato je bila motivacija še večja.

Literatura in viri

- 1 *Napoleon Bonaparte. Wikipedia [online]. Dostopno na naslovu: <http://wikipedia.napoleon.fr> (citirano 15. 12. 2010)*
- 2 *La Fondation Napoleon. Dostopno na naslovu: <http://www.napoleon.org/> (citirano 15. 12. 2010)*
- 3 *Quiz. La Fondation Napoleon [online]. Dostopno na naslovu: <http://www.napoleon.org/fr/frandises/quizz> (citirano 15. 12. 2010)*

Priloge

Učni list 1: Napoléon/Sa journée-fiche du travail

Powerpoint predstavitev: Napoléon 1er – Bonaparte et Les Provinces Illyriennes

Učni list

Napoléon/Sa journée-fiche du travail

Une journée avec Napoléon 1-ier: 1-ère partie

Slika 1:
Napoleonova ščetka
(brosse à dent de
Napoléon 1er),
Malmaison: napo.
doc, spletna stran:
<http://www.napoleon.org/>

Une toilette de chat...

Chaque matin, Napoléon se lève aux environs de 7h et dès qu'il est levé il prend une tasse de thé ou une infusion de fleur d'oranger puis il lit les journaux et son courrier en présence de son secrétaire. Très frileux il est toujours assis près de la cheminée dans laquelle brûle un grand feu.

Puis il appelle ses gens de service pour sa toilette et être habillé. Sa toilette dure presque 2 heures, car, à l'inverse de nombre de ses contemporains, Napoléon a une hygiène irréprochable. Devant le miroir que lui tient son valet de chambre Constant, il se rase lui-même. Et en campagne militaire, il emporte avec lui un nécessaire réunissant dans une petite boîte tous les ustensiles indispensables, peigne, rasoirs, ciseaux et limes à ongles, brosses à dent, flacons d'eau de Cologne.

... mais un chat qui aimerait l'eau !

Napoléon adore prendre des bains, toujours très chauds. S'il lit les journaux et reste dans son bain une heure, tous les domestiques s'affairent alors pour ajouter de l'eau chaude et maintenir la température. Après le bain et le rasage, Napoléon se fait frictionner à l'eau de Cologne, puis se fait habiller par son premier valet de chambre. Il porte alors une chemise, un gilet, une culotte moulante et des bas. Puis il met son uniforme de colonel de grenadier (bleu) ou de chasseur (vert) de la Garde. Enfin il saisit son célèbre chapeau, un bicorne noir: il en fait acheter un par mois. L'hiver en campagne, il porte un grand manteau gris pour se protéger de la pluie et du froid.

Le matin : visites et déjeuner

Le matin, Napoléon reçoit ses frères, ses aides de camp qui s'occupent de transmettre ses ordres mais aussi des ambassadeurs et des représentants de pays étrangers.

Puis vers 11-12h il déjeune assis à une petite table, en compagnie de son secrétaire et d'une ou deux personnes, parfois avec son épouse. Mais le déjeuner est rapide, il dure souvent à peine un quart d'heure! Napoléon aime manger simplement, du poulet rôti, des pâtes qu'il a découvertes lors de sa première campagne d'Italie, du vin coué avec de l'eau. A la fin du repas, il prend une tasse de café.

Vaje/Exercices**Cilji naloge:** usvajanje in ponavljanje besedišča, ponovitev preteklika

Pri tem delovnem listu gre za ponovitev besedišča o vsakdanjih opravilih, za spoznavanje Napoleonovega delavnika ter za ponovitev preteklika.

1. *Répondez aux questions. Odgovorite na vprašanja.*

- À quelle heure Napoléon se lève-t-il d'habitude?
- Combien de temps dure sa toilette?
- Qu'est-ce qu'il a dans son nécessaire?
- Qu'est-ce qu'il porte sur sa tête?
- Qu'est-ce qu'il aime manger et boire?

2. *Mettez le texte à l'imparfait. Besedilo postavite v preteklik.*

2.6.4 Francoščina in zgodovina: Napoleon in sledi Ilirskih provinc na Slovenskem

Marija Vreček - Sajovic, Irena Rahotina, ESIC Kranj, Gimnazija

Timska ura zgodovine in francoščine na omenjeno temo predstavlja smiselni zaključek sklopa ur pri posameznem predmetu. Pri tej uri naj bi dijaki znanje ponovili, pripovedovali dejstva v tujem jeziku, predstavili svoje izdelke in izvedli igro vlog, s katero so še bolj nazorno prikazali dogodek ob ustanovitvi Ilirskih provinc.

Letnik: tretji

Naslov učne ure: Napoleon in sledi Ilirskih provinc na Slovenskem

Cilji učne ure

Dijaki:

- utrdijo snov,
- zgodovinska dejstva znajo predstaviti v tujem jeziku – francoščini (zgodovinsko stališče, besedišče v francoščini),
- predstavijo slovarček izrazov,
- predstavijo izdelke (Napoleonov življenjepis v powerpoint predstavitvi, plakat Ilirske province),
- odigrajo vloge.

Pričakovani dosežki dijakov in načini preverjanja

Dijaki:

- znajo v francoščini povzeti Napoleonovo življenje in ključne pridobitve iz obdobja Ilirskih provinc (znajo poimenovati teritorij – dežele, ki so spadale med Ilirske province, pridobitve npr. gimnazija, obvezno šolstvo itd.) – v slovenščini bolj obširno, v francoščini v poenostavljeni obliki;
- se vživijo v tisti čas in odigrajo sceno med Napoleonom in maršalom Marmontom (v slovenščini in francoščini).

Preverjanje

- pogovor med učno uro (učitelj sprašuje, dijaki odgovarjajo) sicer
- pisni test pri zgodovini ter ustno spraševanje,
- pri francoščini samo ustno preverjanje, življenjepis oddajo vsi v pisni obliki.

Medpredmetne povezave (timsko poučevanje)

- sociologija, geografija, slovenščina itd.

Predznanje

Pri načrtovanju učne ure učitelj izhaja iz:

- dijakovega predznanja ter poznavanja tematike in
- zmožnosti razumevanja in tvorjenja besedil.

Potek učne ure: glej prilogo

Metode (dejavnosti): sodelovanje pri pogovoru, govorni nastop, igra vlog

Učna oblika: frontalna, samostojna, dialog – igra vlog

Uporaba učnih sredstev in IKT: powerpoint predstavitev, plakati, spletne strani, slovarji

Uvodna motivacija	Učenje/ponavljanje	Preverjanje znanja
Dijak predstavi življenje Napoleona s pomočjo slikovnega gradiva in iztočnic, ki jih ima v powerpoint predstavitvi.	Dijaki pri zgodovini ponovijo snov v slovenskem jeziku (učitelj sprašuje, dijaki odgovarjajo). Pri tem si dijaki pomagajo tudi s plakati.	<i>Igra vlog:</i> Dijaki odigrajo vloge Napoleona in maršala Marmonta v slovenščini in francoščini.

Evalvacija učnega sklopa

Refleksija učitelja:

Dijaki so z veliki zanimanjem sodelovali pri urah, ker so imeli precej predznanja iz zgodovine, sami so iskali informacije, predvsem pa so radi sprejeli igro vlog, ker so na neki način dokazali svoje znanje francoščine in veščine nastopanja pred svojimi sovrstniki v razredu, saj se nekaj dijakov iz tega razreda uči nemščino namesto francoščine in je bil za njih to velik izziv. Dijaki so bili za izdelke (powerpoint predstavitev, plakate) in nastop tudi nagrajeni z oceno, zato je bila motivacija še večja.

Evalvacija dijakov:

Glej evalvacijski vprašalnik v prilogi.

Literatura in viri

- 1 Hozjan, A. in Potočnik D. (2001). *Zgodovina 2, učbenik za 2. letnik gimnazije*. 1. izdaja, 2. natis. Ljubljana: DZS.
- 2 Cvirn, J. in Studen, A. (2010): *Zgodovina 3, učbenik za zgodovino v 3. letniku gimnazijskega izobraževanja*. Ljubljana: DZS.
- 3 *Napoleon*. Wikipedia [online]. Dostopno na naslovu: <http://wikipedia.napoleon.fr> (citirano 15. 12. 2009).

- 4 *Quizz. Fondation Napoléon [online]. Dostopno na naslovu: <http://www.napoleon.org/fr/friandises/quizz> (citirano 15. 12. 2009).*
- 5 *Fondation Napoléon. Dostopno na naslovu: <http://www.napoleon.org/> (citirano 15. 12. 2009).*

Priloge

Scenarij za igro vlog na temo Ilirske province/timska ura

Evalvacijski vprašalnik za dijake

Scenarij za igro vlog

Ilirske province/timska ura

Nastopajo: trije dijaki/dijakinje v vlogi Napoleona, maršala Marmonta, povezovalca

Kostumi: temna oblačila (črna majica in hlače), maršal Marmont in Napoleon imata tipični vojaški pokrivali (iz papirja), Napoleon mogoče tudi dolg teliran črn/temno moder plašč.

V prostoru so vsi trije nastopajoči. Napoleon je v svoji tipični pozi, in sicer leva roka zadaj, desna dlan »skrita« za plašč.

Povezovalec: Francija je v boju proti Angliji uporabila nov taktiko, to je celinsko/kontinentalno zaporo, s katero jo je želela ekonomsko oslabiti in nato vojaško premagati. Večina takratnih evropskih držav je bila prisiljena prekiniti gospodarske stike z Anglijo, vendar so to Napoleonovo odločbo večkrat kršile. Tudi Avstrijsko cesarstvo.

La France a imposé le blocus continental contre l'Angleterre afin de la maîtriser. La plupart des pays européens ont été forcés de couper les liens avec l'Angleterre, mais les pays ne s'y tenaient pas toujours, pas même l'Empire Autrichien.

Oglejmo si najprej prizor, ko maršal Marmont obvesti Napoleona o kršitvi celinske zapore s strani Avstrijskega cesarstva.

General Marmont hitro, razburjeno vstopi v sobo, v kateri je Napoleon obrnjen s hrbtom proti »vratom«

Maršal Marmont (*salutira*): Moj general! (*Napoleon se obrne*) Avstrijci so ponovno kršili določila celinske zapore. Kakšna so vaša navodila?

Mon général, les Autrichiens ne respectent pas le blocus continental. Quels sont vos ordres?

Napoleon: Nemudoma zberite vojsko in jih napadite. Vsako nepokorščino je treba takoj kaznovati!

Rassemblez vos troupes et attaquez-les! Il faut absolument les punir!

Maršal Marmont: Razumem! (*salutira in hitro oddide*) **Je comprends!**

Povezovalec: Brez večjega odpora so francoske čete zasedle ozemlje od Zahodne Koroške do Dubrovniške republike. Poslušajmo poročilo maršala Marmonta.

Les troupes françaises ont occupé les territoires de la Carinthie occidentale jusqu'à Dubrovnik. Voilà le report du Maréchal Marmont.

Maršal Marmont pride v »sobo«, kjer je Napoelon v tipični pozi, in salutira.

Maršal Marmont: Javljam se na Vaš poziv, moj general. **A votre service, mon général!**

Napoleon: Pozdravljen, g. Marmont. Želim, da mi poročate o nastalem položaju na zasedenih ozemljih.

Faites-moi un rapport sur la situation dans les territoires occupés!

Maršal Marmont: Po vašem ukazu smo zasedena ozemlja Zahodne Koroške, Kranjske, Goriške, Dalmacije južno od Save do Boke Kotorske oblikovali v Ilirske province. Province smo razdelili na distrikte, ta pa na občine z župani na čelu. Glavno mesto Ilirskih provinc je nekdanja kranjska prestolnica Ljubljana.

Selon vos commandements, on a fondé les Provinces Illyriennes sur les territoires occupés: la Carinthie de l'Ouest, la Carniole, Gorizia, La Dalmatie dans le Sud du Kotor. Les provinces sont divisées en districts et les districts en communes, gouvernées par des maires. La capitale, c'est Laybach, l'ancienne capitale de la Carniole.

Napoleon: Odlično. Kakšen je odziv prebivalstva? **Excellent, Maréchal! Et le peuple?**

Maršal Marmont: Po vašem naročilu smo uvedli nekaj reform, s katerimi smo skušali pridobiti naklonjenost prebivalstva.

On a procédé à certaines réformes qui nous permettront de gagner la faveur du peuple.

Napoleon: Poročajte! **Faites-moi un rapport!**

Maršal Marmont: Uveljavili smo enakost pred zakonom, ukinili star sodni sistem in ga nadomestili s pravičnejšim, odpravili privilegije vladajočih slojev, zmanjšali fevdalne obveznosti podložnikov, odpravili cehe in uvedli gospodarsko svobodo. Ustanovili smo obvezno in enotno osnovno šolo s štirimi razredi, v večjih mestih ustanovili gimnazije in postavili temelje za akademijo s petimi fakultetami. Trudimo se, da bi vse stopnje izobraževanja potekale v domačem jeziku, vendar imamo premajhno število učiteljev, ki bi znali slovenski jezik in pomanjkanje ustreznih učbenikov. Obe težavi odpravljamo.

On a imposé le Code civil, l'égalité devant La justice, aboli les privilèges, diminué les impôts, aboli les corporations. On a fondé l'école primaire avec 4 classes obligatoires et les lycées dans les grandes villes. On va également fonder une Académie composée de cinq facultés. On essaie d'introduire dans les écoles des cours en langue maternelle.

Napoleon: Odlično! Je poskrbljeno za nadzor? **Très bien. Et le contrôle?**

Maršal Marmont: Za red in mir v posameznih upravnih enotah skrbijo naše čete. Uvedli smo tudi splošno vojaško obveznost.

Nos troupes s'en occupent, on a imposé aussi l'obligation militaire.

Napoleon: Vidim, da ste odlično opravili svojo nalogo g. Marmont. Razglašam Vas za generalnega guvernerja Ilirskih provinc.

Vous avez fait un bon travail, je vous proclame Gouverneur des Provinces Illyriennes!

Maršal Marmont: Hvala za zaupanje. **Merci pour votre confiance, mon général!** (*salutira in odide*)

(Napoleon se ponovno obrne v svoji tipični pozi stran od »vrat«.)

KONEC

Evalvacijski vprašalnik za dijake

Ilirske province/timska ura

Razred: 3.A: 26 dijakov

Na postavljena vprašanja odgovarjaj čim bolj konkretno. Skušaj izraziti svoje resnično mnenje. Najprej preberi vsa vprašanja, da se izogneš morebitnemu ponavljanju svojih odgovorov.

1. *Ali ti je bila današnja izvedba ure zgodovine všeč? Utemelji svoj odgovor!*

Vsem anketiranim je bila ura všeč. Razlogi za to so:

- Dober zaključek snovi
- Dobra predstava
- Preverjanje znanja
- Drugačna ura
- Razgibana ura
- Nekaj novega
- (Enemu se je zdelo slabo odigrano.)

2. *V čem vidiš prednosti oz. slabosti takšne oblike dela (medpredmetnega povezovanja) pri pouku?*

PREDNOSTI

- avtentičnost
- večja pozornost dijakov
- ponavljanje snovi
- vključevanje dijakov
- dobra predstavitev

SLABOSTI

- niso vključeni vsi dijaki
- veliko truda za malo učinka
- veliko časa za eno uro

3. *Pri vsaki trditvi obkroži ustrezen odgovor (Da oz. Ne) in ga ustrezno komentiraj.*

Bi po tvojem mnenju obliko medpredmetnega povezovanja pri pouku lahko uporabili za:

A Obravnavanje nove/še ne predelane snovi?

Da (9) komentar: bolj zanimivo, drugačen pristop

Ne (17) komentar: dijaki še ne poznajo snovi, teže sledijo

B Utrjevanje že predelane snovi

Da (24) komentar: vsi sodelujejo, bolj zanimivo, večji učinek

Ne (2) komentar: /

C Uporabljen metoda se mi zdi nepotrebna izguba časa

Da (1) komentar: druga snov zaostaja

Ne (25) komentar: popestritev, zanimivo, dober način učenja

2.6.5 Francoščina, nemščina in slovenščina: Spodbujanje večjezičnosti

Lidija Kos – Ulčar, Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer

Letnik:	prvi
Trajanje:	dve do štiri šolske ure
Naslov učnega sklopa:	Spodbujanje večjezičnosti

Bistveno vprašanje in utemeljitev izbire učnega sklopa

Učni sklop je bil izbran glede na skupno izbrano temo jezikovnega projektnega tedna za prvi letnik gimnazijskega programa (»Medkulturni dialog«), ki je bil izveden v novembru 2008 in zaradi splošne aktualnosti teme učnega sklopa.

Pri učnem sklopu »Internacionalizmi in večjezičnost« gre za medpredmetno temo, ki se izvaja z aktivno obliko poučevanja – timskim delom – ter z aktivno obliko učenja – opazovanjem in razčlenitvijo primera z diskusijo.

Povezujeta se predmeta francoščina in nemščina. V timu sodelujeta najmanj dva profesorja, profesor nemščine in profesor francoščine.

Sporazumevanje poteka v maternem (slovenščina) in tujih jezikih (francoščina-nemščina).

Učni sklop se lahko izvede v dveh ali štirih učnih urah, odvisno od obsega zastavljenega gradiva.

Izhajanje iz dijakovega predznanja

Poznavanje materinščine in vsaj enega tujega jezika.

Cilji učnega sklopa

Dijaki/dijakinje:

- razvijajo kompetence iz bralnega ter slušnega razumevanja kot tudi govornega sporazumevanja in sporočanja,
- spoznavajo in ozaveščajo kulturno in jezikovno raznovrstnost,
- oblikujejo pozitivni odnos do večjezičnosti,
- razvijejo zavest o povezanosti jezikov in kultur,
- razvijejo zmožnost za medjezikovno sporazumevanje,
- primerjajo različna tujejezična besedila med seboj ter iščejo vzporednice,
- izkusijo zvočno, fonetično, ritmično dimenzijo posameznih jezikov,
- postanejo senzibilni za jezike in vzpodbujajo svojo jezikovno zavest,
- razvijejo motivacijo za učenje drugih tujih jezikov,

- razvijejo sposobnost razumevanja besedil, ki so napisana v dijaku manj znanem oz. neznanem jeziku,
- seznanijo se s pojmom »internacionalizem«,
- znajo internacionalizme prepoznavati tako v materinščini kot v tujem jeziku,
- znajo razbrati bistveno sporočilo besedila,
- znajo povzeti vsebino pisnih besedil,
- znajo povzeti vsebino pisnih besedil iz tujega jezika v materinščino in obratno,
- urijo bralno razumevanje in zavestno uporabljajo učne strategije – selekcijo itd.,
- razvijajo komunikacijo,
- nadgradijo svoje besedišče,
- urijo se v tiskem delu ter v veččinah nastopanja.

Pričakovani dosežki dijakov

Dijaki/dijakinje:

- znajo prepoznati internacionalizme v različnih jezikih,
- razvijejo zavest o povezanosti jezikov in kultur,
- razvijejo zmožnost za medjezikovno sporazumevanje,
- izkusijo estetično, zvočno, fonetično, ritmično dimenzijo posameznih jezikov,
- utrdijo in nadgradijo svoje besedišče v materinščini in v tujih jezikih;
- razvijejo sposobnost razumevanja besedil;
- znajo razbrati bistveno sporočilo besedila ter poiskati internacionalizme v besedilu;
- znajo primerjati besede med seboj;
- znajo povzemati besedila;
- znajo razvijati komunikacijo s sošolci in profesorjem.

Načini preverjanja

Preverjanje znanja lahko poteka tako ustno kot pisno. Dijak podobno kot pri uri tudi pri preverjanju znanja na podlagi odlomka v tujem jeziku poišče internacionalizme ter ugotovi sporočilo odlomka.

Potek učnega sklopa

Predviden čas: dve do štiri šolske ure

Vsebinska gesla: večjezičnost, internacionalizem

Učna metoda, dejavnosti: timsko delo, individualno delo, delo v parih, skupinsko delo

Učna sredstva: tabla, tuši, pisna besedila v obliki fotokopij iz raznih gradiv

Potek učnega procesa

Ura	DEJAVNOSTI UČITELJA/-ICE	DEJAVNOSTI UČENCEV
1./2.	Uvod v temo INTERNACIONALIZMI in VEČJEZIČNOST	
	Učitelja podata definicijo pojma »internacionalizmi« v treh jezikih (slovenščina, francoščina, nemščina).	Dijaki poslušajo, pomnijo in si zapisujejo podatke.
	Iskanje internacionalizmov, ki se uporabljajo v vsakdanjem življenju v slovenskem, francoskem in nemškem jeziku	
	Učitelja razdelita dijake v skupine in jim naročita, da poiščejo besede, ki bi lahko bile mednarodno razumljive. Nato pridobljene rešitve zapišeta na tablo in jih s pomočjo dijakov prevajata v vse tri jezike.	Dijaki po skupinah iščejo besede, za katere menijo, da bi lahko bile internacionalizmi. Po končanem delu se skupaj z učiteljema pogovorijo o pridobljenih rešitvah, jih spoznajo v vseh treh jezikih, ob tem primerjajo njihov zapis in izgovarjavo.
3./4.	Branje tujejezičnih besedil – Kako brati besedilo brez dobrega poznavanja tujega jezika?	
	Učitelja pred uro pripravita krajše odlomke tujejezičnih besedil in jih razdelita dijakom v obliki učnih listov (<i>priloga</i>). Še preden odlomke na glas prebereta, dijake opozorita, na kaj naj bodo pozorni pri branju in kako naj berejo besedilo, ki ga ne razumejo do potankosti. Odlomke torej prebereta na glas in nato še enkrat, tokrat skupaj z dijaki (francoske odlomke bere profesor francist naprej, dijaki ponavljajo za njim). Nato dijakom naročita, naj v besedilih poiščejo mednarodne besede, zatem pa še bistvo posameznih stavkov oz. odlomkov. Na koncu dijakom naročita, naj obnovijo sporočilo odlomkov (v katerem koli jeziku).	Dijaki najprej poslušajo, nato skupaj z učiteljema na glas preberejo tujejezična besedila. Posnemajo fonetične značilnosti jezika. Zatem odlomke preberejo še enkrat vsak zase in zabeležijo internacionalizme. Selektivno iščejo informacije, pomembne za razumevanje besedila in poskusijo ugotoviti sporočilo. Na podlagi pridobljenih informacij povedo obnovo besedila v slovenskem oziroma, če je možno, v tujih jezikih.

Sinteza in zaključek učnega sklopa

Učitelja vsak za svoj jezik povzameta bistvo učnega sklopa, pri tem poudarita, da je s pomočjo internacionalizmov veliko lažje brati ter razumeti tujejezična besedila. Dijake še enkrat opozorita tudi na dejstvo, da si pri branju tujejezičnih besedil lahko pomagajo s predznanjem, ki ga že imajo iz drugih jezikov. Nato dijake povprašata za mnenje o učnem sklopu (morebiti v obliki evalvacijskega vprašalnika) in skleneta uro.

Dijaki poslušajo, odgovarjajo na vprašanja učiteljev, podajajo lastna mnenja, pobude, komentarje, vtise oz. izpolnjujejo evalvacijske vprašalnike.

Raba tujega jezika

Pri tem sklopu gre za izvirno in usmerjeno rabo tujega jezika.

Dijak uporablja usvojeno znanje in zmožnosti – vsa razpoložljiva jezikovna sredstva, s katerimi: povzema vsebino besedila, posreduje informacije, poizveduje, sodeluje v pogovoru v avtentičnih situacijah, utemeljuje itd. Hkrati sodeluje v pogovoru v predvidljivih okoliščinah, sprejemanje prirejenih besedil iz učbenika (dijak na vprašanja odgovarja s kratkimi odgovori, med danimi rešitvami izbira najustreznejšo, smiselno dopolnjuje poved itd.).

Učni listi

Učni list je lahko pripravljen iz več različnih odlomkov v različnih jezikih. Lahko se pripravi tudi odlomke z isto vsebino v različnih jezikih, nakar dijaki primerjajo odlomke med seboj.

Naš učni list je vseboval dva različna odlomka v francoskem jeziku in dva v nemškem jeziku. Vsebina prvega odlomka je bila pri obeh jezikih civilizacijske narave (o jezikih, narodih, deželah itd.), vsebina drugega odlomka pa so bila navodila za uporabo vsakodnevnih strojnih pripomočkov (digitalni frontalni termometer, sesalec itd.).

Evalvacija učnega sklopa

Evalvacija se izvede delno že v razredu skupaj z dijaki, lahko v obliki vprašanj, ki jih učitelja zastavita dijakom v zvezi z učnim sklopom ali pa v obliki evalvacijskega vprašalnika, dokončno pa po končani uri, ko učitelja v timu ovrednotita zastavljene in dosežene cilje ter prednosti in slabosti izvedenega sklopa.

Evalvacija našega učnega sklopa je bila izvedena najprej v razredu skupaj z dijaki, in sicer v obliki vprašanj, ki sva jih učiteljici zastavili dijakom v zvezi s sklopom, nato pa še po končani uri, ko sva razčlenili potek in uspeh sklopa. Evalvacija pa je bila izvedena tudi zunaj sklopa, namreč po končanem projektne dnevu, ko so dijaki v obliki evalvacijskih vprašalnikov odgovarjali na vprašanja o posameznih de-

lavnica, v okviru tega tudi o francosko-nemški delavnici na temo internacionalizmov in večjezičnosti. S kolegico nemcistko sva ugotovili, da je bila delavnica zelo uspešna, dijaki so dosegli zastavljene cilje in predvsem doumeli, da se tujejezična besedila da razumeti brez poznavanja čisto vsake besede zapisane v tujem jeziku.

Literatura in viri

Literatura za učne liste

Za francoske odlomke:

- 1 *O francoščini po svetu: ROND-POINT 1 (2008). Le livre de l'élève. Garancieres: Livres Difusión, str. 15.*
- 2 *O večjezičnosti v francoskem jeziku: http://ec.europa.eu/education/languages/languages-of-europe/doc135_fr.htm (citirano 15. 10. 2009).*
- 3 *Navodila za uporabo: <http://www.apres-sinistre.com/notices/WET.pdf> (citirano 15. 10. 2009)*
- 4 *fotokopije navodil raznih vsakdanjih strojnih pripomočkov v francoskem jeziku*

Za nemške odlomke:

- 5 *Seznam internacionalnih besed po področjih: http://www.sprachenfaecher.de/pdf/Sprachenfaecher_Einfuehrung_Internationale_Woerter.doc (citirano 15. 10. 2009)*
- 6 *O večjezičnosti v nemškem jeziku: http://ec.europa.eu/education/languages/languages-of-europe/doc135_de.htm (citirano 15. 10. 2009)*
- 7 *Navodila za uporabo: http://www.denver-electronics.com/UploadetFiles/154/25/DENVER_CVC-1800_German_KA.pdf (citirano 15. 10. 2009)*
- 8 *fotokopije navodil raznih vsakdanjih strojnih pripomočkov v nemškem jeziku*

Priloge

Učni list: Internacionalizmi in večjezičnost

Učni list

Internacionalizmi in večjezičnost – francoščina

Cilji učnega sklopa:**Značilnosti naloge** (raven, vrsta, tip): A1

Dijaki/-nje

- razvijajo kompetence iz bralnega ter slušnega razumevanja kot tudi govornega sporazumevanja in sporočanja;
- spoznavajo in ozaveščajo kulturno in jezikovno raznovrstnost;
- oblikujejo pozitivni odnos do večjezičnosti;
- razvijejo zavest o povezanosti jezikov in kultur;
- razvijejo zmožnost za medjezikovno sporazumevanje;
- primerjajo različna tujejezična besedila med seboj in iščejo vzporednice;
- izkusijo zvočno, fonetično, ritmično dimenzijo posameznih jezikov;
- postanejo senzibilni za jezike in vzpodbujajo svojo jezikovno zavest;
- razvijejo motivacijo za učenje drugih tujih jezikov;
- razvijejo sposobnost razumevanja besedil, ki so napisana v dijaku manj znanem oz. neznanem jeziku;
- seznanijo se s pojmom »internacionalizem« in znajo internacionalizme prepoznavati tako v materinščini kot v tujem jeziku;
- znajo razbrati bistveno sporočilo besedila;
- znajo povzeti vsebino pisnih besedil;
- znajo povzeti vsebino pisnih besedil iz tujega jezika v materinščino in obratno;
- urijo bralno razumevanje in zavestno uporabljajo učne strategije – selekcijo itd.
- razvijajo komunikacijo;
- nadgradijo svoje besedišče;
- urijo se v tiskem delu in v veščinah nastopanja.

Navodilo za reševanje nalog:

Slišali boste dve različni besedili v francoskem jeziku. Obe besedili boste slišali dvakrat. Prvič vam bo besedilo na glas prebrala profesorica francoščine, potem boste stavke ponavljali za njo ter sproti poskusili prevajati.

Po prvem poslušanju si podčrtajte besede, ki se vam zdijo znane oz. ki jih lahko razumete. Po drugem poslušanju pa poskusite ugotoviti, kaj je sporočilo besedila.

Besedilo 1

Le français dans le monde

En Europe, on parle français dans quatre pays: en Belgique, au Luxembourg, en Suisse et en France. On parle français dans ces quatre pays mais de manières différentes et avec des accents différents. Pourtant, ces différences n'empêchent pas la communication.

Pour des raisons historiques (immigrations, colonisations) le français est également parlé sur d'autres continents. On parle français en Afrique du Nord et de l'Ouest, en Asie du Sud-Est et en Amérique du Nord. En raison de la distance et des influences culturelles diverses, le français parlé sur ces continents peut être très différent. Parfois, des francophones d'origines différentes peuvent même avoir des difficultés à se comprendre.

Vir: ROND-POINT 1 (2008). Le livre de l'élève. Grenanciers : Livrés Difusión, str. 15.

Besedilo 2

Thermomètre frontal

Le thermomètre frontal Microlife est un produit de haute qualité utilisant la technologie la plus récente et testé selon les normes internationales. Grâce à sa technologie unique, le thermomètre frontal Microlife assure pour chaque mesure une lecture stable, sans interférence de la chaleur environnante. L'appareil effectue un autocontrôle à chaque mise en marche pour toujours garantir des mesures conformes à la précision annoncée.

Le thermomètre frontal Microlife est destiné à des mesures ponctuelles et à la surveillance de la température corporelle à domicile. Il est conçu pour les personnes de tous les âges.

Vir: Thermomètre frontal Microlife. Mode d'emploi.

Refleksija oz. samoocena dijaka:

Besedilo 1 sem razumel/-a:

a) slabo. b) zadovoljivo. c) dobro. d) zelo dobro.

Besedilo 2 sem razumel/-a:

a) slabo. b) zadovoljivo. c) dobro. d) zelo dobro.

2.7 Uporaba sodobne tehnologije pri pouku francoščine

Liliane Strmčnik, Ginnasio Gian Rinaldo Carli, Koper
Jezerka Beškovnik, OŠ Lucija, Portorož

Povzetek

Brez uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) preprosto ne gre več. Pri učenju in poučevanju tujega jezika nam tehnologija nudi nešteto možnosti za uvajanje sodobnih, tako pri izvajanju pouka kot pri utrjevanju in poglobljanju znanja. V prispevku govorimo o možnostih, ki jih nudi IKT pri posodabljanju pouka in ponujamo nekaj zanimivih primerov iz prakse ter idej za popestritev pouka.

Ugotavljamo pa tudi, da naj bo IKT le eno izmed sredstev za doseg ciljev pri pouku, saj za komunikacijo in pri učenju jezika človek potrebuje predvsem pristnega sogovornika.

Ključne besede: individualizacija pouka, samostojnost, samostojno učenje, samoizobraževanje, navigacija, interaktivnost, tutorstvo, e-učenje

Uvod

Slika 1: Komunikacija nekoč
(avtorica Nina Ribarič)

Slika 2: Komunikacija nekoč
(avtorica Nina Ribarič)

Namesto znanstvenega uvoda smo želeli predstaviti razvoj informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) pri pouku, od časa »dinozavrov« pa vse do danes. Uporaba IKT pri pouku tujih jezikov sega namreč že kar daleč v čase, ko so še uporabljali magnetofon, kasetofon, videoprojektorje, grafoskop ipd. Kolote, kasete in nekatera nerodna orodja so zamenjali predvsem računalnik (z osrednjo enoto in pripadajočimi pripomočki, CD-ROM-i, predvajalniki zgoščenk, zvočniki, slušalke, mikrofoni, zaslon, interaktivna tabla, LCD-projektorji, tiskalniki itd.). Začelo se je z računalniško podprtim poukom, nato so prihajale vedno nove in nove tehnologije izobraževanja in poučevanja.

Le kdo izmed nas še nima prenosnika? Koliko nam je uporaba IKT poenostavila delo? Začetni vložek v pripravo in zasnovo dokumentov in vaj sicer zahteva nekaj časa, a koliko lažje je zdaj kaj popraviti, prilagoditi in posodobiti.

Učitelji moramo iti v korak s časom in pri tem upoštevati, da so naši dijaki že zelo večji uporabe IKT. Seveda jo uporabljajo v popolnoma druge namene, na nas pa je, da jih usmerimo v smotrno uporabo tako računalnika kot moderne tehnologije ter jih uvajamo v uporabo raznih orodij za pridobivanje, utrjevanje znanja in samostojno učenje.

Skladno s Posodobljenim učnim načrtom za gimnazije lahko s pomočjo uporabe IKT pri pouku tujih jezikov razvijamo tudi digitalno pismenost, in sicer za informiranje, iskanje podatkov, oblikovanje različnih dokumentov za predstavitve ipd., za razvijanje sporazumevalnih zmožnosti z uporabo elektronske pošte, spletnikov, raznih klepetalnic, portalov, ne gre pa zanemariti niti navajanja na rabo spletnih virov in slovarjev.

Osrednje, danes nepogrešljivo orodje je računalnik. Z njegovo pomočjo razvijamo različne jezikovne zmožnosti, pa naj bo to v učilnici, računalniški učilnici, knjižnici ali tudi zunaj šolskih prostorov, doma. Učitelj lahko uporablja številne vrste avtentičnih in aktualnih dokumentov, kar mu omogočajo svetovni splet: spletni časopisi, radijski in televizijski posnetki, intervjuji, pesmi itd. Uporaba IKT ne pomeni samo raznolikosti dejavnosti in aktivne uporabe tujega jezika v razredu. Gre za eno naprednejših orodij, s katerim je omogočen še pristnejši stik z jezikom.

Uporaba IKT – pouk ali učenje?

Za kaj torej gre pri uporabi IKT? Za pouk ali učenje? Vsekakor gre za popestritev klasičnega pouka, kolikor ga je še. Poleg tega omogoča tudi diferenciacijo in individualizacijo pouka, ko delamo v računalniški učilnici samostojno ali v dvojicah in je naš cilj iskanje dokumentov ter reševanje zadanih nalog. Enako je s fizično navzočnostjo učitelja in dijakov v istem prostoru, kjer poteka nadzor nad delom prek učiteljevega zaslona, ko je učiteljeva pomoč zaželeno le po potrebi. Vse bolj aktualno je tutorstvo pri samostojnem učenju na daljavo, sodelovanje v forumih in drugih spletnih portalih. Komunikacija je lahko skupinska, ko učitelj izvaja aktivnosti s celo skupino, ali individualna, ko ponuja tutorsko svetovanje z neposrednim stikom ali komunikacijo na daljavo. To lahko poimenujemo sinhrona in asinhrona komunikacija.

Najbrž se sploh še ne zavedamo, koliko že sedaj uporabljamo IKT pri pouku tujih jezikov in pri pripravah na pouk. Iskanje informacij na spletu, v podatkovnih bazah, iskanje avtentičnih dokumentov (tako za dijake kot za nas učitelje) je že stalnica v našem vsakodnevem delovanju. Kako zanimivi so računalniški programi »odprtega tipa«, ki omogočajo ustvarjanje lastnih vaj ali spletnih strani, kako uporabni, in vendar še vedno predragi, so CD-ROM-i z različnimi vajami. Veliko možnosti imamo, da lahko spodbudimo tudi dijake k ustvarjanju svojih lastnih dokumentov, vaj, igrice, miselnih vzorcev itd. Moderna tehnologija je dragocena tudi pri obveščanju, izmenjavi izkušenj, komuniciranju na daljavo (med učitelji, med učitelji in dijaki, med sošolci, med prijatelji) itd.

Vprašanja, ki se porajajo v zvezi z uporabo IKT

Ali to pomeni »izumrtje« učiteljev? Kakor pravi Ray Clifford: »Tehnologija ne bo nadomestila učiteljev, vendar bodo učitelji, ki tehnologijo uporabljajo, nadomestili tiste, ki je ne.« Dejstvo je, da smo že nekaj časa priča spreminjanju vloge učitelja iz osebe, ki znanje podaja, v vlogo vodnika pri učenju, nekakšnega tutorja. Ali naj IKT obogatijo obstoječe oblike pouka in se uporabljajo za uvajanje sprememb in nadgradnjo kakovosti učnega procesa? Naj to pomeni nove pristope in nova pravila obnašanja (netiketa) ali samo tehnološko krinko za nespremenjene pristope?

Tu bi lahko jasno povedali, da je prav, da se pouk posodablja, potrebna pa je tudi precejšnja mera modrosti in zmernosti. Ne vse in ne za vsako ceno! Izberimo tisto, kar nam leži. Če prepriča nas učitelje, bo zagotovo tudi dijake.

Slika 3: Računalniški zasvojenec (avtorica Maja Gržina Cergolj)

Francoski šanson za razvijanje slušnega razumevanja

Najbrž nam ni treba posebej omenjati, kaj vse nam še ponuja moderna tehnologija, da pridemo do dobrih video- in avdioposnetkov tako šansonov kot tudi besedil, ki jih lahko pri pouku uporabimo na najrazličnejše načine. Na spletu se nahaja nešteto domačih strani različnih pevcev, pevk in glasbenih skupin ter veliko domačih strani oboževalcev, ki objavljajo, včasih legalno, včasih pa tudi ne, tako besedila kot posnetke v različnih formatih midi, wav, mp3 itd. Preden se odločimo, da bomo uporabili pesem, preverimo, ali stran morebiti ni plačljiva ali celo nelegalno prodaja intelektualno lastnino. Trenutno se najvarnejši zdita spletni strani *www.youtube.com* in francoska različica spletnega naslova Daily Motion *http://www.dailymotion.com/fr*. Dostop do obeh naslovov je preprost, ravno tako je enostavna tudi navigacija. Če želimo posnetke shraniti, preberimo najprej navodila, kako to naredimo, in ugotovili bomo, da je zelo enostavno. Seveda nam pri tem opravilu vedno lahko pomagajo tudi dijaki, če nismo preveč večji v rabi moderne tehnologije, in tako se bomo sočasno naučili nekaj novega mi, pa tudi oni.

Vtipkamo lahko ime pesmi ali avtorja ali pevca in zelo hitro se nam prikaže drseči meni z različnimi izvedbami ene in iste pesmi ali pa lista pesmi, ki jo izvajajo posa-

mezen glasbenik ali skupina. Izberemo pesem, ki jo želimo uporabiti pri pouku, in to je tudi vse. Lahko si jo samo označimo kot priljubljeno, lahko jo shranimo ali pa kar predvajamo v razredu, če imamo na razpolago računalnik. Obenem na internetu lahko poiščemo tudi besedilo, ga natisnemo ali pa preuredimo tako, da ga pri pouku uporabimo za doseganje točno določenih ciljev.

Za ljubitelje francoske glasbe, sladokusce in poznavalce, za radovedneže in frankofile na splošno obstaja spletna stran, ki je zagotovo nekaj posebnega – **Le hall de la chanson** (<http://www.lehall.com/>).

Slika 4: spletna stran Le hall de la chanson. Dostopno na naslovu: <http://www.lehall.com/> (citirano 21. 3. 2010)

Na tej spletni strani najdemo prav vse: zgodovino francoskega šansona od leta 1850 do danes, francosko glasbo po regijah in celinah, filmsko glasbo, intervjuje, biografije znanih pevcev, zvočne zapise itd. Spletna stran je dragocena zakladnica za vse, ki cenijo francosko glasbo, jo radi poslušajo tudi prek interneta in bi o njej radi izvedeli še kaj več.

Ob gledanju posnetkov, poslušanju pesmi in intervjujev se nam učiteljem mimogrede porodi na stotine dobrih idej, ki jih lahko prinesemo v razred in z njimi pritegnemo pozornost dijakov in poskušamo doseči načrtovane cilje na malce bolj sproščen način. Slovične strukture, pravila, besedišče, zgodovina jezika, francoska civilizacija in zgodovina ...? Vse to se da z uporabo tehnologije, ki nam je na voljo, naučiti na dijakom bližji in prijaznejši način.

Zagotovo že sedaj poznamo raznovrstne metode za obravnavo šansonov, zato bomo v prilogi nanizali le nekaj predlogov, ki bodo, vsaj upamo, koristili novim učiteljem, tistim bolj izkušenim pa morda kot kratka osvežitev spomina na že znane, stare »trike«.

Sklep

Tako majhni otroci kot najstniki ali odrasli ljudje se veliko laže in bolje učimo, če se ob učenju zabavamo, se imamo dobro in lahko celo uživamo. Ob igri, smehu, izzivih, tekmovalnih nalogah in trdih oreh, ki jih je treba kar najhitreje streti, se nevede naučimo več, kot če bi sedeli samo ob knjigi ali delovnem zvezku.

In ker živimo v 21. stoletju, se preprosto ne moremo pretvarjati, da v šolstvu ni sprememb, ne moremo odmisлити dejstva, da se otroci, majhni in večji, danes učijo drugače, kot so se še pred nekaj leti, ne moremo več poučevati, kot smo to počeli še pred kratkim, skratka, ne moremo se več izogniti napredku.

S tem pa ne želimo povedati, da je dosedanjemu klasičnemu pouku »potekel rok«. Učenci, dijaki, študenti, pa tudi odrasli zelo potrebujemo stik z živo osebo in živo besedo. Potrebujemo topel pogled, spodbudne besede, glas in oči, ki izražajo čustva, občutek ugodja, odobravanje, pozitiven odziv, stisk roke in še marsikaj, česar nam tehnologija zaenkrat še ne nudi.

Brez napredka ni napredka, brez ljudi pa ni komunikacije. In brez pristne komunikacije se ne da naučiti jezika.

Slika 5: Miška (avtorica Maja Gržina Cergolj)

Literatura in viri

Internetni viri

- 1 Lemaître, F. *Utiliser les blogs en cours de langues*, 6. 9. 2006. Dostopno na naslovu: <http://pedagogie.ac-amiens.fr/langues-vivantes/spip.php?article145> (citirano 20. 9. 2009).
- 2 *Cadre européen de référence pour les langues et socle commun des connaissances, Volume 3 - Programmes de l'enseignement de langues vivantes étrangères au collège BO hors-série n° 7 du 26 avril 2007*. Dostopno na naslovu: <http://www.educnet.education.fr/langues/usages/textes> (citirano 20. 9. 2009).
- 3 Demaizière, F. *Conférence à l'université Blaise Pascal, Clermont-Ferrand (26 avril 2002). TIC et enseignement/apprentissage des langues: d'une logique d'enseignement à une logique d'apprentissage*. Dostopno na naslovu: http://didatic.net/article.php3?id_article=16. (citirano 20. 9. 2009).

Français facile:

- 4 <http://www.podcastfrancaisfacile.com/podcast/page/2/>,
- 5 <http://www.podcastfrancaisfacile.com/podcast/page/2/>,
- 6 <http://www.podcastfrancaisfacile.com/debutant/>,
- 7 <http://www.podcastfrancaisfacile.com/podcast/2009/09/opposition-u-ou.html>

Lyricsmania:

- 8 <http://www.lyricsmania.com/lyrics/>

Voyage voyage:

- 9 <http://www.youtube.com/watch?v=6PDmZnG8KsM&feature=related>

Les vacances de rêves:

- 10 Yahoo.fr <http://fr.yahoo.com/>
- 11 Lonely Planet <http://www.lonelyplanet.com/destinations/>
- 12 Airfare Prices <http://usairways.com/>
- 13 airfare, hotel reservation, information <http://travel.lycos.com/>
- 14 destination profile <http://travel.yahoo.com/>
- 15 Translate <http://world.altavista.com/>

Météo:

- 16 http://www.tv5.org/TV5Site/meteo/meteo_internationale.php
- 17 <http://www.opodo.fr/>
- 18 <http://www.enterweb.org/travel-f.htm>
- 19 <http://www.dodotravel.com/>
- 20 http://www.e-voyageur.com/guide/convetisseur_devises.htm

Dvomeseknik:

- 21 Ambry, O. (2005). *Les enfants du Net, Le français dans le monde* št. 338, 2005, str. 59.
- 22 Boiron, M. (2004). *Apprendre à enseigner avec TV5, Le français dans le monde* št. 324, str. 36-32.
- 23 Cerullo, M. (2005). *Travailler avec l'ordinateur, Le français dans le monde* št. 345, 2005, str. 34.
- 24 francparler.org (2006). *Avec le blog, communiquez! Le français dans le monde* št. 351, 2006, str. 30.
- 25 Koenig-Wisniewska, A., Springer, C. (2006). *Chiche, demain je crée un blogue, Le français dans le monde* št. 351, 2006, str. 31-32.
- 26 Koenig-Wisniewska, A., Springer, C. (2006). *Le blogue en classe de langue - Du journal intime aux réseaux sociaux, Le français dans le monde* št. 351, 2006, str. 23.
- 27 Lancien, T. (2004). *Les médias sur internet, Le français dans le monde* št. 337, 2004, str. 23.

Stylistes éphémères du tapis rouge:

- *Site Internet avec fiches descriptives de célébrités:*
<http://www.stars.celebrities.com/> (15. 3. 2009).
<http://www.glamspeak.com/pdf/open.cfm/Les%2040%20c%E9l%E9brit%E9s%20luxe.pdf> (15. 3. 2009).
- *Site anglo-saxon permettant d'habiller les célébrités:* *<http://www.paperdollheaven.com/> (15. 3. 2009).*
<http://www.polyvore.com/> (15. 3. 2009).
- *Site du Musée de la mode et des costumes:* *http://www.paris.fr/portail/culture/portal.lut?page_id=5854 (15. 3. 2009).*
- *Site africain:* *<http://www.african-concept.com/tissu-afrique.html> (15. 3. 2009).*
- *Site des vêtements traditionnels du monde entier:* *http://fr.wikipedia.org/wiki/Costume_traditionnel (15. 3. 2009).*
- *Site des créateurs moins connus:* *<http://next.liberation.fr/article/la-mode-multi-culturelle-son-salon> (15. 3. 2009).*
- *Logiciel d'intelligence artificielle:* *<http://y.20q.net> (15. 3. 2009).*

Priloge

Gradivo za uporabo IKT pri pouku francoščine

Priloga A: Ostrivec in krativec

Priloga B: Vaje iz fonetike

Priloga C: Monsieur Malchance

Priloga D: Les feuilles mortes – besedilo pesmi

Priloga E: Les feuilles mortes – tabela

Priloga F: Les feuilles mortes – besedilo pesmi

Priloga G: Les feuilles mortes – Vrai ou Faux

Priloga H: Les feuilles mortes – Ustvarjajmo sami

Priloga K: Voyage, voyage – učni list

Priloga L: Voyage, voyage – besedilo pesmi

Priloga M: Les pays francophones

Priloga N: Cartes postales

Priloga O: Moda

Lined writing area on the left side of the page, consisting of approximately 25 horizontal lines.

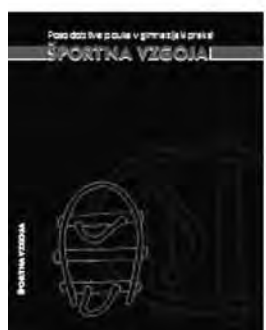
Main lined writing area on the right side of the page, consisting of approximately 35 horizontal lines.

Lined area for notes or text on the left side of the page.

Lined area for notes or text on the right side of the page.

V zbirki Posodobitve pouka v gimnazijski praksi bodo izšle naslednje knjige:

Na naslovnici

PISAVA ZA TRNIČE - Trnič je sirček, oblikovan v stilizirano žensko dojko, okrašen z rezljanimi paličicami. Izdelek planšarjev z Velike planine nad Kamnikom. Izpričano so jih izdelovali v 19. stol. in prvih dveh tretjinah 20. stol. Drobní okrasni vzorci na paličicah so bili vrezani negativno. Trniče so pastirji podarjali ženam in dekletom v parih (simbol ženskih prsi), simbolizirali so ljubezen in zvestobo in napovedovali morebitno zakonsko zvezo.

(povzeto po: Baš, A. (ur.) (2004): Slovenski etnološki leksikon. Ljubljana: Mladinska knjiga, str. 643)

ISBN 978-961-234-940-0

9 789612 349400